

24/5802

Lihgfmibas

LB5

Gramata.

ko farakšijis

Kahelis Gattarts Elberwelts,

Appriktu un Sakteenas Draudses Mahzitaš.

Telgamá,

LB5

pee J. W. Steffenhagen un dešļa.

1804.

P ✓

R: 3558.

V

PLI
997

8

Mit Bewilligung der Kaiserlichen Universitäts-
Censur zu Dorpat.

✓ Zums, mihti Latweefchi! ar sa-
weem kaimineem un draugeem, un us mee-
lasteem faeiotees, truhkst jaukas spehles un
aplusteschanas, ar kurrahm Zuhš warretut
eelihgsmotees un sawu laiku preezigi un ar
gohdu pawaddiht. ✓ Scheit es Zums tad ef-
mu farakstijis kahdas spehles un aplustescha-
nas, ar kurrahm Zuhš paschi wezzaki un
peeaugufchi, kà arridsan Zuhšu jauni laudis
un behrni tannis starpás, kad Zums gohdi-
gas farunnaschanas peetruhkst, ittin jauki
un arri augligi warrat preezinatees. Sa-
nemmeet scho grahmatinu ar labbu prahtu,
mihti Draugi, un kad Zums weena jeb oh-
tra no tahm scheid mahzitahm spehleh, kà
arri tahš peeliktas dseefmas firdi eelihgsmo,
in Zums to lustu in preeku dohd, ko Zuhš

5 17

zaur tahm zerrejat atrast: tad peeminneet ar-
 ri to mihligi, kas Zuhš mihlodams un
 Zums no wiffas firds labbu wehledams,
 Zuhšu preeku labpraht buhtu wairojs un au-
 gligu darrijs, un talabbad ween Zums schihs
 lappas irr farakstijs. Par jauku skubina-
 schanu us beswainigu lihgsmitu, un par
 swehtigu firdszillinaschanu, Zuhš schein wiff-
 pirmaf lihgsmitas dseesmu atraddiseet, kas
 teescham arri Zuhšu lihgsmitu nenoseedsigai
 buhschanai un mihlestibai swehtihš un to,
 ka no semmes us debbesim zeltu, paaugsti-
 nahš. Kaut jelle mihlais Deews Zuhš wif-
 sus ar samu jauku in baggatu swehtibu grib-
 betu apdahwinah!

Rakstiju Apprieku Basnizkunga-muischa,
 tanni 20a Seemas-mehnescha deena 1804.

Ra h d i t a j s,
 kas schinni gramata lassams.

1) Lihgsmitas dseesma,	lappä	1
2) Deedribas-mihklas,	—	5
3) Kahdas usdohschanas, kad kihli atmihjami,	—	9
4) Kahdu leetu usmekleht, ko tu pats ne sinni, kahda ta-irr,	—	15
5) Wahrda-mihklas,	—	16
6) Wahrdu-spehles,	—	26
7) Jehkabs un Wehrtuls,	—	31
8) Jehzi, kur tu effi?	—	33
9) Lapsite, behds alla!	—	34
10) Usminnami faktami wahrbi, jeb arri: fak, kamu wahrdu-spehles,	—	36
11) Gredsenu flehpt un mekleht,	—	84
12) Azzu-mihkla,	—	88
13) Swilpiti mekleht,	—	89
14) Lahpstinu spehle,	—	91
15) Skattamas spehles,	—	94
1) Pirma skattama spehle,	—	96
2) Ohra skattama spehle	—	110
3) Trescha skattama spehle,	—	142
16) Pehz spehlehm ko preekschlaffiht; Semmes- dshwes Dseesma,	—	174

Cespeeschoht misseti wahedi, kas zittadi lassami.

- Lappâ** 2. trescha dseefmas: pantâ, pebbejâ rindisâ stahw: Klajumu; lassî: Klajumu.
— 10. — 5. no appatscha stahw: rahdibt; lassî: rahdibhs.
— 20. — 9. Sirgu-stallis; lassî: Sirgu-stallis.
— 29. — 6. no appatscha st. to; lassî: no.
— 38. — 15. st. warretu; lassî: warretut.
— 56. — 4. st. wezza; lassî: wezzas.
— 68. — 4. st. lahdu; lassî: lahda.
Lappâ 75. rindê 4. no app. st. muifchu-lautus; lassî: muifchas-lautus.
— 96. tanni appatscha peeliktâ fawadâ sinâ, rindê 2. no appatscha stahw: rahdehm; lassî: rahdahn.
— 97. tanni app. peeliktâ sinâ, r. 4. st. furras; lassî: furrus.
— 103. rindê 7. no app. (bes tahs fawadas sinas) st. tamehr; lassî: tomehr.
— 104. pebbejâ rindê, st. blehdigs; lassî: blehdis.
— 146. rindê 11. st. Greta; lassî: Greta.
— 151. — 9. no app. stahw: ne; lassî: no.
— 160. — 3. no app. st. Tee; lassî: Tee.
— 169. — 18. st. fataifohs; lassî: fataifahs.
— 171. — 11. no app. st. Waku; lassî: Waku.
— 173. — 8. st. tizzeet; lassî: tizzeht.
Lai paschâ lappâ pebbejs wahrdâ lassams: fkannebamâs.
Lappâ 191. 4â dseefmas-rindisâ no appatscha st. walsî; lassî: walsî.
— 201. 6â dseefm. rind. no app. stahw: Behrtullit; lassî: Behrtullis.

I.

Lihgsmibas dseesma.

I.

Lihgsmiba, no Deewa dohta,
Swehta debbes leefmina!
Waiga nahkam apskaidrotā,
Daita, tamā svehtumā.
Taweem brihnumeem fastahjabs,
Pafaule to schlihrusi;
Wissi brahteem lihdsinajabs,
Kur no debbes liddini.

Mihlibā pee firds juhs falsbā
Speeschu, kas tik zilweki;
Pahr tahm swaigsnehm, Brahlischi!
Leescham schelligs Lehws mums
walda.

I

2.

Lai me ja kam kriete falda,
 Taisnam draugam tizzetees;
 Seewina kam sawā galbā
 Deesehd laipna: lihgsmojees!
 Ir, kam tikkai dweh'le weena
 Deekriht wirf tahs pafauls.
 Bet kam nau schi preezas-beena,
 Aff'rahm behds no scheijenes!

Kas to semmes tohd' apmahjo,
 Mihslibai lai padohdahs;
 Swaigsnu pilli nowaddahs,
 Kur tas Weens Apflehtais mahjo.

3.

Lihgsnibu dser' wiffi dshwi
 Mahres dabbas kruhtinās;
 Labbi, tauni, lehni, fihwi
 Dfenn tahs rohschu-pehdinas.
 Staihtas mihsleht, wihnu dsestees
 Dohd ta, draugu tizzamu;
 Zahrpinsch pars warr preezigs mestees,
 Engels dseed wiffwaldigu.

Krihti zellōs, Prahta-tauta!
 Radditaju manni tu?
 Augsti pah'r to swaigsnischi
 Klaijuma pehz winnu jauta!

4.

Lihgsniba, tas spehks bes galla,
 Wiffas leetas muddina;

Lihgsniba, kas katrā mallā
 Dabbas ritt'aus rittina.
 Puffes sau'z no dihgteem winna,
 Saules no tahm debbesim,
 Swaigsnes grohsa tahminā,
 Ko nei glahshim redsesim.

Lihgsni, ka zaur raddijumu
 Plafchu saules winnam streen,
 Zezjeet, Brahli, schigli ween,
 Panahkt gohda nolikkumu.

5.

Melle taisnibu, ta smeijahs
 Winnas gaitshā speeg'li tew;
 Nahp us tikkumeem no leijas,
 Kalnā, zeetejs, spihdehs tew.
 Tizzibinas saules-kalnā
 Karrogu ta wihzina;
 Sahrti plihst, ginst nahwes kalna; —
 Redst! jaw Eng'tu pussā ta!

Zeeteet rahmi, zerreht feh'ti,
 Zeeteet jaunai dshiwibai;
 Pah'r tahm swaigsnehm gohdbibai
 Schehligs Deews armakshs sweh'ti.

6.

Deewam makshat nespehjneeki,
 Winnam lihds buht dshiftimees.
 Nabbagi, kà skumdineeki,
 Nahzeet, jums buhs lihgsmotees.
 Dufmas, reebigs prahts lai suhdahs,
 Cenaidneekam peehohsim,

Uffaras to ne speesch, truhdās
Schehlums lai kriht brahlitim.

Parradi lai lihdsinaci,
Saberreta pasaule!
Brahli, tur, kà spreescham schē,
Paschi tapsim pahrtēefaci.

7.

Lihgsmiba no bikk'ra zeltahs;
Dserroht selta fullinā
Breesmigs schelastibu smelkhs,
Bailigam nahf drohshiba.
Brahli, lezset augscham! redset,
Pilnais bikkers apkahrt eet!
Puttahm paschu wirsu sedset,
Swehtakam to swehtijeet!

Kam par gohdu swaigsnes kahjās,
Ko tee Eng'li teiz un dseeb;
Swehtakam to swehtijeet!
Pahr tahm swaigsneem winnam mahjas.

8.

Drohshu prahf eeksch wahrgoschanahm,
Paligu beswainigeem;
Muhshibu tahm swehreschanahm,
Zaisnibu lai naidneekem;
Wihra firdi, wissur drohshu,
Fohstischanu wiltneekem;
Krohni gohba-wihreem kohshu;
Brahli, lihds pat pastareem!

Zeei swehtu rinkī slehdseet,
Swehrjeet pee bikkera:
Palikt tahdā tizzibā;
Swehrejeet, zeet swehti mehdsseet.

9.

Glahbschanu no launas rohtas,
Schehlofchan' ir blehdneekam;
Zerribu pat nahwes mohkās,
Dshwibu noteefatam!
Arri mirroneem buhs zeltees —
Brahli, dserreet, peekristeet! —
Grehkeem peedohschanu smeltees,
Bohja wairs neweenam eet.

Pastarōs wehl jautru firdi,
Saldu meegu schkirstinā!
Brahli! teesu, mihlibā
Spreeestu, pasfr'ā deenā dsirdi!

2.

Beedribas: mihktas.

Sarunnajuschees, scho spehli spehleht, fuhsteet
meenu juhsu starpā, fursch gribb, kambari jeb
nammā, ka tas ne warr dsirdeht, ko juhs kohpā
runnaseet. Du juhs, istabā palikkuschī, fa-
spreedeeetes fluffinam par weenu wahrdu, ko juhs
tam kambari eegahjuscham gribbat doht usmin-
neht. Lai tas wahrds buhtu Schaggata. To
nospreeduschl, fangeet to, kas, to wahrdu usmin-

neht gribbedams, kambari jeb nammâ gahjis, atkal istabâ juhfu starpâ, un lai tam ikweens no jums kahdu leetu, bet ikweens weenu weenigu, fakka, ko pee tahs schaggatas atrohn; kâ — jums lihdsibu doht — weens fazzitu: diwi kahjas; ohtrs: bet ne zilweka; treschais: tomehr dauds plukst; zettortais: arri dauds mello un krahpj, kâ jau plukschki; peektais: dseedahst nemahst; sestais: jo wairak brehz, kâ aufim fahp; septitais: gauschi sohlg; astotais: un ko sohlg, to pars aprih; dewitais: asti zilladams lehka apkahret; desmitais: ; its sirgu jahj, schis juhku; atkal zits: ahtri no azzim suhdahs un tomehr ne aistekl, un tâ wehl daschadas zittas sihmes, ko warr usdoht, ja te wehl wairak tauschu lihds spehle. Bet no ta ween fargajees, kâ tu tahdu sihmi ne peeminni, kas weenigi tam wahrdam peederr, par ko farunnajuschees, jeb arri diwi tahdas sihmes kohpâ, no kurrahm arri jo mulkis warr fahjegt, kahds taz wahrds irr. Gudri un samannigi sinnahs arri gan tahdas sihmes usdoht, par kurrahm wisseem wehl dauds smeekli buhs; bet jau bes tam faprotams, wiff ar gohdu! So sinnu man jums pee ta wehl jadohd, kâ to sihmi, ko weens jau papreeksch teizis, zittam wairs newaid brishw, atkal teikt; jo kad kahds to darra, ras, kâ norunnahts, woi ar klumsakku, kas no sagrohšita nehshohga taisihts, dabbu par rohkahm, jeb winnam kihlu ja dohd, ko pehz atkal zaur kahdu usdohtu, in pehz usdohschanas padarritu, leetu atmihj.

No wiffahm schihm fazzitahm sihmehm tad nu tam usminnetajam to fapreestu wahrdu ja us-

minn. Ja winsch to usminn, tad irr labbi; un nu atkal zits kambari eet, kam tiht, un warrat atkal no jauna to spehli eefahkt. Bet ja to farunnatu wahrdu ne usminn, tad winsch, kâ papreeksch nospreests, woi ar klumsakku kahdus fiteenus par rohku dabbu, jeb arri tam, woi kahdu drahnu jeb nehshohgu, jeb nasi, jeb gredsenu, jeb ko zittu winsch gribb doht, kihlam ja dohd. Nu fahst to paschu spehli no jauna, weens no ta pulka eet atkal kambari jeb nammâ, un tee istabâ palikfuschki farunnajahs atkal par kahdu wahrdu, ko tam no tahm usdohtahm sihmehm buhs atminneht.

Kad nu buhtu fapreeduschees par to wahrdu; Ehrms, ko arri pehrtikli kauz, kas meschahohps fiktas semmes, in lustes labbad arri no dascheem zilwekeem tohp apkahret waddahts, to par naudu rahdiht, ir daschâs muischâs un pilshahtrâs johku dehl tohp turrehts; bet arri daschu zilweku johkadamees brishscham tâ nosauz. Nu tam atkal eegahjuhsham usminnetajam weens fazzitu: Eet us diwi kahjahm; ohtrs: irr rohkâs; treschais: baltes irr, bet ne runna; zettortais: dauds johkus darra; peektais: labpraht mehda; sestais: gan arri spalwains; septitais: jahj wiffu, kam tshetetas kahjas, un kas lauj; astotais: gehrhjahs brishscham ar swahrkeem, kas tam ne peederr; dewitais: platta murte; desmitais: affi sohhi, ko rahda; weenpadefmitais: sohlg; ohtrais: padefmitais: behdsi, ja sawâ walkâ: kohsch un plehsch; wehl zits: dauds brahtu irr, kas labbi runnataji; un tâ wehl wairak.

Kad nu scho spehli us Kihleem spehle, tà ka tam, kas woi kahdu nepateesu sismi demis, jeb to sismi, to jau zits minnejis, atkal peeminn, jeb nekahdu sismi ne sinna fazzicht, kà arri tam, kas to wahrdu ne warrejis usminneht, Kihlus bij ja dohd, un nu jau labs pulks Kihlu kohpà irr, to weens weenigs no ta pulka (labbaki tahds, kas lihd ne spehle,) glabba: tad jau nu tee Kihli atmihjami, pee ka atkal dauds un daschadas lustes warr atrast. Tas Kihlu-fanehmejs nu apsehdahts tai spehletaju widdù, turra tohs Kihlus wiffus kahdà leelà drahnà jeb nehsoohgà saliktus, bahsch ohtru rohku tai nehsoohgà, un weenu no teem Kihleem fagrahbis, wajza tas pehz rindas ikweenu no teem spehletajeem, pee katra Kihla weenu weenigu: Ko buhs tam darriht, kurra Kihli kawà rohkà turru? „Tad tam, kurru wajzajis, ja usdohd to tam darriht, kam tas Kihls peederr. Nu iswelf Kihlu-fanehmejs to Kihli, to jau rohkà turrejis, rahda wisseem; un kam peederr, tam to, kas usdohes, ja darra; jo pirms ne kà to darrijis, jau sawu Kihli ne atdabbuhs. Kad nu tas padarrihts, un pirmais jau sawu Kihli atdabbujis: tad Kihlu-fanehmejs, atkal kahdu Kihli katwehris, to ohtru pehz rindas ar teem pascheem pirms-fazziteem wahrdeem jauta, un wiff kohp ar weenu tapat darrihts, kà scheid jau fazzichts, kamehr tas pehdigais Kihls atmihhts irr.

Bet ko stahstu jums scheid wiffu io no tahs Kihlu atmihshanas, kas jums gan jau bes tam sinnams buhs? Gan daschureis jau buhseet zittas Kihlu-spehles kohpà sp:hlejuschi, pee kurrahm,

rohs Kihlus atmihdami, to paschu wehrà likat. Zikkai tahs usdohshanas naw allasch lahgas, dasch arridsan ahtrunà ne warr attapt, ir brihscham peetruhst gudri isdohmatu usdohshanu, pee kurrahm samannigu prahtu warretu ir redseht ir parahdiht, un arridsan daschu lusti un smeektus gohdà turreht. Tapehz no tahdahm usdohshanahtm tudat treschà nodakà gribbam runnahht.

3.

Rahdas usdohshanas, kad Kihli atmihjami.

1) Kam tas Kihls peederr, tam buhs fazzicht, ka pehz uhdens ne prett kalnu, bet no kalna skreij? — Ikweens gan sinn, ka tas tapehz noteek, ka uhdens gruhts, ka tam swars irr, un wiffas swarrigas leetas us semmaku weetu dohdahs, kad paschas ne warr kustetees, jeb kad nekas tahm prett ne stahw, kas tahs aiskawe un saturr. Bet pee schihm atbildeshanahtm labbaki buhs, kad tà atbild, ka jo wairak lustes un smeektu zellahs, un arri samannu rahda. Kà scheid: Tapehz, ka uhdenim nau kahjas, neds spahrni, neds kaut kahdi irkti; jo zittadi brihscham gan arridsan us augschu dohtohs. Jeb: Tapehz, ka, ja suns asti ne pazell, patti ne zelsees. Jeb arri: kapehz tu, kad tawam zellam beddre preekschà rohnahs, ne zellees us augschu, bet ja apkahrt ne eiji, jeb

Iehnam ne eekahpi, beddré eekristi un deggunu fassittees. Un tà wehl us daschadu wihsí.

2) Tam buhs semmè sehshoht sawu paschu kahju butshoht.

3) Tam buhs apkahrt eet, un ikweenam tai pulkà fo pee winna apgehribes wainoht (jeb faszíht, kas pee tahs nau pareisi.)

4) Tam buhs no diwi usdohsteem wahrdeem faskannu taifíht. — Schohs diwi wahrdu tas, kas atbild, tudat usdohd, kà: lohks un lihgawinna. No scheem diwi wahrdeem warr daschadas faskannas taifíht; schè buhs weena;

Reds! schè irr lohks,
Tas buhs labs lohks;
To srigam lihgawinna
Liks, kad brauks weefibinà.

Wehl zitta: Tas irr weens lohks,
Jo augfs kà schohgs;
To glabbahrt lihgawinna
Ne spehi nest kambarinà.

Un kad usdewejs wehle, tohs uhdohstus wahrdu us gallu arriosan zittadi lohziht, kad rikkai tee paschi wahedi irr: tad wehl jo daschkahrtigas faskannas warr taifíht. Kà — jums lihdsibu doht:

Wínsch mannim rahda lohku,
Bet ne wehl, peelíft rohku.
Ko gan, kad lihgawinnu
Man rahdiht, dohs par sinnu?

Jeb kad usdohstu tohs wahrdu: Pohds un felts:

Te redsams pohds,
Nu Deewam gohds!

Jau spíhd tur eelschà selts;
Tas taps no mannis zelts.

Bet kad kahds tahdu wahrdu usdohstu, kurreem nemas zittus ne warr faskandinahrt: tad woi tam zittus wahrdu ja usdohd, jeb ja wehle, ka rikkai schohs abbus wahrdu eelsch zittu wahrdu faskannas arri peeminn. Kà, kad buhtu usdewis schohs wahrdu: Puifis un meita.

Tas puifis, kà kohsch skuddra,
Gribb apfmeet meitinu;
Bet meita, dauds jo gudra,
Leef smeektós puifinu.

Pee schíhs usdohschanas daschdaschabi samannigu prahthu warr parahdiht.

5) Tam buhs parahdiht, kahdu gihmi tas dusmigais, jeb: kahdu tas fíhstais, jeb, kahdu tas wiltineeks, jeb arri, kahdu tas leelmannis, un tà wehl dauds zitti, leef redseht.

6) Tam buhs zaur simehm ween, bes wahrdeem, parahdiht, fo tam pirmajam buhs darriht, kas pehz winna sawu kílhi gribb ardabbuht.

7) Tam buhs par smeekteem kahdam tai pulkà no rohkahm laimi fazzíht. Jeb arri: Tam buhs par smeekteem kannu raufíht. Scheit allasch tam, kam laimo no rohkahm fakkama, jeb fanne raugama, pehz to ja dsennahs, ka tahdas leetas fakka, par fo wíffeem ja smeijahs. Bet allasch gohdà; nezohdibai un beskaunibai nei smeektós stary gohdigeem laudim ne wajag rastees.

8) Tam buhs to lihdsibu stary diwi usdohstahm leetahm parahdiht, tas irr: Tam buhs fasz

zigt, eeksch ta tahs diwi usdohtas leetas lihdsigas irr. Rà kad buhtu usdohtri: Gailis un suns: abbi mohdrigt. — Rakke un pelte: abbi sohq; jeb: abbi tumsumà labprahé meddi. — Seewà un behrens: abbi labprahé ko jaunu klaufahs, laid arri neeki buhtu. — Lapfenés un nauda: abbi stahdes tarra, kad negudri ar teem apfahre eet. — Nahwe un schkehrés: abbi schkirr. — Darbs un kaschoks: abbi silda. — Saglis un truhkums: abbi mahja gudru gahdaschanu. Un tà wehl daudstahtrigi.

9) Tam buhs tik ilgi us weenu paschu kahju stahweht, kamehr, ja wihrischks, seewiska, jeb ja seewiska, wihrischks par to luhds.

10) Tam buhs krehflu, jeb benki, jeb zittu kahdu gruhtu leetu tamehr ar stihwu rohku turreht, kamehr tee wezzee sakka: Nu gann!

11) Tam buhs tà pee semmes sehstees, un atkal zeltees, ka tas rohkas pee semmes ne peelee.

12) Tam tik ilgi ne buhs smeetees, neds wahrdu fazzigt, neds tikkai tschuksteht, kamehr dsihwibas dsihfle pee rohkas, ko arri pulkstenu sauq, feschdesmitreis pulstestusi.

13) Tam buhs pahrmihschu itt mihligam, un atkal rumfcham un bahrgam rahditees.

14) Tam buhs paktannitees un gohdu doht, it ka kahds swesch no augstas kahrtas pa durwim buhtu eegahjis.

15) Tam buhs selta kehdi pataisigt. Tè tam, Tam ta selta kehde pataisama, ja stahjahs weenà faktà, un ja sakka: „Man selta kehde kallama, bet man truhst weens pants.“ Ier tas wih-

rischks, tad nahf weena seewiska, un to butschojusi ta preeksch winna stahjahs, un atkal tohs paschus wahrdu sakka, pehz kurreem tad wihrischks nahf, un to butschojis no jauna, preeksch tahs stahwedams, tohs paschus wahrdu sakka, un tà atkal ta seewiska, kas winnam nahkusi, un wiffi zits preeksch zitta stahwedami paleet, kamehr wiffi wihrischki un seewiskas, kas tè rohdahs un spehle, pahrmihschu weenà rinde stahw; tad atkal itweens sawà weetà apsehdahs. Ja seewiska pirma tohs pitmsminnetus wahrdu sakka, tad jau sinnams, ka kahdam wihrischkam tai ja nahf.

16) Tam buhs ihu pasakku stahstigt.

17) Tam buhs galwà isrehkinaht, zit atleek, kad no trihsreis astoneem un peezeis septineem kohpà feschus atnemm. Tà daudf zittas masas rehkinaschanas no galwas fahrehkinajamas warr usdoht. Rà: zit dabbu par desmits puhreem rudsu, kad par weenu puhru peejus gulschus in pufzertortu sefferus maksa? Jeb: zit weens puhrs maksa, kad par feschem puhreem trihsdesmits un septinus gulschus dabbu? — Un tà wehl ns daschadu wiffi.

18) Tam buhs mihflu usdoht, atminneht.

19) Tam buhs usdohtu mihflu atminneht.

20) Tam buhs dseefminu dseedah.

21) Tam buhs kahdas dseefmas meldiju swilpoht, bet pee ta nemas ne smeetees.

22) Tam buhs no schkihwes, gan drihs lihds pufsi ar uhdeni pilbitas, naudas gabbalu ar pirsteem tà isnemt, ka tas pirstus uhdeni ne bahsch.

23) Tam buhs naudas gabbalu no rapat pil-

ditas schikhwes, bet pagallam ne ar rohkahm is-nemt.

24) Tam buhs to pilsfahru fazzjht, kurrà muhsu wissu augsti zeenijams scheligs Keisers mahjo.

25) Tam buhs fazzjht, kahds wahreds tam galwas-pilsfahrtam wiffas Kreenu-walstibas. (Moskawa)

26) Tam buhs Pruhfchu-femmes galwas pils-fahru fazzjht (Kensberge.)

27) Tam buhs to pilsfahru fazzjht, fur Pruhfchu Kehninsch miht (Berllne)

28) Tam buhs to pilsfahru fazzjht, fur Wahj-femmes Keisers, jeb Bizars, miht (Wihne.)

29) Tam buhs to pilsfahru fazzjht, fur Swee-dru Kehninsch miht (Stokolme.)

30) Tam buhs to pilsfahru minneht, fur Eng-lenderu Kehninsch miht (Londone.)

31) Tam buhs Dehnu-femmes galwas pils-fahru minneht, fur pats Dehnu Kehninsch miht (Kopenage.)

32) Tam buhs fazzjht, kurrà pilsfahrtà Tur-ku Keisers miht (Konstantinopete.)

33) Tam buhs masu stahstu pascham fadoh-mahht un stahstjht.

34) Tam buhs no trim usdohsteem wahr-deem stahstu taifjht.

35) Tam buhs fo usmekleht, fo winsch pats ne sim, kas tas irr, bet fo wiffi zitti tai pulkà sinu. Schi usdohschana warr atkal jauna spehle buht, fo es juns tudat gribbu stahstjht.

Kahdu leetu usmekleht, fo tu pats ne sinni, kahda ta irr.

Tas, kam tahdu leetu buhs usmekleht, tohp papreeksch kambari jeb namina fuhthrs. Pa tam tee zitti par to winnam usmeklejamu leetu farun-najahs. Ta nu warr buht, woi kneepaddata, fo kahda weeta pee seenas eedurr, jeb kemmes, kas weenam no ta pulka mattos, jeb kahda dragna, jeb nasis, kas kahdam kabbara, jeb zitta kahda leeta. Nu weens no ta pulka, kahdu atfleghu, jeb ameru rohta turredams, pee galda sehð; un kad tas mekletajs, kam jau papreeksch stahstjht tappis, fo tam wehra ja nemim, istaba eegahjis fahht mekleht, bet nesinnadams fo, magkeniht tu-waku pee tahs meklejamas leetas, jeb pee ta zil weka tohp, kam schi leeta irr: tad fahht pirinajs ar to atfleghu jeb ameru us galdu fist. Wer ka mekletajs jo eekam tai leetai tuwaku faptu, winsch, fa eegahjis, wiffapfahrt garr istabas seenahm papreeksch, un garr teem apsehdufcheem laudim eet; un ja ne fur klaudsinatais ar atfleghu jeb ameru ne klaue: tad arri eet, rinki apfahrt eedams, lihðf pascham istabas widdum, kamehr eefahht us galdu klaueht. Nu eet mekletajs jo tahsu us preekschu; ja wairs klaudsinatais ne sitt us galdu, greechwahs atpaktat, jeb fahnis; kamehr atkal fahht us galdu fist, un mekletajs no ta nomanna, us kuru puffi buhs greestees. Jo tuwu nu tai meklejamai leetai nahht, jo wairaf un jo sippri ar to ameru jeb

atflehgu us galdu ja fitt. Sahktu mekletajz groh-
sitees, un jo tahku no tahs leetas aiseet: tad jau
jo pamaf ja klabbe; eet wintch it tahku nohst, tad
arridsan ar to klabbeschanu pagallam ja paleek
kluffam, no ka tad tas mekletajz tudat nomannihs,
ka par tahku no tahs meklejamas leetas atstahjees.
Nu wintch atkal atpakkat greefsisees us to weetu,
kurrea wintch papreeksch stippraku klabbeschanu
dsirdejis. Nahks wintch tai meklejamai leetai jo
tuwu; tad jo wairak un stippraki klabbehs; gree-
schohs wintch atkal fahnis, tad jo mas. Tohp
wintch ar to meklejamu rohku tai meklejamai lee-
tai ittin klahku, tad ittin stippri un ahtri ja klab-
be, un allasch jo wairak un ahtraki, jo tuwu ta
rohka tai leetai nahk. Apmaldahs ta rohka mag-
feniht jo tahku nohst, tad atkal masaki ja klabbe;
fatwerr winna zittu kahdu leetu, tad ar klabbe-
schanu it kluffam ja paleek. Bet kad paschu to
meklejamu leetu fatwerr, tad trihsreis it stippri ar
to ameru jeb atflehgu us galdu fitt, par shmi,
ka ta leeta atrafta.

5.

Wahrda-mihklas.

Wisseem sinnams, ka tee wahrdi, ko mehshun-
najam, woi ar weenu paschu muttes un rihkles
papleschanu, jeb ar diwi, ar trim, ir wairak
tahdahm papleschanahm tohp isfazziti. Ka:
Deews, ar weenu paschu muttes papleschanu

tohp fazzihst; zilweks, ar diwi; taifniba,
ar trim; schehlastiba, ar tshettrahm. To
dakku no kahda wahrda, ko ar weenu paschu mut-
tes papleschanu isfakta, fouz: Wahrda-pant-
tu, jeb arri Wahrda-tohzekli. Wahzeescht
to fouz Silbe. Za irr tad tam wahrdam:
Deews, weens pars wahrda-pants, jeb lohze-
kllis; tam wahrdam: Zilweks, irr diwi panti;
tam wahrdam taifniba, trihs, un tam wahr-
dam: schehlastiba, tshettri panti.

Nu rohnahs jebkurrea walloda dauds wahrdi,
kurreem tahdi panti, ka iffakts no teem eeksch
few pascha kahdu saprohtamu leetu eeshme; jeb
arri, pee wahrdeem no dauds panteem, diwi panti
kohpa kahdu leetu eeshme, ko warr saprast, un
tee zitti panti atkal zi-xu. Wiffwairak tas tohp
atraits pee tahdeem wahrdeem, kas no diwi kohpa
kalikteem, un jau eeksch few pascheem saprohta-
meem wahrdeem pastahm, ka: wirfgals, fur
tas pirmis pants: wirf, til lab eeksch few pa-
scha saprohtams irr, ka tas oshrais: gals.
Wehl: seltalappa, fur tee diwi pirmi panti:
selta, tapat saprohtamu leetu eeshme, ka tee
diwi pehdeji: lappa. Tapat arri: lappudee-
na; un ta wehl dauds zitti.

Zè nu, tohs wahrda-pantus zittu no zitta
schkleroht, ikweenu ihpaschi nosihmejoht, un pehz
falkoht, ko wiff tas wahrds eeshme, daudsfahr-
tigas jaukas mihklas azzumirkli warr sabohma-
tees, un tahs tohp: Wahrda-mihklas fauktas.

Bet scheit labbi ja nemm wehra, ka ne aprak-
sta ikweenu wahrda-pantu, ka arridsan wiffu, ko

pats tas wahrds ar wisseem panteem kôhpâ eeshme, tik skaidri, ka to, ta sakkohet, ar rohkahm warr sagrahbt. Allasch ikweenu pantu, ka arri to wahrdu paschu ar tahdeem wahrdeem ja nosihme, ka wehl daschas jittas pee teem atrohnamas leetas nemas ne tohp minnetas, ta ka wehl allasch kas paleek atminnams. Jo pee wahrda-mihklahm mehsh jau negribbam to eeshmetu leetu istahstihet eefsch wiffas sawas buhschanas, un ka ta tudat, ikweenam saprohtama tappufi, ka azzis lezz: bet tahs irr mihklas, tahs buhs zaur gudru pahrdohmaschanu usminneht; tapehz arri wehl ja atleek, fo zaur saweenofchanu wiffu pantu weena wahrda warr usminneht un astrast.

Ka juhs nu to wehl jo labbi warretut saprast un pehz arridsan paschi tahdas wahrda-mihklas fadohmatees: es jums scheid weenu wahrda-mihflu gribbu usdoht, un pehz, to atminneschanu stahstihet. Dohmu jums wahrdu no tshettreem panteem. Zee diwi pirni panti kôhpâ eeshme tahdu dshwi raddijumu, kas stips buhdams wiffadeem zilweeem dauds palihds un labbu darra. Zee diwi pehdeji panti kôhpâ eeshme tahdu weetu, fur dshwi raddijumi miht eefschâ. Wiff tas wahrds eeshme tahdu weetu, fur tee pirminneti dshwi raddijumi mahjo.

So nu dsirdejuschî fahkfeet tudat pee teem pteem diwi panteem dohmahet: Zeem dshweem raddijumeem, kas mums, wiffadeem zilweeem, ar sawu spehku labbu darra un palihds, teescham ne waijag mescha-lohpeem jeb swehreem buht; bet teem waijag pee tahdeem lohpeem peederreht, fo

zilwefi mahjâs turra. Ar sawu siprumu deen mums no mahju, lohpeem ihpaschi tas sirgs ir tas funs. Zee nu gan wahrdi irr no weena pascha panta, bet tu jau, tohs gallâ lohgidams, arridsan warri fazzihet: sirga, sirgam, sirgu, sirgi, sirgeem; ka arridsan: funna, funnam jeb funnim, funnu, funni, funni, funneem. Tad te jau buhtu diwi panti, kaut tikkai weenu no schein wahrdeem nehmis.

Nu jau tee pehdeji diwi panti lehtaki taps sinami. Meschôs, krumôs, allâs, un wehl zittur gan arri dshwi raddijumi mahjo; bet scheid tohp runnahets no mahju-lohpeem, un tohs jau zittur ne turra, ka ween stakôs, jeb kuhitis, jeb laidarôs, jeb nammâ. Laidarôs sirgus in funnus ne turra; nammâ gan funnus, ne sirgus. Bet nams sche ne warr tas wahrds buht, jo tam weens weenigs pants; un kad gribbetu no daudseem runnahet scheid fazzihet nammî: arri ne eet, jo scheid tikkai no weenas weetas, ne no daudseem tohp runnahets. Jau arri bes tam neweens nemehds fazzihet: funnu-nams, funnu-nammî. Tad jau tee diwi ween atleek: stallis, jeb kuhits. Bet funnu-kuhtis, sirgu-kuhtis (kuhtis scheid ne warretu fazzihet, jo tam weens pats pants, un scheid waijag diwi) jau ne salka, un te arridsan runna no daudseem; bet ja to ihpaschi ne salka, ka dauds: wiff tas wahrds allaschin tikkai weenu weenigu leetu eeshme. Tad jau atleek woi funnu stallis, jeb sirgu-stallis. Kurtsch nu buhs no teem abbeem? Sunni ar sawu siprumu gan wiffadeem zilweeem deen, glahbj no sagseem un laupitajeem,

arri gan zittus lohpus no swehreeem. Bet arri
sirgi ar sawu stiprumu wisseem deen. Nu tik-
tai to ween apdohmajeet: funnu-stakki jau ne
waijadsehs wiffadeem zilwekeem, bet weenigi
Rungeem, kas labpracht strehleht eet. Sirgu-
stakki, tee jau wisseem zilwekeem, fur ween tah-
di lohpi irr, waijadsigi; jo sirgi ar sawu spehku
wisseem deen. Tapeh; buhs tad wiff tas wahrds:
Sirgu-stakki, ta mahjweeta to stipru mahju-
lohpu, kas mums wisseem ar sawu spehku tik
dauds palihds.

Wehl weenu jums usdohschu, in peh; tapat
arkal istahstischu:

Tschetri panti peeder mannim,
Abbeem pirmeem spohschums irr;
Dikli kalnds roht tohs, gannim,
Slehtam schirstam, tohs peeschkirz.
Pehdeji gan daschu laiku
Azzis, firdi preezina,
Kamehr wehisch ar aufstu twaifu,
Un tahs falnas nokratta.
Pats es sahli nosihmeju,
Saimneezehm kas deenehs gan.

Ka jau dsirdejusch, tam wahrdam tschetri
panti. Papreeksch ja rauga tohs diwi pirmus.
Spohschas leetas, kas dikli kalnds tohp raktas,
irr selts, sudrabs, arri warfch, alwa un
dselsis. Bet schirsta gan weenigi selcu in su-
drabu eeflehds un glabba; tad jau weenam no
scheem diwi waijadsehs buht. Tas wahrds selts
irr gan weenpantigs, bet warr arri fazzicht: sel-
ta, seltam, seltu, in tad minnam diwi panti.

Un kad jau diwi wahrds weena pascha faleet koh-
pa: allasch, kad tas pirmals no diwi panteem,
schis us kahdu wihst galla mehds lohzihs capt.
Nu tohs ohrus diwi ja rauga dabhuht, kas sinn,
neggi tad tee pirmi diwi jo lehri buhs saprohtami.
Kas azzis un firdi daschu laiku preezina, bet peh;
zaur wehju, aufsteem twaiteem un salnahm tohp
nokrattihes, warr buht: lappa, seeds, pukke,
ahbols un zitti dahrsu angli. Ahbols un puk-
ke, tohs gan tahs dseltenas pehrwes dehl ware
teikt: Selta ahbols, selta pukke; bet weena wahr-
da retti saliks. Ar seedu gan tapat buhs, un retti
dselteni seedi. Raudsifim lappu ar selcu jeb
sudrabu salikt weena wahrda. Sudraba-lappa
ne warr buht; jo te irr peezi panti, un arri su-
draba-lappa nekahda sahle ne irr. Bet selta-lap-
pa warr gan buht. Raudsifim, ko wiff tas wahrds
nosihme? Sahli, kas saimneezehm gan deen!
Tahm nu gan ir ehdamas, ir wesselibas, bet ar-
ridsan pehrwejamas sahles deen: Tahs pantu is-
stahstischanas wehle, seltalappu par to wahrdu
turreht. Ta arri saimneezehm pee pehrweschanas
gauschi deen. Teescham tad buhs seltralappa
tas wahrds, ko schi wahrda mihtla nosihme.

Wehl zitta: Wahrds no diwi panteem; tas
pirmals pants eeshme to, kas augstaks, jeb pahri
pahri zittu irr; tas ohrats to, fur kahda leeta
moi eefahkaks, jeb beidsahs. Pats tas wahrds
nosihme to, kas pawiffam jo augstaka weeta pee
kahdas leetas irr atrohnams.

Tas pirmals pants warr buht pahri, jeb us,
jeb wirf, jeb arri augsts. Bet arri ware

bucht Kungs. Paher tas gan ne buhs, jo tad pats wahrds schein ne buhtu minnehts. Ar augsts in Kungs, kad tee weenpantigi paleek, zittu wahrdu gan ne warrehs weenâ wahrda falife. Nu jau woi us, jeb wirf waijadsehs buht. Kaudsifim to ohtru pantu! Kas tas gan warr buht, fur kahda leeta woi eesahfahs, jeb beidsahs? Cekam ta sahfhahs un pee paschas sahfhahanas weetas nek as, un kad beidsahs, atkal nek as, jeb nek a. Bet tee irr diwipantigi wahrdi, schein waijag weenpantigu. — Woi ne sinnat kahdu weenpantigu wahrdu, ar ke to eeshime, fur kahda leeta sahfhahs un beidsahs? Kad nuhju rohtâ turredams, us to skattohs: tad redsu, abbi galli newaid weenadi; weens, ko rohtâ turru, resnaks, ohtrs teewaks. Kâ teju sauju to resnaku in teewaku weetu, abbus kohpâ ar weenu wahrdu? Woi ne sazziju: Abbi galli newaid weenadi? Woi tad tas, fur kahda leeta eesahfahs, jeb beidsahs, newa gals? — Pateefi, gals buhs tas ohtrais pants, un ar scho weenigi wirf, ne us warr falife weenâ wahrda. Wirfgals irr arridsan tas, kas pawissam jo augstakâ weeta pee kahdas leetas irr atrohname. Tad jau tas tai wahrda-mihkla usdohts wahrds buhs: Wirfgale.

Atkal zitta: Wahrds no tschettreem panteem; tee pirmi diwi nosihme jauku dabbas apgehrbu; abbi pehdeji strahdajamu laiku, sliinkim, kas labpracht gull, ne ilgi patihkamu. Wiff tas wahrds irr weens laiku-grahmatâs, jeb arraju dohmâs peeminnehts laiks.

Tas jaukais dabbas apgehrbs warr buht, fahsums, jeb sahle, jeb pukkes, jeb arri lapas. Warr arri buht seemas apgehrbs, apfarmota semime un kohli, kad; wiffwairak saulei lezjoht, kâ tihri dimanta-akmiri spihd, farma, fneegs. Nu redsifim no pehdejeem panteem, un tad arri no ta, ko wiff wahrds eeshime, furru no schein minneteem warresim nemt. Strahdajams laiks, kas sliinkim, kas labpracht gull, ne ilgi patihkams, warr buht waffara, seena-laiks, rudsu-laiks, plaujams jeb sehjams-laiks, un tã wehl zitti darba-laik. Bet tee irr wiffi no trim panteem, tee schein ne derr. — Sliinkis labpracht gull! Kad wiffwairak dabdu gulleht? Sinnams nakti; deenâ ja strahda. Woi tad ta gan ne buhs deena? Sliinkam ta ilgi ne patihk; kamehr tiffai paehdis, tad tudat atkal gullamu laiku wehletohs. Un laiku-grahmatâs, kâ arridsan arraju dohmâs deenas tee pawissam peeminneti laiki. Bet kahda deena ta nu gan buhs, ko ihpaschi laiku-grahmatâs, kas dauds ir swehtas, ir zittas deenas-peeminu, un arridsan arrajs sawâs dohmâs ne aismirft? Skattifimees atpakkat us teem wahrdeem, ko pee teem pirmem diwi panteem peeminnejam. Ak ja! nu jau redsam: ta irr lappudeena, ko ta wahrda-mihkla eeshime.

Wehl weena no diwi panteem: Tas pirmâs pants eeshime to, kas us kahjahm ne stahw; tas ohtrais tohp peelikts, woi tu peeminne seewu, jeb meitu, jeb sahli, jeb dabbu, jeb pasauli. Abbi

kohpâ, jeb wiff tas wahrds irr tahda weeta, fur peekuffis atduffahs.

Tahda weeta, fur peekuffis atduffahs, warr buht, krehflis, benkis, weeta, gulta, arri semme. Nu raudsifim, kuresch no scheem wahrdeem sawâ pirmâ pantâ warr fanemt to, kas us kahjahm ne stahw, un kas arridsan ar weenu paschu pantu tohp isfazzihis. Sehð, kriht, gull, wiffi, kas to darra, ne stahw us kahjahm. Ahu, jau gan redsu! Gull, tas labbi derr par pirmu pantu pee gultas. — Bet kâ tad ar to ohtru pantu? Te waijag ta, jo salka: gulta. Pareisi! nu jau trahpihts! Salki: seewa, meita, sahle, dabba, pasaule; pee neweena tu ne warri peelift tas, bet ta; ta seewa, ta meita, ta sahle, un tâ jo prohjam; bet tu jau nemas ne salki: tas seewa, tas meita. Gulta irr tad muhsu wahrda-mihkla.

Nu wehl weenu, ko es isstahstischu, tad, no wahrda-mihklahm beidscht, wehl kahdu pahri peeliftschu, kas jums pascheem atminnamas paliks.

Wahrds no trim panteem; pirmais nosihme, kad masas, smalkas leetas gaisâ rahdahs. Ohtrâ pantâ tu atrohni weenu, kas ahtri kustahs. Trefcho pantu parahd mums tee brahli. Wiff tas wahrds eesihme tahdas leetas, kas ir azzim, ir dwafofchanai pretti stahw.

Pirmais pants warr buht: lihst, sneeg, kuhp, putt. Ohtrâ pantâ warr saprast to, kas eet, skreij, tekt, lezz. Bet kas buhs trefchais? Tee brahli mums to parahd! Rahdi brahli? — Ja skattahs us to, ko wiff tas

wahrds eesihme: tahdas leetas, kas ir azzim, ir dwafofchanai pretti stahw. Tahs warr buht migla, puttekti, wehra, stohrms, duhmi, twaiki. Nu raudsifim tohs wahrds, kas pee pirma un ohtra panta minneti, kohpâ nemt, kurri gan tâ faderrehs, ka arri weens no teem pehdigi minneteem wahrdeem no teem zellahs. Des putt un tekt, wiffi zitti ne derr. Ahu! nu jau redsu, ko tee brahli mums parahd. Tee brahli mums to trefchu pantu pee muhsu usdohta wahrda sawâ paschâ gallâ parahd, prohti ti. To likfim pee teem pirmeem diwi gallâ, tad mums buhs puttekti, un tee, kâ masas, smalkas leetas gaisâ zeldamees, azzim un dwafofchanai pretti stahw. Arri jau, peeminnebami, ko wiff wahrds eesihme, warrejam tudal saprast, ka zits wahrds tas ne warreja buht, kâ puttekti; jo no wisseem minneteem schim ween trihs panti, un tik dauds tam usdohtam wahrdam arri waijadseja buht.

Nu lai jums pascheem schihs trihs wahrda-mihklas atminnamas paleef.

1) Wahrds no tshettreem panteem; tee diwi pirmi panti nosihme tahdu leetu, kurrâ kluis, gan drihs az azzim ne reds. Tee pehdeji diwi peeminu mums tahdas leetas, ar kurrâhm fedsahs. Wiff tas wahrds apsihme tahdas leetas, kas tam, kas strahdajis un peekuffis, lohci patihkamas.

2) Wahrds no diwi panteem; tas pirmais irr arridsan tas pirmais no teem diwidefmits stippreem wihreem, kas ihpaschi wiffus latweeschus, bet warr arri fazzihit, wiffu zilweku-pasauli wal-

da. Das ohtrais gauschi fahp un ahrsteschann
grihb. Wiff tas wahrds apfihme tahdu leetu,
kas ne nahf pamas, un kas pee labba darba labbu
warr pastrahdaht, bet bes apdohma lehti kaimu in
nelaimi dsemde.

3) Wahrds no divi panteem: to pirmu ne
ferri bes apdohma rohkäs, fahpehs! Das ohtrais
irr weens no teem masakeem walldas-pantineem,
jeb weens no teem bohstaweem, kurrus arridsan
lassamas fihmes fahz. Wiff tas wahrds eesihme
weenu gallu pee dascheem dsihweem raddijumeem,
arri pee daschahm nedfihwahm leetahm.

Cekam nu zittu fahkam, man us gallu wehl
ja peeminn, ka pee wahrda-mihklahm us to ween
fkattahs, kà tee wahrdi tohp isfazziti, kà skann;
bet nemas us to, kà tohs mehds rakstih.

Mu jau gann buhs no wahrda-mihklahm.

6.

Wahrdu-spehles.

Arri schahs warretu wahrda-mihklas fahkt, jo
tekt arridsan ja usminn; tomehr schihs no tahm
pirmahm labbak isfahkerr, jo schihs wahrdu-speh-
les usdohd allasch wairak, ne kà weenu weenigu
atminnamu wahrdu; in tahs zekahs woi no ta, ka
weens wahrds tohp apgreests, un tà, atpakkal ar
wisseem bohstahweem lassihst, atkal zittu leetu
leek fapraft; jeb no ta, ka tee skandineeki (a, e,
i, o, u,) tohp pahrmihtri; jeb arri no ta, ka ta
pirma jeb pehdiga bohstawa weetà tohp zirs list.

kas atkal zittabus wahrbus dohd; jeb pehdigi no
ta, ka tee bohstawi rohp pahrstahdinati us da-
schadu wihst, zaur ko dauds fawejadus wahrbus
warr sadabbuht, un tà eeksch weena pascha wahr-
da dauds zitti atrasti tohp. Kà eeksch ta wahr-
da: zilweks, irr arridsan atrohnami schee
wahrdi: wilks, wels, welk, list, ilks, zit,
zit, Elwels, welz, lez, lise etc. To tad kà
mihklu tà warretu usdohd: Kahds irr tas wahrds,
kas pats dsihwu raddijumu ar divi kahjahm nosih-
me, un kurrà arridsan rohdahs swehris ar tschet-
trahm kahjahm; kauns, ko ne warr redseht; tas,
kas ko ar wiffu makti pee fewis grihb dabbuht;
tas, kas kahdu reisi wehlehs; tahda leeta, kurrà
sirgu eejuhds; tas, ar ko tu praffi, ka dauds
buhst? arri putnis ar garru degguni; wehl tas
wahrds, ar ko leek milkt; wehl, kas ahtri us
augfchu dohdahs; wehl tahda leeta, kas pee mai-
ses zepfchanas waijadfiga irr.

Sche arri tahda wahrda-spehle, kur zittu
bohstawu pirma weetà leek: Wahrds no divi
panteem, kas nosihme weenu masu putni, kas
mums dauds auglus atneff. Leezi pirma bohsta-
wa weetà zittu, tad tew dewe, kas tew fahpeja.
Leez ta pascha pirma bohstawa weetà atkal zittu,
tad tohp fazzihst, ka kas kur mahjeja. Leez ta
pirma weetà divi zittus, tad ahtri no augfchenes
nonahze. Leez to abbeju pirmu weetà atkal zittus
trihst, tad ko zerreja, jeb kahdas dohmas turreja,
jeb kahda leeta kam us kahdu wihst isfkattijahs.

Das pirmas wahrds, prohti tas mums aug-
ligs putninsch, irr bitte; leez ta b weetà f, tad

tew schepes, jo tew fitte; leez ta sweetà m, tad irr mitte. Leez atkal ta pirma weetà tohs diwi tr, tad nahze ahtri no augschenes semmè, fritte. Leez scho abbeju pirmu weetà tohs trihs schk, tad kas us kahdu wihsi parahdijahs, islikahs, jeb kahds ko dohmaja — schk fritte.

Tà arridsan no scheem warr wahrdu-spehles taisht: saglis, daglis; mulkis, pulkis; hulka, gulka; galds, falds; un tà wehl daschas zittas. No tahdahm, fur pehdeja bohstawa weetà zittu leekohr wahrds zekahs, tikkai rettas latwisfu wallodà atraddihs.

Wahrdu spehles zaur to, ka tee skandineekf (a, e, i, o, u) jeb tee jummi (ai, ei, ee, au, ui) zits ar zittu tohp pahrmihtri, latwisfu wallodà gar daschas rohnahs. Rà: kurri tee wahrdi no weena pascha panta, kam allasch paleek tee paschi neskanni (tas irr, tee zitti bohstawi, kas newa skandineeki nedf arri jummi) bet leez widduweju skandineeku starpà, tad newa taisns, leez ta pascha weetà zittu skandineeku, tad tu, wisswairaf seemà, bes winnu braukt ne warri; leez jummu tai weetà, tad irr pahredauds? — Arbildi: kas newa taisns, in kam widduwejs skandineeks (i) starpà: tas buhs lihks; bes ko, wisswairaf seemà, braukt ne warr, tas buhs lohks; kas pahredauds irr, jeb newaijadfigs, tas buhs leeks. (To h latwisfu wallodà ne mas ne dsid, bet tas tikkai to wahrdu, jeb pantu garrafu leek isfazzihtr. Zapeh; arri tas h nei labbi pee neskanneem, nedf arri pee skandineekeem peederr, jeb schu to pee neskanneem rehina.)

Atkal: diwi wahrdi no diwi panteem, ar pehdeju skandineeku (u) pirmà pantà tas irr, peh; ko peefuffis kahro; ar zittu skandineeku ta pascha weetà tas irr ehdama leeta, ko dauds laudis labprahtr ehd. — Peefuffis duffas kahro, un deffas dauds labprahtr ehd. Tee diwi wahrdi tad irr: duffa un deffa.

Wehl diwi wahrdi no diwi panteem, ar pirmu skandineeku (a) pirmà pantà tas wahrds sakfa to, kas newa leela; ar zittu skandineeku ta pascha weetà tas to sakfa, ko pee itweena sakfa tohrohn. — Tas pirmais wahrds irr masa, tas ohtrais misa.

Tàpat warr arridsan no balta un hulka, un no wehl dascheem zitteem wahrdeem tahdas wahrdu-spehles it lehti taisht.

Kad atkal kahdu wahrdu papreeksch no eefahkuma, tà nahkabs, un peh; atpaktat no galla lasfa; tad teit arri daschas wahrdu-spehles rohdbahs.

Netti wahrdi rohnahs, kas, woi no eefahkuma, jeb no galla lassiti, tàpat skann. Kahdus no teem grihbu minneht. 1) Kursch tas wahrds no diwi panteem, kas to eeshme, ko semmes kleshpi ween atrohn, un to, lai tu to arridsan apgreesi, allasch tàpat lassa? — Arbildi: alla.

2) Kahds irr tas wahrds, kas arri, woi no preekschas, jeb to paktatas lassihtr, weenadi skann, un kas tahdu weetu nosihme, fur pee lohpu in zilweku dschwibas tohti waijadfiga leeta irr atrohnama? — Arbildi: akka.

3) Kas irr tew pee tawas meefas, ko tu, arri tohs bohstawus atpaktat lassidams, tàpat las-

fifi? — Urbildi: ah da. — Tahdi apgreescha-
mi wahedi irr arridsan fittis, elle, un warr
buhst wehl kahdi.

Daschl wahrdi, kad apgreesti tohp, atkal zittu,
bet arri saprohtamu wahrdu dohd, kas zittu leetu
eesihme. Ka: Kurfch irr tas wahrds no diwi
panteem, kas kahdu dauds zilwekeem smekkligu ir
zaur zilwekeem fataisitu leetu, bet kad tu to at-
pakkal lassfi, tahdu, brishscham arridsan smekkligu
leetu nosihme, kas no dascheem kohkeem un no
daschfahrigeem augteem tohp dabbuta? — Tas
irr allus, jo kad tu to apgreesi, tad tew irr
fulla.

Wehl: Kahds irr tas wahrds no weena pascha
panta, kas eesihme to, fo katru ajzumirkli zittâ
weeta reds, bet kad tu to apgreesi, tad tu ar to us
kahdeem zilwekeem jeb zitteem raddijumeem rah-
di? — Tas irr tas wahrds eet; apgrees to, tad
tu falki tee.

Atkal: Kurfch irr tas wahrds no diwi pan-
teem, kas eesihme, fur dauds faeet, par kahdu
leetu, jeb wainu spreesst, bet kas, atpakkal las-
fihes, nosihme, kahdas leetas zeeti kohpâ falift, jeb
faweenoh? — Schis wahrds irr teefas; kad
tu to atpakkal lassfi, tad tas irr fafeet.

Nu wehl weenu: wahrds no weena pascha
panta, kas eesihme pulku faimes ar walditaju fa-
wâ widdû, kam wiffi klausa, un kas tomehr wiffi
lihds ar sawu walditaju dascham gohdigam arraja-
wihram klausa. Greesi tu to apfahrt, tad tas eg-
sihme, ka kas kahdu leetu gerraku darrihs, jeb
kahdu pee semmes lifs? — Tas irr speets, jeb

jauns bishu-pulks, kam fehninsch, un kas tomehr
arraja-wihram klausa. Lassfi to atpakkal, tad tew
irr steeps, no ta wahrda steept. Tahdu wahr-
du-spehtu gauschi dauds latwifku walloda ne atrohn.

7.

Zehkabs un Behrtuls.

Diwi sehneem, no kurreem weens to wahrdu
Zehkabs, ohtrs to wahrdu Behrtuls nem-
mahs, tohp ajzis ar drachnu aiseetas, un katram
klumsaks rohkâ eedohts. Nu iszell, ja warr buht,
appatu galdu, kam, ja tahdu warr dabbut, tik-
kai weena patti kahja irraid; ja tahds newaid, ar-
ei zittu ar tschettrahm kahjahm; bet appalam tam
gan wajjadsetu buht, ka pee teem stuhreem ne fa-
fittahs. Arri gauschi leelam tam ne wajjag buht,
bet tahdam, ka no weenas pusses lihds ohtrai pahre
to galdu fittohst ar klumsakku, to ohtru warr fa-
sneegt. Nu tohp tee diwi sehni pee ta galda pee-
westi, zits zittam pretti, fur teem abbeem tikkai
tohs pirkstgallus no sawas kreifas rohkas mallâ ja
usleek, un weenmehre ta apfahrt to galdu ja eet, ka
teem piekstugalli us ta galda mallas paleek. Abbi
nu fahkufchi pa labbu rohku apfahrt to galdu eet,
ka ne warr weens ohtram pretti nahkt, fahf Behr-
tulis faukt: Zehkab! Tudat ka Zehkabs to fa-
dsirdejs, winsch jau ne kawedamees knaschi ar fa-
wu klumsakku us to weetu fitt, no kurrenes ta
bals nahkufsi. Behrtuls atkal tudat, kad Zehka-
bu fauzis, knaschi noleezahs, jeb tahrafu no tahs

weetas, to galda malku weenmehr ar pirkstgalleem turredams, paeet, jeb arri magkeniht appaksch galdu paleen, lai Jehkabs to ne trahpa. Par masu brihdi atkal Jehkabs sauz: Behrtu!! Azzumirkli Behrtuls ar sawu klumsakku zehrt pehz tahs weetas, no kurras ta bals nahkusi, to Jehkabu labbi trahpiht zerredams. Bet à rè schis arri jau nohst no tahs weetas, bet pirkstgallus weenmehr pee galda mallas turredams; jeb noleezees, jeb magkeniht appaksch galdu palihbis, un to sitteenu ne dabbu. Nu sauz atkal par masu brihdi Behrtuls: Jehkab! ko schis labbi watedams, zehrt tudat atkal us to weetu, fur winsch sauzis; bet Behrtulis atkal jau noleezees, jeb zittà weetà pee galda mallas. Tad sauz atkal Jehkabs: Behrtu!! bet azzumirkli arri noleezahs, jeb zittà weetà paeet, ka Behrtulis, to fadsirdejs, winnu ar sawu klumsakku ne warretu trahpiht. Un tà tee, kamehr patihk, ar ween darra, no ka tad wiffseem, kas to skattahs, leeli smeekti buhs. Jo gudri un knaschi tee sehni, jo leelas lustes buhs tohs redsoht, ko tee sehni gan arri brihscham zaur to wairohs, ka tee fates ta ohtra wahrdu smeedamees un par johkeem moi garru iswills, jeb kà luhgdami un breshdami isfazzihs. Dasch sehns arri sinnahs ta ohtra wahrdu, moi sahnis pagreefees, jeb ar tahdu balsi isfazziht, ka labbi ne warrehs nomanniht, no kurras weetas ta nahkusi, un daudsfreis ohtram isdohfees, ka no zittas weetas atskannejusi, zaur ko winsch tad, gaisà ween fisdams, to sauzeju ne trahpihs, un skattitajeem wi^o wairak jo leeli smeekti buhs.

8.

Jehzi, fur tu effi?

Dee schihs spehles waijag ruhmigai istabai buht, ka tee, kas kohpà spehle, nefur ne warr safistees nedf sagruhstees. Scheit rahdahs Kungs, kas us sawu kalpu, Jehzi, dusmigs, to sakult greibedams, ar ne warren zeeti sagrohsitu klumsakku apfahrt eet, un to Jehzi mekle. Bet winnam azzis ar drahn u aisseetas, ka tas Jehzi ne warr eeraudsiht, fadehl winsch ar weenu paklausahs, grabbsta un twahrsta, ka winsch to warretu rohà dabbuht. Jehzis nu gan it lehti Kungam warretu isbehgt, bet arri schim nabbadfinam azzis aisseetas, un tam weeglinam ja eet, ka ne manna, fur irr. Us weenreis fahk tas Kungs sazziht: Jehzi, fur tu effi? — Jehzinsch magkeniht pasweloj, to galwu sahnis pagreefs, lai zerre, ta bals no zittas weetas nahkusi, bet arri tudat us kahju galleem lehninam us ohtru sahni paeet, ka Kungs, to swelpjohc dsirdejis, un tam ar klumsakku us kaku eedams, to ne atrohn. To ne trahpijis par masu brihdi sauz Kungs atkal: Jehzi, fur tu effi? — Jehzis tapat atkal eeswelpjahs, bet tudat weeglinam us ohtru sahni paeet, tà ka tas Kungs, gan apfahrt fisdams, twahrstidams un grabbstidams, to ne ware trahpiht. Nu jau Kungs, to zaur labbinaschanu zerredams peewilt, fahk sazziht: Jehzin! fur tad tu effi? — Jehzinsch, wiltibu mannidams, atkal tiklai paswelpj un behg tudat pamajam us zittu weetu.

Tad jau Rungs, wiltibu weltigu mannijs, un jo dufinigs tappis, fahk puffodams fazzih! Paq, pag, schkelmi! gan tewi dabuschu! Nu fkreij rinki par istabu, to jo eekam notwert un labbi fakult zerredams. Bet jo winsch rinki tekt, jo Jehjinsch muht, it ka mannidams istabas wid-
dä turrachs, un kad arri telton rumu nahk, behg fahnis, allasch paswilpodams un atkal behgdams. Pa tam teem zitteem laudim, kas fkatthas, tohs abbus allasch ja farga, ka tee kur ne fahitahs nedf fagrufschahs; kur warr fahstees jeb fagrufstees, preekschä ja stahw, un tohs ja mahza, kur ne buhs eet; un dandf johku in ehrmu, lihds ar dandf fmeekteem teem scho masu gahdaschanu pahrpilnigi amakfahs.

9.

Lapfite, behds allä!

Weens no ta pulka woi pats par to lapfi dohdahs, jeb wiffi faulinus mett, un kam pahf wiffseem masaf azzu kriht, tam waijag lapfei buht. Kad nu scho spehli istabä spehle, tad weenä fakrä lapfei alla. Wiffseem, rik lab lapfei, ka arri teem zitteem, kas lihds spehle, un kas jau par tahm wiffinahm turrami, ne tik gauschi zeeti fagrohfti klumsakki rohtäs irr. Lapfe tupp allä, un tahs wiffinas wiffas to no wiffahm mallahm apstahj, to pee drachnahm magkeniht raustidamas, ir brijhscham pamasam kneebdamas, un daschadus

johkus ar to turredamas. Lapfe tupp eefahkumä ittin fluffu, in jo brijhda, jo wairaf sawä allä fawelkachs, lai zerre, ka bishstahs. Us reisi, teem zitteem ne dohmajohf, islezj ahra, un ar sawu klumsakku teem zitteem, kas nu fahk behgt, dsennahs pakkaf. Nu tu gan zerre, winna jau tubat un it lehti kahdu trahpischohf. Bet nau teefa! winnai zittadi nau brijhw eet, ka us weenu paschu kahju; palehkdamai ween ar to weenu kahju tai ja dsennahs pakkaf, kamehr tahs wiffinas wiffas ar abbahm kahjahm behg. To azzumirkti, kad lapfe ar ohtru kahju arridsan tikkai weenu weenigu reisi pee semmes peeminn, to wiffi labbi wehra nemm: wiffi fahz: p e e m i h t s! un tad kriht tee wiffi ar saweem klumsakkeem tai wirsä, un kappä to tamehr, kamehr lapfite apkaunata atkal sawu allu attappufi. Ja tee pee ta nau knaschi gann, un to pareisi ne apstahj: lapfe ahtri aisbehg sawä allä, kur tappuschu neweens wairs fist ne drihtst.

Bet ja lapfe, ar weenu paschu kahju palehkdama, weenu no ta pulka, kas lihds spehle, ar sawu klumsakku trahpa: tad schis nahk lapfes weenä, un ta pirma lapfe, nu brijhwa tappufi, wiffinu pulkä eet. To jaunu lapfi wiffi brehfdami: Lapfite, behds allä! ar saweem klumsakkeem kappä un dsennahs, kamehr ta allä tappufi, kur wairs nau brijhw to fist. Nu jau eefahkachs ta patti spehle no jauna, kamehr, to apnikkusch, gribb acpufstees, jeb atkal zittu spehli fahet, pee kurras warr apfehstees; ka: beedribas-mihklas, wahrda-mihklas, jeb wahrdu-spehles, ka patihf.

Scho spehli warr arridsan laukà spehleh, un tad lapsel woi kahdu masu beddriti isrohft, jeb kahdu zinniti israuga, kas tai allas-weetà paleek. Bet ka schein tahs wistinas ne par tahstu behgtu, zaur ko lapsitei, us weenu kahju palehkdamai, pahrdauds gruhri buhtu, tohs panahkt: tadehl tohp no lapses allas wairak ne, kà tikkai desmits pilni sohli wiss-apfahret nomehroti, un wiss rinkis apfahret apshmehts, par kurreu pahri neweenai wistinau newa brihw behgt; jo tai azzumirkli, kad weena to darra, ta patti lapses weetà tohp likta, un ar labbeem klumsakku kuhleneem no wisseem kohpà us allu tohp dsihra. Prohtams gan, ka lapsel assi us to skattisees, woi kahda wistina to apshmetu rinki ne pahrkahpj.

 IO.

Usminnamu sakkami wahrdi, jeb arri:
sakkamu wahrdu-spehles.

Sakkami wahrdi, kà jau paschi sinneet, ittin ihfi labbas dauds peeminnamas mahzibas dohd, no ta, kà pasaulé daudskahret mehds eet; un pehz kurrakum woi no ka buhs fargatees, jeb ko darriht, ar wahrdu, jo gudram buht. Gudri i. idis, to pasauli, un to zilweku darbus wehrà likdami, un no ta, ko tee redsejuschi, kà mehds pasaulé un starp zilwekem eet, paschi mahzibas nehmu-schees, schihs mahzibas jau senn wezzos laikos, ihfös, lehti paturramos wahrdos isfazzijusch; un

tahdi ihfi bet mahzibu-pilni wahrdi, ko nu jau wissa pasaulé, tai wallodà runnadama, sinn un walto, tohp sakkami wahrdi saku. Gudru kauschu wehrà lischana arri wehl muhsu laikos daschas ihfäs mahzibas fadohmta, kas gan muhsu behrnu behrneem arridsan par sakkameem wahrdeem palifs.

Zà, kà schein sakkami wahrdi no ta, kas pasaulé mehds notikt, un no zilweku dsihwoschanas mahzibu weetà irr isnemti: tapat warr arri muhsu starpà wehl taggad dauds leetas pasaulé notikt, kà arridsan pateefi noteek, kurräs mehds kahdu sakkamu wahrdu peepilditu atrohnam. Kà, kad kas, ohteru nelaimé gahst gribbedams, pats nelaimé friht: tad mehds tudalia to sakkamu wahrdu peeminnam: „Kas ohttram beddri rohft, pats ee-friht.“

Par lustu in johkeem ne ween, bet arri par ittin jauku in mahzibas-pilnu firds eepreezinachanu, warr nu kahdi juhfu starpà, wisswairak jauni laudis, kohpà kaspreestees, ikweens fewim us to brihdi sawejadu wahrdu dohtees, pee ka zits zirtu sawzahs, un, kà mehds fazzih, mahschu-spehles jeb Kumedies, ko labbaki skattamas spehles, jeb arri lustu-spehles warr saku, spehledami, ta sawà starpà runnah un darriht, ka no wisseem schein winnu wahrdeem un darbeem kohpà kahdu sakkamu wahrdu warr nojehgt. Arri bes runnaschanas, zaur schmehm ween ar azzim un waigu wissu, ar rohkahm un ar wissu meeku warr daschu sakkamu wahrdu lehti sinnamu darriht; un teem, kas skattahs, woi no schihs schmehm ween, jeb arri

no wiffa, fo tee, kas fapreedufchees, fohpâ runna un darra, to fakkamu wahrdu ja usminn; un ja tee wiffu labbi mehrâ likufchi, un arri tee fpehletaji pafchi, kâ pee ta fakkama wahrda nahkâhs, runnajufchi un darrijufchi, jeb ar fihmehm ween parahdijufchi: tee teefcham lehti usminnehs. Patteefi fcho fpehli fpehledameem, jumis neween dauds lustes un preeka buhs, bet arri dauds mahzibas pee ta nemfitees, tik lab tee, kas fpehle, kâ arri tee, kas fhattahs.

Kâ juhs nu turpmaf pafchi tahdas fpehles fawâ farpâ warretut isdohmatees: es jums fcheit fahdas pee ta derrigas gribbu farakftiht, kurras juhs, tahdu lustu purnreis zelt fahldami, preekfch wezzaku in zittu draugu azzim warretu fpehleht, ikweens weenu no teem fcheit minneteem wahrdeem to fpehletaju peenehmufchees, un arridsan tohs pafchus wahrbus runnadami, kas fcheit buhs rakftiti, un fo papreekfch no galwas buhfeet ismahzijufchees, ikweens pehz fawa usnemta wahrda. Bet ka ne gadditohs fahdam runnajohht apmistretees, labbi buhs, ka weens no jums, kas lihds ne fpehle, fcho grahmatu, fur ta fhattama fpehle usrakftita, rohka turredams, fahdâ weeta, fur fhattitaji to ne reds, fehð, un weenmehr, wiffwairak tam, no ka jau manna, ka gann drihs warretu apmistretees, tohs wahrbus, kâ grahmarâ fahw, lehninam laffidams preekfchâ falka. Pehz, kad jau daschu reisi tahdas fakkamu wahrdu fpehles buhfeet fpehlejufchi, lehti pafchi zittas warrefeet fadohmatees, un bes mahzibas tudalin, kas wajadfigs buhs, fohpâ runnahht.

Pirmais usminnams fakkams wahreds buhs papreekfch ar fihmehm ween parahdams un no tahm isprohrams. Teju buhs laffams.

Weena irrin rahna, labba un mihliga meitene, kurras waigs jau to fchikhtu fird' un prachu parahda, kâ nabbadsite apgehrtâ, gull aismigufi pee semmes. Dimi brangi apgehrtas Preilenes, tik pat mihligas un labfirdigas, kâ baagatas, zeereht eedamas, eerauga to nabbadsiri gullim, brighnijahs, bet to weenigi ar fihmehm pee waiga un ar rohkahm parahdidamas, pamafam apfahrt wiinu eet un to apfhattahs. Weena no fchihm to nabbadsiti gribb mohdinaht, ohtra ne tauj, bet naudas maffu no fahbata iswilkufi, leet nabbadsitei faujinu naudas flehpi. Pirma, to redsejufi, tâpat arri darra; un abbas, fahdu gabbalu atfahpufchees, luhko, kas buhs, kad nabbadsite usmohdifees. Bet fchai wehl ar ween gulloht, tahs Preilenes nemm fahdas puffes, tahs tai meitenei waigâ mett, un ahtri wehl jo tahu atfahpjahs. Nu mohstahs nabbadsite, lezz augfcham, un — reds fche! — nauda tai no flehpja pee semmes kriht. Schi pilna preeka brighnijahs, falaffa to naudu, apfhattahs, to no weenas rohkas eefch ohtras pa gabbaleem mafdama, un lihsmo-damees kriht zellôs, pazelt rohkas us augfchu, in arridsan ar azzim us debbes fhattidamees ar wiffu to parahda, ka ta Deewu flawe. To padarrijufi lezz atfal augfcham, apfhattahs wiffapfahrt sewis, un eerauga tahs dimi Preilenes, tekt preeziga pee tahm, parahda tahm to naudu, fhattahs winnahm azzis, un tahs mihligas un preezigas eeraudfjufi,

ta tahm rohkas butfcho, wiinu zellus apkampj, un preeksch tahm us zelleem grihb krist. Tahs diwi Preilenes uszell to knafchi un mihligi, butfcho to, rahd ar fihmehm, ka ne buhs preeksch zilweka us zelleem krist, rahd us debbesim, lai atfihst, ka Deewam ween schis gohds peederr, un ka Deews tas dewejs wiffa labba; nemm to sawa starpà, un eet, to pee rohkahm wesdamas, preezigas mahjäs.

Nu jau lehti paschi nomanniseet, kahds sakfams wahrds schè tohp mahzihts.

Bet pagaideet magkeniht, wehl jums jr ar wahrdeem, ir ar darbeem schis pats sakfams wahrds taps stahstihst.

Papreeksch man jums ja peeminn, ka juhs schinni faktama wahrda-spehle tschettrus zilwekus redseet un runnajo schus dsredseet; un kad juhs to paschi sawa starpà grihbeseet spehleht, tad tschettreem no jums ikweenam weenu no scheem wahrdeem ja peenemmahs. 1) Prezzineeks, ar wahrdu, Gohdawihrs. 2) Za pascha Gaspascha, wahrda lihbe. 3) Mas sehrdeenihst no astoneem lihds dewineem gaddeem, wahrda Mikkelitis. 4) Gramatu-nesses, ko sault warrat, ka grihbbedami.

Ja warr buht, tad farreet preeksch kambara durwim, jeb kahda istabas stuhri jeb gallà, preeksch tahs weetas, fur spehlehs, kahdu preekscharramu autu, ko ar schnohreem ahtri warr uswillt, ka, eekam spehle, ne warr redseht, kas tai kambari, jeb ais to preeksch karramu autu noteek. Bet ja tas ne warr buht, tad arri pascha istabas gallà schahdu faktama wahrda-spehli warr speh-

leht. Istabà, jeb arri tai leelakà istabas dallà tee skattitaji wiffi kohpà kafehduschees, bet ais to autu jeb palagu, jeb arri tai istabas gallà weenigi tee, kas scho spehli spehlehs; tomehr tà, ka ir fahnis, jeb, ja warr buht, it pee pakkatejas seenas wehl kahda weeta preeksch teem no teem spehletajeem, kam ne allasch ar teem zitteem lihds ja runna; un kahdas durwis, pa kurrarm tee spehlataji warr ee-eet un iseet, un ais kurrarm teewar palikt, kamehr teem newa ja rahdahs.

Pee schihs lustu-spehles, ko jums taggad stahstichu, waijag ais to preekscharramu autu jeb palagu, jeb arri tai istabà ween wehl diwi durwim buht, weenahm fahnis, ka us kahdu kambari, ohtrahm gallà, jeb arri pirmahm pretti, it ka us nammu iseijoschas. Zeem skattitajeem pretti, pee seenas irr nolikts benkis, jeb diwi krehfli tuwu kohpà, un galbs, us kurreu swezze degg. Zo, wakkaròs un kad jau tumfch mettahs, tahdas spehles wiffalabbakt warr spehleht; un ko taggad stahstisim, arri tà ja spehle, ka tas, ko tee scheit runna un darra, magkeniht preeksch pussnakts buhtu notizzis.

Nu jau wiff gattams, un tee skattitaji sehsh pa rindehm istabà, gaididami, kas tè buhs redsams. Ja irr preekscharrams auts, tad to ahtri uswelk, un nu eerauga Gohdawihru, to prezzineeku, sehsham ar sawu Gaspaschu kohpà us to benki, jeb us teem diwi krehfleem. Ja nau preekscharrama autu, tad Gohdawihrs ar sawu Gaspaschu iseet no kambara, un abbi apsehдахs. Preeksch winneem stahw galbs, us kurra deggo-

fcha swetzje. Das prezineets nakts-drahnäs, ar nakts-zepuri (fo pehz wahziskü wallodas flahp-wizzi fauz) galwä. Nu sahrt runnraht.

Gohdawihrs. Nu, mihta lihbite, pasakf man jel fo ittin jauku; pehz tam dauds ja labbi warr gulleht.

Gaspascha. Woi tu jau sinni to stahstu no Keisera un ta nabbaga behrna, kam mahte flimma bij?

Gohdaw. Ne sinnu wiff, at isteiz man to jelle.

Gasp. Gan teifschu; bet wel i nahwe ween! Ko tu man dohfi?

Gohdaw. Trakkulice! Ko tad tu gribbi?

Gasp. Zo tew pehz teifschu; bet taggad, dohd rohku, ka darriifi. Dohd, Wihrin, dohd!

Gohdaw. Schè, mihta! rohku in muttes wehl klahrt (winsch to butcho.) Woi tew jekfad esmu leedfis, fo paspehju?

Gasp. At mihtais, selta Wihrin! Muh-scham tu labs un mihtligs. — Nu klaussees to masu stahstu, kas tew teescham labbi parifs. Zitt-reif Wahzsemmes Keisers, kà dauds mehdsè, lustes labbad isbrauzis. Teju nahrt mas sehns no desmits lihds diwipadesmits gaddeem tam pretti, friht zekòs un fauz: „At, zeenigs schehligns Kungs, man irr mahte us mirschanu flimma; mums gaujschi Daktera waijag, bet bes puffedahlerera neweens ne nahrt, un mums pee meefas un dwehfeles tik dauds newaid. At, gribbetur Juhs mums to puffedahleru schëinkohrt, tad Juhs muhs us reifi glahbtut, un manna mahte ne mirtu!“ —

Keiseram firds mihtsta un silft, winsch dohd sehnam to puffedahleru, in prassa to, kahds winnam wahrds, kas wiina mahte, un kur ta effus. Masais tam to isteiz, patenzina simttuhstoschreis par to puffedahieru, in teff knaschi prohjam. Sehns tik fo no azzim pasubdis, reds! Keisers no ratteem islahpjis apnemm mehrteli, fo no weena starp fa-weem laudim nehmis, un eet teescham us to nammu, kur ta labba flimma mahte mitte. Schi, to ne pasihdama un par Dakteri turredama, tam wif-fu sawu flimmibu isstahsta, to luhgdama, lai tai kahdu sahrt. rakstu dohd. Keisers nemm it no teefas spalwu in papihri, leekahs sahrt. rakstu rakstohs, un to parakstijis fakka tas tai, to meerinadams, lai tiktai drohschu firdi nemmahs, Deews gan lihdsch; un to fazzijis winsch aiseet prohjam. Pa tam ne zit ilgi arri masais, kas pee Daktera bijis, lihds ar scho nahrt mahjäs. Bet flimma mahte Dakteram fakka, lai par winnas ne ruhpejäh, jau zits Dakters pee tahs bijis, un tai sahrt. rakstu dewis. Dakters, to sahrt. rakstu redseht kahrodams, panemm to rohtäs, laffa un paleet bahls, pasihdams, ka pats Keisers to ar sawu rohku rakstijis. „Mahte, sahrt tas nu fazzigt, turreet drohschu prahtu, nu jau Juhs us wiffu muhschu laimiga! Arrig sinnat, kas Juhs sahrt. bijis? Pats Keisers! Un woi sinneet, fo winsch Jums usrakstijis? Peez simtus dukatus!“

Gohdaw. Das geld! Wahzsemmes Keisers labs schehligns Tehws bij, kà ic mums, Deewam gohds! tahds pats wehl taggad irr; Deews

lai to usturr un swehti! — Bet nu, lihbbina mihta, falki, fo gribbi, ka man buhs darrigt?

Gasp. Kad tu tikkai ne dufmojees, mihtais Wihrin! (papihri no afota iswilldama) Redf sché, kas maktajams preeksch muhsu Mikkeliti.

Gohdaw. (paskattidamees us rehknama galu, no ahtrahm dufmahm pahrnemts) Kas tas irr? Tscherrdesmits un peezi dahleri? — Ne, pateesi! tas irr pahre dauds! Diwidemits esmu fohljiis doht, tohs dohschu.

Gasp. (ar lehnibu) Mihtais Wihrin! ne zerre jelle, ka es gribbetu, ka tew jel weenu weenigu schkillingi pahre leeku buhs isdoht. Es zerreju papreeksch, ka ar diwidemits dahlereem gan tiks; bet ne warreja tikf. Kad jau tam behrnam swefschâ namma buhs skohlà dohtam tapt, mums to, sinnams! tà ja apgehrbj, ka tas ar gohdu warr rahditees; un tu jau gan sinni, zif dauds naudas muhsu laikôs useet, jaunus swahrkus, wirf swahrkus, nakts.drahnas, frektus in zittas masgajamas leetas pirkt, un fo pats ne warr schuhf, likf paschuhf.

Gohdaw. Labbi gan! Buhu man Reisera naudas.maks, lai tad arri tuhksfoschi dahleri buhu tu maktajami! — Bet, lihbite, tu ne apdohma, ka muhsu laikôs preeksch mums tscherrdesmits un peezi dahleri jau leels pulks naudas, gann drihs galwas-nauda irr, fo us intressehm warr doht.

Gasp. Ko tu, firfnin! weenâ deenâ diwfahrtigi attal warri eepelnigt, kad Deewinsch swehti.

Gohdaw. Kad! Kad! — Bet man tas arridsan weenâ deenâ desmickahrtigi warr sust.

Gasp. Ne suddihs wiff, kamehr par muhsu fehrdeeniti apschelofamees. Tahda jau weenreis manna tizziba: Kas atraitnes un fehrdeenischus schelof, tas aisdoht Deewam, kas tam to sust ne lifs.

Gohdaw. Bet, mans behrens, schelligs Deews muhsu laikôs brihnumus wairs ne darra. Nauda no debbesim ne lihst, kad to zaur pahreleeku dewigu firdi ischkehrdam.

Gasp. Zeefa gan! Bet tik tahlu, firfnin, wehl ne effam; tscherrdesmit un peezi dahleri us reisi gan ne irr masums; bet par to arridsan ilgu laiku neneeka wairs no tewis ne prassischu.

Gohdaw. Schohs wahrduß gan pasihßu; ilgs laiks të daudsreis par ihßu mehds tapt.

Gasp. Nu schoreis tà ne buhs, un pee ta tew wehl apschelofs, farwu nammu tà kohpt, ka wiffas weetas, fur warr, fo pataupu, in tà scho naudu atpildu. — Schinni azzumirkli man kas prahtà schaujahs, mihtais Wihrin! Tu sinni, manna dsimschanas-deena nau wairs tahlu. Tu zittahrt allasch mehdsi, man tai deenâ fo schlikscht; schoreis neneeku ne gribbu, in to tew jau papreeksch falku: Tu manni dufmigu darrifi, ja tu man tomehr fo schlinko.

Gohdaw. (ar mihsstu, laipnigu firdi) Tu effi maf labfirdigs nerrinsch. Man schkeet, tu gan drihs no tihras schelksfirdibas parti nabbadsiba gribbetu kritt, kaut es tikkai buhu tahwis. Nu

schoreif lai noteet taws prahts, es tohs 45 dable-
rus maksafchu.

Gasp. (to butschodama) Elmt-tuhkstoschu
reis paldeews, mihtais, selta Wihrin! Kaut es
tewi jelle wehl jo wairak warrejusi mihleht, ne kà
jau mihleju! Bet ne warru wairak.

Gohdaw. Tu effi manna firfnina, un ne-
buhu tew ta weena weeniga waina, ka tawa firds
pahreleeku dewiga: tad tew pateefi ne weenas ne
buhu.

Gasp. Nau teefa, mihtais Wihrin! Pah-
leeku, tas irr, nepareifi un schkehrdigi dewiga
manna firds newaid. Masais Mikkelitis weenigi
man gauschi mihtsch, un par to wainiga ne esmu.
Winsch jau tahds gauschi labs, mihtligs behrns
irr, un es sinnu, tu to teescham tik pat mihlejt,
kà es.

Gohdaw. Mihleju gan, bet to ween ja is-
schlier: labbu darriht gribbedams, es papreeksch
sinna turru in apdohmaju, jik dauds es spehju dar-
riht; tu jau to nedarri.

Gasp. Kas sinn, woi Deewinsch ne dohs
to laiku, kurrà mums waitrs ne waijadsehs tik
gauschi lihds masumam farehkinahst.

Gohdaw. Kà tad? Kà tu to isprohti?

Gasp. Klau, klau! È kas pee durwim
klaudsina! Paraug jelle, kas irr!

Gohdaw. (peeri Sarahwis) Wehl tik wehlu
naki! Taggad laudis gan arri warretu nekaltina-
tu palikt. (zellahs un eet raudsiht.)

Gasp. Ak! kaut jelle tà buhu, kà sapni
redseju! Tad Mikkelitis buhu laimigs! Kahds

preeks tas mums buhtu! — Bet negribbu us
sapneem zerreht, pa laikam mehds neeki buht.
Un ta laime us teem pawissam labpraht mihliga
ne uskattahs, kas gan buhtu pelnijusch, un kam
arri w'fwairak waijaga.

Gohdaw. (aktal istabà eegahjis) Klausees
jelle, lihina! kahdas grahmatas tu tad pasleppen
rakhtidama us pastu dohdi? Èju ahra grahmatu-
neffejs, kam kas tewim paschai ja nodohd, un
winsch jau to, lai darr ko darridams, man rohtàs
dohd ne gribb.

Gasp. (pilna preeka) Grahmatuneffejs? —
Ne warr buht! — Mihtais, selta Wihrin! Es
wehl no preeka bes jehgas palikschu. (ta fauz)
Knaschi, knaschi, mans draugs! nahzeet eeffschà.

Grahmatuneffejs. (istabà eegahjis) Pehz
Zuhfu wahrdeem, zeeniqa Gaspascha, pehz Zuh-
fu. — Ne nemmeet tikkai par taunu — Zuhfu
kalpam par taunu!

Gasp. Dohdeet schurp, knaschi! Mans
Kungs wissu warr sinnahst.

Grahm. neff. Magkeniht zeeschastees —
zeestees Zuhg gribbetut. (rauga nuscheledams
pehz tahs grahmatas kabbarà) Past. Siktara-
Kungs Zums scheid weenu grahmatu fuhra (is-
welk un eedohd to grahmatu), fuhra Zums grah-
matu — preeksch Zums, lai raungeet — ja pa-
raungeet, woi ta buhs, ko gaidijusch — ja gaidi-
jusch.

Gasp. (to grahmatu ahtri panehmufi un at-
taifijufi, laffa) „Mihta Gaspascha! Tam nab-
bagam sehrdeenischam, no ka Zuhg man raksti

„jufchi, ka manneem Preekschahjeem eeksch
 „Waldischanas jau winna tehws un tehwa-tehws
 „gohdigi deenejufchi, un ka winsch pats brishnumu
 „labs, klaufigs un gudrs behrns irr, dohmu es
 „tuhkstefchus rubbutus, un Jums arridsan par
 „to mihlibu, ar fo to no masahm deenahm audsi-
 „najufchi, un wehl mahtes weeta par to gahda-
 „feet, tuhkstefchus rubbutus. Mantas-Kamba-
 „ra Usraugam pawehlehts, Jums to naudu tu-
 „dalin ismakfah.“

„Alexander.“

„Ak mihligais Deews! ak schezligs Keisers! —
 ne waru wairak! — Sirds gihbst! —

Gohdaw. (to aptampdams un turredams)
 Engeti mihfo! — Ak winna mirsti no preeka!
 Grahmatunessfejs, tezzet jet ahtri nammâ, un at-
 nessfeet glahsu uhdena!

Grahm. neff. Jitin labbi, labbi no Jums,
 azzumirkli tezzedams neffifchu — neffifchu tezze-
 dams. (aisteff)

Gohdaw. Ithbina, mihla Ithbina, rimstees!
 Jau newa nelaima, bet laime!

Gasp. (atweerr atkal azzis) — Ak! mihlais
 Wihrin! — tas preeks, tas lelais preeks! —

Gohdaw. Nu flawehts Deews, ka tu atkal
 dshwa! (speesch to pee sawahm fruchtim un bu-
 tscho) Pareisi, tas preeks, tas lelais preeks,
 tas tew ahtrumâ pahrnehme. Nu fanemmes
 atkal, mihla Seewina, un flawe ar drohschu fir-
 di mihlu Deewu, un schezligu Keiseri. — Bet
 fakk man jelle, kâ tu usdrihtstefjusi, schezligam
 Keiseram no mahsu sehrdeenischa rakstih?

Gasp. Jaw isteifschu tew wiffu. Redsi,
 firsfnin, man par to nabbagu behrnu gaufschi schezl
 bij; winsch tahds rahms, labs, mihligs un klau-
 figs, un mehsh — to es gan redseju — jo eurpmat
 wairs ne spehsim, winnam tif dauds doht, ka tam
 waijadfigs. Jau drahnas tif dauds makfa, un jo
 peeauguscham, jo wairak waijag. Nu to wehl
 ffohla doht gribbam sweschâ nammâ, un tē atkal
 jaunns makfaschanas. Un kad mehsh wairs ne
 gahdatum, kad ne makfatum tai sweschâ nammâ
 jelle magkeniht wairak naudas: Deews sinn, kâ
 tad capru kohpts, un kâ tam tur klahrohs? Jau
 man, kâ mahrei bij ja gahda, to es preeksch ta
 behrna mirdamas mahtes ir tehwa biju apnehmu-
 fees, un to arri wehl gribbu darriht, zit paspeh-
 dama. — Bet gruhâ fchi gahdashana mums
 weenigeent! Tâ skummigâ firdi dohmadamai,
 schaujahs man it kâ no debbesim prahra: Kad tu
 pascham zeenigam schezligam Keiserim rakstiu,
 in par tawu Mikkelici luhgru! Mums jau Kei-
 sers irr — lai Deews itweenai semmei tahdu
 Semmes-Zehwu dohd! — Tas irr it kâ no pa-
 scha Deewa dohts, labprahrigs, schezligs un mih-
 lig. Winna Zehwa-firds eeschelohjahs par ik-
 weenu no saweem semmes-behrneem, par ikweenu
 zilweku. Kas sinn, neggi winsch ir mannu luhg-
 schanu par scho sehrdeeniti paklausih. — Azzu-
 mirkli eegahju sawâ kambari, kluffinam to grah-
 matu rakstiju, in pacti Pasi. Siklara-Kungam
 noneffu, to luhgdama, lai kluffu turra, un ja kah-
 da grahmara man atkal no zeeniga schezliga Keise-
 ra puffes atetetu, lai man to tuhdaalin, lai buhtu

deenä jeb nakti, atfuhä, un to neweenam zittam, kà mannim paschai leet eedoht. Woi nu ne redsi, selä Wihrin, ka nu wairs ne buhs waijadfigs, Mikkelifcha dehl tik gaufschi rehkinah? Tas mih-tais, shehligais Keisers! Kà tas ar ihstenu Teh-wa-sirdi irr gahdajis! Swehti to, Deewin shehligais! Swehti to baggatigi!

Gohdaw. Nu tu pareisi runna, mihta Uhbina! Ir es pateizu mihtam Deewam un shehligam Keiserim, un wehleju no sirds schim muhsu shehligam Semmes. Tehwam, tam bahri-nu Apfchehlotajam, baggatu labbu laimi, un wif-sadu Deewa swehtibu. — Bet kad nu ne buhtu gahjis, kà biji zerrejusi, kad ne buhtu neneeka dabbujusi: tad tatschu es buhtu pareisi runnais.

Gasp. Warr buht! Bet redsams, ka pats Deews debbestis par saweem labbeem behrneem gahda; us to esmu zerrejusi, un Deews mannai zerribai newaid lizzis weltigai buht. Slawehts Deews! Apfwehtihä shehligais Keisers! — Bet, mans Deews! to tad es scheit wehl ar weenu stahwu? Stahwu in plukstu, in Mikkeliti ne mohdinaju? — Nabbaga, puisinsch gull dsit-kà meegä, ne sinnadams, kahda leela laime tam nahkufi! — Man to tudat ja atfauz (eet kam-bari.)

Grahm. neff. Redf, schè glahse uhdena — uhdena glahse, ja patihf — ja Zums!

Gohdaw. Ne waijaga wairs, manna Gas-pascha jaw atspirgufi.

Grahm. neff. Ittin labbi no Zums, Zums labbi. Paleezeet nu ar Deewu, ar Deewu palee-

zeet! Zuhfu paklausigs kalps! — kalps paklausigs no Zums! (paklannahs un grihb eet.)

Gohdaw. Ak, pagaideet jelle! Tahbai labbai sinnai jau nahkajs labba dserrama nauda. (dohd tam naudu)

Grahm. neff. Pateizu simtkahrtigi, ja simtkahrtigi pateizu. Us Zuhfu weffelibu to is-dferschu, ja, us weffelibu Zuhfu. Zuhfu pasem-migs kalps — kalps pasemmigs!

Gohdaw. Gulleet weffels, mans draugs! Atneffeet drihs artal tahdas labbas sinnas.

Grahm. neff. Ittin labbi, labbi no Zums! (eet prohjam)

Gohdaw. (nemm to swezzi, un grihbedams sawai Gaspaschai un Mikkelifscham pretti eet, tohs fatohp. Mikkelitis nakts-drahnäs, un sek-kes ween kahjäs. Gaspascha to pee rohkas wedd, tomehr winsch straipeledams ween eet) Ak tu masais nabbadsinsch! kà tew ir no pirma meega mohdina! Nahj, apsehdees pee mums. (Mikkelitis woi us to paschu benki, jeb us zittu peezeltu krehflu apsehdahs.)

Gasp. (dohd fukkuri un rasines) Redf, te tew irr gahrdumi! Ehd tohs un mohdrijees!

Mikkelitis. (schahgstahs wehl ar weenu kahdu brihdi) Nu esmu mohdrijees. — — labriht, Memmina! labriht, Zehrin!

Gasp. (smeedamees) Merriti! wehl newaid rihts, wehl irr wakkars.

Mikkelitis. Ak, kapeh; Zuhf tab manni mohdinajufchi? Es zerreju, man bij jau skoh-lä eet.

Gasp. Nau wehl ja eet, palitki scheitan un preezasees, gauschi preezasees.

Mikk. Par fo tad preezaschohs? Woi jau Seemas - swehtki? Tad swehtais Krist's gan mehds behrneem par nakti fo pahrnest.

Gasp. Jaw irr pahrneffis; tu effi taggad baggats, tew leels, leels pulks naudas.

Mikk. Ak, Zuh's man apfmeijeet.

Gohdaw. Ne apfmeijam wiff, mihtais Mikkeliti! Neweens tew apfmeij! Za nauda tik'ai wehl nau scheitan, bet nah'ts gan drihs.

Mikk. Ras tad to dohs?

Gasp. Zeenigs schehlig's Keisers; tas tew diwituhkstoschus rubbutus schkinkojis.

Mikk. Zeenigs schehlig's Keisers! — Gan sinnu, ka tas tohti schehlig's; bet winsch jau manni ne pasihst.

Gasp. Zaur manni winsch tewi pasihst; es winnam no tewis esmu rakstijusi, un tas mihtais schehlig's Semmes- in sawu lauschu-Zehws, ka jau par ikweenu apschelohjohs, to schehligi irr us-nehmis, un tew tohs divi tuhkstoschus rubbutus schkinkojis.

Mikk. Woi winsch Zums to rakstijis? Nahdeet man jel arri to grahmatu; ta gan buhs, kas te us galdu gull?

Gasp. Nu, woi tu tad mannim ne gribbi tizzeht? Gan buhs, ka es tew falku.

Gohdaw. Lai jelle, firfnina! Mikkeliti arri pats laffa! — Schè, Mikkeliti, ta grah-mata; laffi pats.

Mikkeliti. (panehmis laffa tohs paschus wahr'dus, ka jau pirms ta grahmata skanne-ja) Memmina mihta, tas weens tuhstots rub-butu man jau ne peederr, to jau Zeenigs schehlig's Keisers Zums schkinkojis. Un kad es labbi pahr-dohmaju, tad Zums abbi tuhstoschi peederr; jo, ka warru es Zums un mihtam Zehnam muh-scham to mihtlibu atmakfah't, fo Zuh's pee man darrijusch'i, manni no masahm deenahm ar moh-fahm un behdahm gann kohpdami, audsinadami un mahjidami. Ne, pateesi, abbi tuhstoschi Zums pee-derr. Zuh's effat luhgusi, Memmina; us Zuh's luhgshanu schehlig's Keisers to naudu dewis, un es jau Zums ar to weenu tuhstoschu rubbutu to mihtlibu nemas wehl ne warru aismakfah't, fo Zuh's pee man parahdijusch'i. Remmeet abbus tuhsto-schus, in tomehr wehl muhscham Zuh'su parrad-neeks palitfschu.

Gohdaw. un Gasp. (abbi to behrnu ap-kampj, pee firds speesch un butfcho, fazzitami :) Ak tu mihtais dehlin! tawa gauschi labba firds mums firdi lausch. Ne! tewim wiff peederr!

Mikk. luhdsami, Zums, Zums peederr, mihta Memmina, un mihtais Zeh'tin!

Gohdaw. Mans behrns! Pateesi falkoh't, gan Nah'tei tas weens tuhstoh'ts pehz pascha Kei-fera wahrdeem peederr. Bet es jau noprohtu winnas prahtu, in tas irr arridsan mans prahts. Deews mums abbeem, man un Nah'tei, tik dauds dewis, ka abbi, Deewam gohds! sawa fah'ta labbi pah'tikfusch'i warram dshwoht, un mums waitak ne waijag. Tu, Mikkeliti, wehl

effi jauns, skohlâ tew ja eet sweschu lauschu nam-
mâ; jo schein tik pilnigi tew ismahzigt ne warram.
Pehz, tew wehl buhs ja mahzjabs, zaur ko tu ween-
reis pasaulê, kahdâ kahrtâ tew patiks, gohdigi
warresi darborees, pahrtikt, un ko labbu pastrah-
dabt, ka ir Zeenigs shehligs Keisers, kas gan
pats kahdu reisi pehz temis jautahs, ar tewi warr
ar meeru buht, ka tu winna shehligu apdahwina-
schanu labbi effi walkojis. Mahte tew tad wehl
arri tohs ohterus tuhktstoschus rubbulus schlinko,
un mannai firdi schi winnas mihliba lohti patihk.
Zew tad paleek abbi tuhktstoschi rubbuli, es dohmu
tew wehl sawu Zehwa-swehtibu, un ko es ween-
reis esmu apnehmees, par tewi ifgaddus mak-
sabt, to tâpat wehl ar weenu makfaschu. Ja kas
wehl wairat buhs wajjadfigs, to no tahm intref-
sehm, kas no scheem diwi tuhktstoscheem rubbu-
teem ifgaddus buhs sanemmami, makfasim, un
kas no scheem pagaideem wehl atliks, to pataupi-
sim aikal, ka ir to sawâ laikâ us intressehm warr
dohz; tâ ka tew lihds astotam padesmitam gaddam
gan tik dauds buhs, ka, ja gribbesi un labbi skoh-
lâ buhsti mahzijeas, warresi us Dorpati augstâ
skohlâ noeet, un augstas grahmatneeku gudribas
eemahzitees, jeb arri kâ prezzineeks eet pasauli
redseht, un wissu to ismahzitees, kas wajjadfigs
buhz, tawâ kahrtâ pa gohdam dsihwoht. Zas
irr, mihltais dehlin, mans un Mahtes prahts ar
tewim; un pee ta wajjag palikt. Pateiz nu Dee-
wam, un effi wehl weenmehr gohdigs, labs un
flausigs behrns, kâ lihds schim effi bliis.

Mikk. (kriht zekôs) Pateikschu Deewam
papreckschu (azzis us debbesim pazehlis fluffinam
un muttri ne kustinadams, samâ firdi Deewam
pateikdams, nopubschahs. Pehz sakt runnah)
At Deews, shehligs Debbesu-Zehws! swehti, ak
swehti simt tuhktstosch kahrtigi muhsu zeenigu
shehligu Keiseri, to Zehwu sawu lauschu!
— (Nu patriht winsch Zehwam un mahte pee
kajjahm, tahs butschodams un ar sawahm assa-
rahm flappinadams, un schnuffstedams issau-
zabs:) At Zehw un Mahte! pahr dauds! pahr
dauds! — Paldeews! — Zuhfu prahts lai no-
teek; man, behrnam, peenaktahs, Zuhz klau-
siht. Bes tam es ar wissahm sawahm leetahm
Zums peederru; kas no mannis buhtu, bes Zums?
Muhsham, muhscham es Zuhfu parradneeks.
Dohd, Deewin! man tik ilgi dsihwoht, ka es,
kad jau wezzi un firmi buhseet, Zuhz warru
kohpt un Zums pateikt.

Abbi wezzaki to zell augscham un apkampj,
fazzidami:) Mans Mikkelii! mans dehts! —
Gohdaw. Ja pateesi! Sawam mihltam
behrnam Deews gulloscham dewis!

(Zas preekscharrams aurs, aclaihts tappis,
kriht us semmi, un tai lustu-spehlei gals)

Ko tad nu wairs schaubisitees par to fakkamu
wahrdu, kas schai lustu-spehlê tappis parahdihz?
Gohdawihz jau to pats issazzijis: „Saweeri
„mihteem tas Rungs dohd gullo-
„scheem.“

Schis fakkams wahrds no mahzifku wallodas
latwisfu wallodâ irr usnemts. Latwisfu Bihbetê

jubs atrohneet tanni 127â Dahwida-Dseesmâ, zâ weeta: „Saweem mihteem dohd winsch meegu,“ in tâ tas arridsan no Ebreeru-wallodas, kurrâ Wezza Derribas swehtas Gramatas rakstias, pareisi pahrtulkohs. Bet wahjifku Bihbelê fchee wahrdi ne tik labbi tâ pahrtulkori: „Sa- weem mihteem winsch dohd gullofcheem.“ No ta wiffwairak schis fakkams wahrds zehlees; Wahzeefchi to usnehmufchi, latweefchi to no teem mahzijufchees.

Somehr to ne buhs tâ fapraft, ka Deews arri tam flinkim un deenas-faglam dohs gullofcham. Tê jau fakka; Saweem mihteem tas Kungs dohd gullofcheem. Bet flinkli un deenas-fagli ne warr Deewa mihti, Deewam patihkami buht. „Kas ne gribb strahdaht, tam arri ne buhs ehst,“ fakka tas swehts Pahwils sawâ zâ gram. us t. Tefalonik. zâ nod. 10â weeta. Ne wolti Deews mums prahtigu dwehfeli, stipras meefas, rohkas un kahjas un wiffus lohjektus un spehfus dewis; winsch gribb, ka to wiffu ikweenam par labbu buhs walkohht un strahdaht. Tee ween winnam mihti, kas, ar skaidru firdsprachtu staigadami, wihur darra, kas nahkabs; wiffus zilwefus mihtedami arri zilwefu-pasaulei un ikweenam, kam warr, zif sinnadami un spehdami labbu darra, un tahdâ sawâ taifnibâ un schehlastibâ Deewam tizz un padohdahs. Zahdeem tas schehligs Deews dandreis, arri kad tee to nemas ne zerrejufchi, ir gullofcheem laimi fuhtha. Bet kaut tee besdeewigi arri jo dandf-gahdajufchi, bet ar launu, nemihligu in negaufigu prahtu: tatschu teem, laid arri

gan baggati bijufchi, ne kas pateefi par labbu ne isdohdahs, nedf winnu firdi meeru dohd. Tas taifnais, gohdigi dsihwojis, gull meerigi; un ir sawâ duffefchana tee augli winna taifnibas tam par labbu nahk, brihscham us itin leelu preefu. To labbi wehrâ lifdami, ne schaubifitees wairak par scho fakkamu wahrdu, in gan finnafeet, ka to pareisi ja faprohht.

Schê jums wehl weens, bet no sihmehm ween, hes wahrdeem, usminnams fakkams wahrds.

Astoni behrni, puifchi un meitas, gredfenu flehpt spehledami^{*)}, fehhd rinkli kohpâ. Swezze degg. Jahnitis, wakkara no stipri strahdara deenas-darba gaufschi peekuffis, fehhd fahnis arflee-dsamâ krehfli gulleddams. Weena meitene, to pamannijufi, rahda teem zitteem behrneem, zetahs, taifahs tam, us kahju galleem eedama, tuwu klahht; un nomannidama, ka zeeti gull, zaur sihmehm finnamu darra, ta gribbus tam mellu bahrsdu taifihht. Wiffi zitti, galwu drufzin palohjidami, rahda, ka teem arri patihht. Winna iseet ahra, ee-eet tudalin atkal, un ohgli rohka turreddama, tam pamafam leelu futschera-ufsu peemahle, un to ohgli pee semmes mettufi, apfeh-dahs atkal sawâ weeta. Wiffi astoni fahk nu pilnâ faklâ fmeetees, fo tik spehj; un pa to dumpi Jahnitis usmohstahs. Tudak mannidams, ka

*) Scho spehli es juhs schinnê gramatâ arridsan mahzifchu; juhs to atraddifseet tudak pehz tahm fakkamu wahrdu spehlehht.

tee tam fahdu wiltibu darrijufchi, un par to smeljahs, winsch preeksch speezeta teff, drauda teem, fewi tahdu apfmeetu eeraudfijis, ar pirktu, in noslaufahs to bahrsdu. Nu wiffi apfahet winnu fastahjahs, meitenes tam waigu paglauda; winsch leefahs laipnigs, tahs tam to gredfenu parahda, un to aizina, lai lihds spehle, bet tas ne gribb. Zee zitti tad spehle atkal fawâ starpâ, kâ papreeksch. Pa tam Jahnitis, it kâ neneeku ne dohmadams, istabâ schurp in turp staiga, un no nejaufschu to nomestu ohgli ar kahjahm pastumj. Palehnam tas to ohgli fewis preekschâ ar kahjahm pastumda, un zitteem ne mannoht to pazel. Preezigs winsch abbas rohkas ittin mellas tafahs, un pee tahs swezzes peegahjis, it kâ to gribbetu nopuzzeht, to isdsefch. Meitenes skalli eesauzahs isbihjufchees; Jahnitis pamafam to spehletaju riakti eesohgahs, un ikweenam labbu leelu mellumu waigâ pataifa. Pa tam atkal swezzi eededsina, zits par zittu isbihstahs, un tam ar azzim mett, lai noslaufahs. Bet nu Jahnis, wiffus isfmeedams, abbus fahaus no smeekteem turrahs.

Kas tad nu tē irr tas nosihmehts fakkams wahrds? — Weens atbild: „Kâ tu man, tã es tew“ — Ohtrs: „Dessu par dessu!“ — Warretu arri gan buht; bet it skaidri scheit scho fakkamu wahrdu nomanna: „Kas pehdigais smeijahs, labbaki smeijahs!“

Kâ nu jau dauds fakkami wahrdi tikkai to ween mahza, kas, kâ jau tee zilweki weenreis irr, pasaulē mehds notikt; bet ne allasch, ka tas wiff

arri labs irr, kas stary teem tohp darrihts un no teek: tã tas arridsan irr ar scho fakkamu wahrdu. Tas nemas ne mahza, ka tas labbi darr, kas pehdigais smeijahs, un ka tas pareis irr, un zilwekam, kam jau pehz Deewa pawehleschanas lehnam un peedewigam buhs buht, peeklahjahs, to tau nu, fo zits tam darrijis, ar tahdu paschu, jeb zittu tauuu makfahet un reebtees. Bet tas tikkai isfakka, ka, kad jau tee zilweki tahdi pahrgrohsiti, ka zits zittu apfmeij, teem, kas papreeksch fahf apfmeet, buhs apdohmahf, ka schi apfmeeschana daudfreis us gallu prett winneem pascheem greefschahs, tã ka tee pirmi smeijehji pehdigi jo wairaf tohp apfmeeti, un jo leelu tauuu pelnahs. Schinni sihmu-spehle tikkai masa lihdsiba no ta tappe dohta; bet kad kas ar sawu nitnu mehli un pahrgudribu ohtram tauuu sawu gribbetu darriht, un to preeksch pasaulē apfmeedams zerretu kama likt: tad lai tas, kad jau ne gribb mihlibai klauhsit, tatschu jelle to papreeksch apdohma, ka tee smeekti un dauds jo leels kams us gallu us winna pascha galwu warr krist. Us tahdu wiffi, ar prahtu in gudribu mums tahdus fakkamus wahrdu allasch buhs walkahf, ka labbi ischkirram, kas tahdōs tohp mahzihf, ka pareisi darrihts, un mums wiffēem arri darrams; jeb kas tē tikkai tohp isfazzihf, ka tas jau tã stary zilwekeem meenmehr mehds notikt, jepfchu tas arri labbi ne buhtu. Bet ohtrâ kahrtâ mums arri allasch no teem fakkameem wahrdeem buhs mahzitees, no wiffa ta tauua un negudribas fargatees, kas fakkamâ wahrdâ tohp wainohf, un no ka pehz ta

fakkama wahrda zits launums, lai kauns, jeb zitta nelaimē daudsfreis mehds zeltees. Ar tadu labbu prahčigu apdohmu wissu wehrā lihđami pateesi wissur labbus auglus no ta sanemsim.

Nu atkal weenu fakkamu wahrdu eefsch lustu-
spehles, fur kohpā runna. Antinſch un Wit-
tums, ſchee diwi ween ſcheit ſarunnafees.

Wittums, us benki ſehđdams, laffa grah-
mata.

Antinſch (kā traks, ais durwim brehđdams,
kehrz un ſchett) Krr! Schurp! lustigi! Wijo-
les! Kaulini! Kahrtes! Danzſchi! Allus! Krr!

Wittums (preeſch ſewis) Woi tas irr
traks, jeb tas irr nauđu dabjujis, dſert un ſpeh-
leht!

Antinſch. (pa durwim ee-eeđams) Za lep-
pata, leppata hai! — Zo eſmu labbi noſrahpis!

Wittums. Nu, ne ſchett jelle tik gau-
ſchi! Ko tad eſſi noſrahpis?

Antinſch. Zo Wahzeeti! Tam isdewu
ſawu ſirgu, in tas man par to diwidefmits ap-
patus dahlerus maſſaja. Redſ ſchē to nauđu!
Krr! Kas man nu fait?

Wittums. Traks! Diwidefmits dahlerus
ween? Tu jaw eſſi peekrahpts, ne Wahzeets.
Zas ſirgs blija ſtarp brahčteem ſawu 25 dahleru
wehrtis.

Antinſch. Nu laid arri buhtu; magſenihť
biju eedſehrees. Ko es par teem peezi dahlereem
behdaju? Man tatſchu irr nauđas! Redſ ſchē!

20 appaki dahleri! Tik daudſ man ſawu muhſchu
us reiſi nau bijis. Krr! lustigi! Kungs eſmu!

Wittums. Nu tad turri jelle mutti! Ko
kehrzi? Es gribbu laſſiht.

Antinſch. Eij laſſi zittā deenā, taggad
nau ja laffa! Mett to grahmatu pee wilka (winſch
to grahmatu parahwis, mett appakſch galđu).
Schodeen lustigam ja buht, mon jau nauđas (mett
to nauđu us galđu) Redſ ſchē! — Kā pellus!

Wittums. Kas man ar tawu nauđu? Za
man neneeka ne warr lihđſeht! Woi atdohſi grah-
matu?

Antinſch. (usnemm to grahmatu) Schē,
brahlin, grahmata! Det luhđſams ne laſſi tag-
gad; tew arri buhſ preekam buht no mannas nau-
đas. Woi ne gribbi ar man us pilſſahtu jaht?
Maſſaſchu par tewis arriđſan lihđſ pehđigu wehr-
dinu; man jau nauđas deewsgann!

Wittums. Eij, man nau wallas, us pilſ-
ſahtu jaht! Ko tur darrifim?

Antinſch. Nu tad lai us frohgu eijam!

Wittums. Zēbē! us frohgu! Peedſerrees!
Nauđu paſpehleht! — Ne, man nau wallas; ne
eemu nekur.

Antinſch. Tu arr eſſi pintikkis! Ar tewi
ſawu muhſchu neneeku ne warr eefahť.

Wittums. Pateizu par tadu labbu ſlawu!
Kas tad tu eſſi? — Det negribbu atlammaht.
Eij! ar tewi jau pateesi neneeka labba ne warr
eefahť.

Antinſch. Lai tad nu buhtu, kā buhđams,
man ſchodeen lustigam ja buht. Es eemu us froh-

gu! Ja gribbi lihds, tad nahz; ja ne, paleez kur bijis.

Wittums. Paleez labbaki nohst no krohga, paleez mahjās, es tewi luhdsu. Tu peedsersees, tew peekrahps atkal, atkrahps tawu naudu; kas tew tad atliks!

Antinsch. Atkrahps? Ah ah ah! 20 dahlerus, 80 gulshus tāpat ne atkrahps! Tee buhru ehirmi!

Wittums. Gan arri tahdi, un wehl jo leeli ehirmi pasaulē redseti. Tewi gan pasihstam.

Antinsch. Nu ar wahrdu: Woi gribbi lihds eet? Tikkai to wahrdu: Gribbu; jeb, ne gribbu! (Wittumam wehl apdohmajohē) labbi! Tu ne gribbi! Ar Deemu! (gribb eet)

Wittums. Tad pagaidi jel azzumirkli! Tikkai apdohmaju, woi buhs man lihds eet, jeb woi tu labbaki ne gribbetu schē pat ar manni spehlehē; jo kahrtes jeb kaulinus tu tomehr krohga rohās nemsi, to es jau tā sinnu.

Antinsch. J, scheit jau pagallam kluffu, nekas ne nurds, nekas ne brehz, nekas ne klaua, nekas ne johka. Krohga wiff dshws, wiff lustigs!

Wittums. Warr buht, bet schodeen gan ne buhs. Un kaut arri buhtu, bet tew naudu atkrahps. Pateesi falkoht, paleez labbaki scheit, un spehlesim mehē diwi ween kohpā us masu naudu.

Antinsch. Nu mannis pehz! Ir palikschu. Mahz tad schurp! Bet to es tew jau falku, us masu naudu taggad, tahds baggats tappis, jau ne spehleju; dahleri ween nahks us galdu, in ja tew nau, schē, paleeneschu tewim weenu dahleri.

Wittums. Ir tā! esmu ar meeru. Tat-schu kaulinus mettisim, jo tohs tu pawissam mihleji.

Antinsch. Sinnams, kaulinus! Tee jau manni ihstēni brahti! (winsch iswēll kaulinus no fabbata) Redē schē! woi nau brahti? Tēju peeminnu, tēju irr! — Tad nu stahw diwi appasi dahleri! Kam wairak azzu kriht, tam peederr (winsch mett) Desmits!

Wittums. Tohs es gan lihds mettischu (mett) Diwpa desmits, Kundsin! Schē tew nu taws dahlers atpakkā; ohtru leeku!

Antinsch. Es diwi prettim leeku, lai tu redsi, ka neneeka ne bihstohs. Metti drohsch!

Wittums. (mett) Seschpadesmits! Tohs tu gan ne mettisi.

Antinsch. Neeki! (mett) Dewini! J! pee wella! tee ne geld! Tē tew manni diwi! Bet ja tew nu drohsch prahs — ja usdrihtstees: leez wiffus trihs, es sawus trihs pretti.

Wittums. Leeku! (mett) Astoni!

Antinsch. Ki ki ki! Luppata astoni! Tohs jaw ar lammu mettu (mett).

Wittums. Septini ween! Tee feschī dahleri manni!

Antinsch. Ar wisseem welleem! Schodeen arri ne sekkahs ne weizahs. Tē irr atkal feschī; lai eet! woi 12, jeb neneeka!

Wittums. Esmu ar meeru. Schē kaulini! Mett tu jelle papreeksch.

Antinsch. (mett) Peezpadesmits! Nu laima! Tohs dabbuju!

Wittums. Wehl ne dabbutji! Eet brihscham brihnikschki pasaulé (mett) Septinpasadesmits, Kundsin! Tee irr labbaki, ne kà peezpadesmits. Tee diwpadesmits dahleri man peederr.

Antinsch. Èè jau prahts suhdahs! Tahda breefmiga nelaimé! Schè manni pehdeji astoni dahleri! Woi wissu pamettu, jeb atkal winneju! (mett) Trihspadesmits!

Wittums. (mett arri) Trihspadesmits lihds! Ohteru reisi ja mett! (mett atkal) Sefchi! Ah ah ah! Nu, ja tu tohs ne metti, tad tu jau neneeka ne mahki!

Antinsch. (mett) Peezi! Ak mannu suhru deeninu! Manna nauda wehja! Ak es nelaimigs zilweks! (schehlodamees rohtas schnauds)

Wittums. Man gauschi schehl par tewi; bet jaw ar gohdu esmu winnejis.

Antinsch. Buhtru tikkai lahwis, us frohgu eet; tur jau dauds zittadi buhtru gahjis.

Wittums. Kà tad ne buhtu? Tur tew arri wissu tawu naudu buhtu nowinnejaschi, un tew tomehr ne weenu wehrdinu paleenejuschi. Es tewim gribbu leeneht. Zit tu gribbi? Saffi!

Antinsch. Ne suhdu! Prahts man reebj. — Raut jel abrà no pasaulés buhtru!

Wittums. Nu nu! Tahds nifns jau ne buhfi! Bet ka tu tik few pascham walnu ne darsrees, tè tew wissi tawi zo dahleri atpakkat! Ne gribbu no teem ne weenu schillingi. Tapedj ween ar tew esmu spehlejis, ka tik frohgà ne eiji. Remmees to par mahjibu us nahkameem lai-

teem, un peeminn labbi to sakkamu wahrdu (us skattitajeem pagreesees). — Nu, kahdu?

Skattitaji wiffi. Ehsels, kad labbi klahjahs, us leddu eet, un kahju no lausch!

Nu wehl weenu jums dohschu, tad tikkai mahjischu, kà paschi warreseet kadohmatees, kas pee tahdahm spehlehm ja runna un ja darra.

Us pilsfahra eelu zilweks eet, jau magfeniht sawalkatas pilsfahrneeka drehbès apgehrbees, ar gauschi refnu wehderu (spilweni appaksch kamsohli lizzis tu tahdu warri taititees) kluffinam sawu zellu. Diwi jauni saldatu-wirfneeki, karroganessaja kahrtà, eet kahdu gabbalu ais winna, weens Kristaps wahrda, ohtes Spranzis.

Kristaps. Ah, mannu brahliti! paskattees jel weenreis us to wihru! Ehrmi un brihnumi, kas tas par wehderu!

Spranzis. Ah ah ah! Esmu es sawu laiku tahdu redsejis! Ta jaw irr skaidra allus-muzza.

Kristaps. Brihnuma labbad labpracht buhtu sinnajis, zit refns jel irr?

Spranzis. To lehti warram dabbutj; mehrosim!

Kristaps. Pareisi! To darrisim. Tu kahzi ar winnu rannaht.

Spranzis. (pee ta Refna peestahjees) Deews palihds, mans draugs.

Refnais. Paldeews!

Spranzis. Ne nemmeet par taunu, meh's redsam, ka jums tahds refns wehders, un gribbetum, eh'rmu labbad, labpraht sinnah't, zif refns gan irr. Woi gribbetut gan wehleht, ka meh's to mehrotum?

Refnais. Labpraht, tad tas jums ko war'e palihdseht.

Spranzis. (us Kristappu) Tad dohd man jelle schurp tawu neh'dohgu, pee'see'schu pee manna.

Refnais. Tee diwi neh'dohgi ne tiks. Sch'e jums mans wehl klah't.

Kristaps. Teescham, jums tohti labba firds, ki ki ki!

Spranzis. (mehrodams) Pateesi, trihs pilni neh'dohgi! Tas wehl weh'drs! Sch'e jums atkal juh'su neh'dohgs, mans draugs! Patelzani par juh'su labbu prahtu; ar Deewu!

Refnais. Masu b'rihdinu wehl pagaideet, jauni Kungi! Teescham juh's abbi gribbeseet s'innah't, kas tad tas wih's ar to b'rihnum refnu weh'deru irr?

Spranzis. Par to mums nau beh'das; tik'kai weh'dera refnumu gribbejam sinnah't.

Refnais. Nu, laid arri buhtu, tomehr jums gribbu fazzih't. Es esmu zeeniga Rehnina Augsts-Kah'ts-Kungs, wahr'da Prahtawih's.

(Abbi, Spranzis un Kristaps, ka no pehr'fona fasp'ehrti, zits us zittu skattah's, nemm kna'schi zeppurus no galwas, un sah't zits paktat zitta s'ioh'stidamees runnah't, paschi ne s'innadami, ko) Zeenigs sch'ehligs Kungs! — Jau peedoh'deet

sch'ehligi! — Ne nemmat jelle par taunu! — Kaut to s'innajufchi —

Refnais. Nu juh's s'innat, kas es esmu: Nu s'akkait man jel arri'dsan, kas tad juh's effat?

Abbi, Spr. un Krist. At zeenigs sch'ehligs Kungs, Juh's tapat ne gribbeseet muh's nelaim'e gah't?

Refnais. Pehz juh'su nelaim'es ne ds'ih'sch'oh's; bet man bes isrunnasch'anas juh'su wahr'dus waijag s'innah't. S'akkait man tohs ar labbu, tad sch'oreif wehl tik'kai ar s'illu azzi zaurtap'feet. Ja ne, tad jau tomehr isjautaschu, in tad juh's nelaimigi.

Spranzis. Kad jau Juh's, zeenigs Kungs, paweh'teet, — mans wahr'ds irr: Spranzis Gudrineeks.

Refnais. Un juh'su wahr'ds? (us to oh'tru pagree'sees).

Kristaps. Kristaps Nebeh'dneeks, no zeeniga Kapteina Brunnawih'ra pulka.

Refnais. Km! Gudrineeks un Nebeh'dneeks! Tee labbi saderr koh'pa! Katts fawu wahr'du ar goh'du ne'sfeet. — Nu labbi! Riht puffed'eena juh's pee man us maltitu gaidu. Bet ka juh's man it pateesi nah'zeet! Neskah'das isrunnasch'anas! Ja ne nah'zeet, tad paschi pee ta wainigi buh'sfeet, kas notiks.

Abbi. At, zeenigs Kungs, apsch'ehlojeetees par mums. — Ne muh'scham wairs to ne dar'risim.

Refnais. Weens wahr'ds tik dauds, ka tuh'stoschi! Juh'su nelaimi ne gribbu! Bet pee

man ateet waijag jums riht us puffdeeru, pee ta paleef! Woi dsirdet? — Nu wesseli! (eet prohjam)

Kristaps. At Deewam schehl! Kahdu maltite mums riht buhs.

Spranzis. Pee ta neweens zits nau wainigs, ka tu! Ne buhtu tu sahjis smeetees un gribbejis sinnabt. — —

Kristaps. To tu mello! Ne buhtu tu tahds bestauns bijis, tudat no mehroschanas eefahkt, un laudis, ko ne pasihsti, us eelu apstah: man tas ne sawu muhschu prahta ne buhtu schawees.

Spranzis. Un man wehl dauds jo mas, kad tu wianna refnu wehderu newainotu buhtu palizzis.

Kristaps. Jau weenreis notizzis! — Jhfi faktoht: jau riht ja eet.

Spranzis. At tas wilkam apshdams wehders! Wehletu, ka schodeen wehl pahrsprahgtu! (abbi eet prohjam.)

Nu jau wairs naw eela, bet skattama weeta pahrwefschahs, un tohp par zeeniga Augsta-Nahts-Kunga maltites-istabu.

Generals, ar Augsta Bruannineeka gohda-shmehm, prohti plattu lintu in swaigsni, wiffaugstakà weeta pee galda sehbd, winnam shahnis diwi zeenigas Gaspaschas, tad Prahtawihrs, tas Augsts-Nahts-Kungs pats, un tee pirms minneti diwi jauni Karroga-nessjeji. Schee pehdigi behdàs un bailès, un tadehl utin bahli waigà.

Generals. Nu ko tad no jauna dsird? Zeenigs Augsts-Nahts-Kungs!

Augsts-N.-K. Ne dauds, bes ween ka man waffar leeli johki notikkuschi, kahdi fenn nau dsirdeti.

Generals. Nu kahdi tad?

Augsts-N.-K. Waffardeen prett waffaru mannim, us eelu eijohk, fatohpahs diwi karroga-nessjeji no ta karrawihru pulka, kam schinni pils-fahtà waktis irr. Zee nahk bes leelas runnaschanas man wirsu, in sakka, tee gribbetu labprahkt sinnabt, jik refns gan mans wehders effus, lai es teem jelle wehlejus, to mehroht. Es teem tahwu, in reds schè, trihs kaseeti nehsohgi tik fo tikke.

Generals. (dusmigs) Diwi karroga-nessjeji! Kas tee tahdi nelgi?

Augsts-N.-K. Es tohs ne pasihstu.

Generals. At, tas man gauschi schehl! Es tohs sehnikshus wiffseem par mahjibu affi buhtu apstrahpejis. — Trihs mehneschu apkahrt bij teem tumshà zaurumà us zeetu semmi gulleht, un deenas gaismu ne redseht. — Ko zerrejeet? Tahdi pintikke — knehweli, kas sausi ais ausim wehl newaid, usdrihtstahs, nepasihstamus laudis apstah, un zeeniga Kehnina paschu Augstu-Nahts-Kungu wiffseem redsoht us eelu apsmee? Darrait man jelle, zeenigs Augst-Nahts-Kungs, to ween par labbu, in isteizeet man, kahda wiannu mundeere bijufi.

Augsts-N.-K. Jau patumsh bija, ne warreju labbi pasihkt.

Generals. (us teem diwi karroga-nessjejem

pagreefees) Woi juhs man ne warretut pasazzih, kas tee diwi elles-prauti no blehscheem bijusch?

Kristaps un Spranzis. (Stohstidamees un drebbedami) Ne wa-war-ram w-wiff, zeenigs sch-schehligs Generala-Kungs.

Generals. Juhs to jau pateesi sinneet! Kapeh; juhs tad ta stohstitutees, un te tahdi famiffusch; sehstut in drebbedami, kad jums skaidras sinnamas firds buhtu.

Augsts.-K.-K. At tee nabbagi karroganefseji tikkai tadeht ween isbihstahs, ka Juhs, zeenigs Generala-Kungs, tahds dusmigs effect. Lai schoreis ta paleet! Jau weenreis notizzis.

Generals. Ar Juhfu gohdu, Zeenigs Augsts-Nahs-Kungs! ta man, ka no Zeeniga Schehliga Kehnina eezeltam Guverneeram, nau brihw dohmaht. Es us to esmu lifts, lai tahdahn blehdibahn pretti stahwu in tahs sawaldu. Juhs mannim leelu mihlibu parahdiseet, ja man scho deedelneeku wahrdu pasazziseet. Dohmu Jums sawu rohfu us to, par to, ka tee Jums wehderu mehrojusch, gribbu es teem to mugguru tam kahriam lift mehroht, ka tee wiffu sawu muhschu to peeminnehs.

Augsts.-K.-K. Nu labbi gan, es raudschu, zil spehdams; bet jau papreeksch redsu, ne isdabbuschu. — Bet Zeenigs Generala-Kungs, par mannu wehderu Juhs jau sawu pagallam ais-mirsteet. (jo pa tam neneeka ne ehde) Es Juhs schehligi luhdsu!

See skattitaji wiffi. Tas bij pareisi! Ittin brangi! — Schi smeektu-spehle labbi is-

nemmahs! — Nahzi schurp, tu mihlais resnais wehders! — Nahzeet wiffi, ka jums pateizam par scho lustu!

Bet kahds tad nu tas skakkams wahrds, fo schinni spehle mahzijuschees?

Zits skakka: Ka juhka schihdu-nammà! Zits: kahds darbs, tahda alga! Zits atkal: ka sweests prette sauli! — Wehl zits: Ar sillu azzi wehl isglahbjahs!

Nau teesa! Tas skakkams wahrds irr: Ka funnam sahle!

Kedseet, ta juhs nu wehl dauds zittas lustu spehles par skakkameem wahrdeem warrat isdohmatees, un tee jauni kaubis juhfu starpà warr tahs preeksch juhfu azzim spehleht. Juhs tahs daudsfreis pascha tahs istabas widdu, tur kohpa sanahkusch, jeb turwu pee kahdahm kambara-durwim warrat spehleht, pa kurreahm tee spehletaji warr ee-eet un iseet, ka wajjadfigs. Waffara tahdas lustu-spehles arridsan lauka, dahrsos jeb sehswiddu warr spehleht.

Tikkai teem gudreem starp jums ja sadohma, kahda wihse to skakkamu wahrdu wifflabbaki eeksch kahdas skattamas jeb lustu-spehles warrehs parahdiht, zil dauds to spehletaju, in kahda kahra if-weenam to spehletaju wajjaga buht. Tad jau, kad tas stahsts pats labbi sadohmats un no wiffseem spehletajeem kaprassis, zaur kurreu to skakkamu wahrdu gribb parahdiht, ifweens, kad magkeniht kaprattigs, gan pats sinnahs, fo spehleda-

mam buhs ja runna. Rà, kad juhs gribbetut parahdiht scho fakkamu wahrdu: Weenreis pahrlaeku, ohtrureis neneeku! Ze juhs papreeksch fadohmatut schahdu stahstu. Saimneeze us Seemas-Swehtkeem baltas maifes un rauschus iszepufi, un arri to brangu allu, fo saimneeks pats jau fahdas deenas papreeksch, lai ittin smeekigs buhtu, pabruhwejis, pagrabbà fawà sinnà nehmufti, dabbu pirmu Swehtku dauds labbus mihtus weefschus no ta pascha nowadda; un zerredama, ka nu jau schinnis swehtkòs nekahdi zitti weefchi wairs ne atees, jo wiffi tee mihtakee raddineeki no tahs puffes jau tè-bij; ta isneff brangu zuhkas-galku, in wehl dauds zitta eh dama, arridsan wiffu baltu maifi un wiffus rauschus ah-rà, ar ween luhgdama un labbinadama, lai jel ehd, ja labbi smeek. Arri to brangu allu, weenu stohpu pehz ohtru isneff no pagrabbà, un luhds lai jelle dserr, zif tihk. Weefcheem arri tas tohti smeekedams, dserr ar weenu, in nu jau pee ohtras ir treschas wehrpeles eet. Weens no teem jau-neem sehneem patekk pee kaimina, tè dsird, ka lustigi tur dsihwo un fahds brangs allus; ne zif ilgi, wiffi-klahk, arri wehl no zittu kaiminu mah-jahm. Nu ir to pehdigu allus-lahfiri isdserr; no rauscheem un baltas maifes arri neneeka wairs ne atleek. Tad leekahs wiffi gulleht, kas wehl no kaimineem mahk, eet mahjäs; kam jau galwina gruhka, tèju pat pakriht un gull. No rihta zello-tees jau newaid wairs weefcheem baltas maifes brohkastà doht, ja ehd rupjas maifes, par fo jau dasch fahk pasmeetees. Allus jau nemaf wairs

newaid, un tà pehz brohkasta uhdeni ween un wehl magkeniht patekkas eedsehruschees, eet weefchi mahjäs. Us reisi, kad jau taggadin basnizà gribb eet, pliksch, plaksch! atbrauz wehl peezas, feschas kammanas preeksch durwim. Saimneeze, jau sabihjusees, lezz ah-rà raudsiht, un redschè! win-nas paschas raddineeki, kas tahlu no teijenes mah-joja — jo ta no tahlenes eeprezjeta — jau to deenu preeksch swehtkeem isbraufuschchi, un pirmo Swehtku ne warrejuschchi lihds mahfes un draudsenes mah-jahm tapt, nulè atbraufuschchi, to ar fawu saimneeku apmekleht un pee teem meeflotees. Gan kaimneeze tohs mihtligi fanemm; bet kas nu buhs? Nau baltas maifes, fo winnà gabbalà wiffi raddi pa swehtkeem ehst eeradduschchi; nau rauschu, naw arridsan allus, kam pawiffam ne waijadscha truhkt. Baltu maifi gribbetu tudat eejaukt un zept, bet milti nau kamalti; jau mellu maifi brohkastà ja ehd, un raddineeki brihnijahs. Gribb dsert, naw allus! Jau zerre, woi ne buhs isnihkuschchi? Jeb kas tas buhs? Pa tam kaimneeze fuhka pee kaimineem pehz allus, pehz baltas maifes; nau! Kam irr, pascham waijaga. Jau basnizà wairs ne warr tapt, jepfchu draugi gan gribbetu; fuhk us frohgu pehz allu — slihts allus! Balta maife jaw isgahjusti. Za tad ar mellu maifi un uhdeni jau ja pahrtteek tohs swehtkus, un raddineeki brauz brihscham pee kaimineem, jelle labba allus nodfertees, un pateiz pehdigi Deewam, ka warr atka us fawahm mahjahm prohjam braukt. Buhtu gan arri smehtjuschees, bet mahfi ne gribbeja apfmeet, tiffai mahzibas

dewe, laid us zittu reisi jo gudra irr, un ne istehre wissu us reisi. Bet daschi zitti, kas arri atgahjuschi, tohs no tabtenes nahkuschus weeschus redseht, un ar teem preezatees, to fainneezi labbi apfmehje, un ilgu laiku pehz tam wehl ar weenu, tad to eeraudsija, sahze smeetees.

Zè nu warr paschus abbus fainneefus, wiannu behrnus un faimi, tohs raddus no ta pascha nowadda un tohs faiminus, kà arri tohs no tabtenes nahkuschus raddus likt farunnatees, kà schein peederr. Jhpaschi pats fainneeks daudreis fainneezi sawrup mahza, lai ne tehre wissu us reisi, bet wehl ko pataupa; jo wehl swehtku-deenas preekschà. Bet ta weenmehar atbild, lai jelle ne behdajahs, gan patti sinnoht, un jau zittu weeschu wairs ne nahkschoht, un paschi rihdeen tudal no basnizas gribbus arri us weesibahm eet pee zitteem labbeem draugeem; tad jau gan pahrtiks. Daschi smeekti schein starpà jaukses, un pehdigi ikweens no teem skattitajeem lehti sajuttih, schein effus tas fakkams wahrds parahdihts: Weenreis pahrlaeku, ohtru reis neneeku! Weidsoht no ta, wehl peeminnu, ka jau paschi sapratiseet, ka pee schihs spehles allus weetà arridsan uhdeni, jeb zittu plahnu dsehreenu stohpòs warr eeleet; tà ka arri to spehletaju tik dauds jau ne buhs, ka us pateeseem meelasteem to weeschu. Wehl arridsan ikweenam ar kahdu masu gabbalinu balatas maises jeb gallas gann buhs; jo zittadi spehle un smeekli par pateesu schkehrdeschanu tapu.

Scho paschu fakkamu wahrdu arridsan tà warr parahdiht. Weens fainneeks, kà labbibu

no laufeem fanehmis un istuhlis, arri sawus wehrschus, awis un zuhkas, kas kaujami jeb pahrdohdami, stipri barys un zittu pakkal zitta nokauj, allasch weesibas saluhgdams, lustigi ar teem dsihn odams, ehsdams un dserdams, kamehr wehl kas irr. Gan fainneeze to mahza ir luhds, lai apdohma, ka wehl wairak deenu gaddà, un ka ar to Deewa swehtibu ne to ruddeni ween, bet wissu gaddu wajag pahrtikt, un ka labbòs augligòs gaddòs wehl arri kas ja pataupa us gruhteem truhkumu gaddeem, kas arridsan warr nahkt; gan arri dasch labs draugs tam to paschu fakka. Bet jau ne klausa, un tamehr ar saluhgteem weescheem ehd, dserr, un ir frohgòs plihetjahs, kamehr peeteet. Us reisi peetruhkt; jau wairs ne warr pats ar faimi un behrneem pilnigi paehstees, us agehrbu ne dohmaht. Nu nahkt behrni ar kaplichfuschahm drehbehm, pussplikki, kaunedamees, ka ne warr labbi segtees; bet luhds tikfai maissi ween, ka jelle wehderu pilditu. Bet jaw ir maises ween sahkt peetruhkt. Nu jaw isdohd lohpus, wehl ne teet; isdohd sirgus, tomehar knappi ko paehd. Schihdi sinnadami, ka fainneeks leelà wajadribà nardas un maises dehl, nahkt tam wirsu, rahda nauhu, rahda pilnu labdibas maissu; behrni bresh, lai pehkt maissi. Arri pehkt, lohpus ir mantas pretti dohdohht; bet apkrahpts us puss naudas. Nu nau lohpu, nau sirgu! Waggara nahkt, aizina pee muisschu-lauku darbeem. Zè jau ne sehtas laukus pareisi warr apstrahdaht. Weenu paschu reisi tohp arts, jeb kahdi gabbali diwreis, ar dauds pawaggahm un ne dsilli gan; jau nema spehka,

firgi truhft. Apfuhdoti tee lauki arridsan flikti. Samiffis un par garru laiku fehj us parradeem nemtu fehflu; bet nekas ne paaug. Nu leef no muifchas winna mahjas-weetu pahrraudsicht; atrohn, fa wiff isdshwohts, fa pagallam isnihzjis. Tohp ismests no mahjas-weetas, ne warr ne labs falps buht, jo nei gohfnina, neds aitina wairs ne irr. Knappi fo faimneeku dabbu, kas to par masu puifi usnemm, un behrnus tam ja isdalla pee zitteem; jo pats ehdinacht ne spehj. — Zè ikweens arri to pirmu fakkamu wahrdu parahditi juttrhs.

To jau pee ta paschi redsefeet, fa eefsch schihs spehles wiffu, kas schein no fauteem lohpeem, no lauka darbeem tohp minnehts, un fo jau ne warr wiffu parahdiht, rikkai ar wahrdeem ja stahsta.

To paschu fakkamu wahrdu warr arridsan ta parahdiht, fa gan labbam faimneekam schkehrdeja faimneeze irr, kas, sawu nammu pareisi ne walddidama, un kohpà ne turedama, wiffu us reisi istehre, un pehz to nabbagu faimneeku leefà dserchanà no firdsbehdahm, truhfumà un nabba-dsibà gahsch. Ar to arridsan scho fakkamu wahrdu warr parahdiht: Arr un fehj gan labbi, bet atflehgas labbas ne turri: wiff welti!

Zums tabdas fakkamu wahrdu spehles weegli-nahè gribbedams, peelifschu schein wehl daschus fakkamus wahrdu, pee kurrer parahdischanas juhs paschi, kas wajjadfigs, warrefeet fadohma-tees.

- 1) Abbi labbi, bahs maifà.
- 2) Ais pakscheem eet (to salka no flinkeem deenas sagteem.)
- 3) Akmins, dauds zillachts, ne eesell.
- 4) Antia, fur stabbulice? (kad mulkifkus runna jeb darra.)
- 5) Apehsta maife geuhri pelniht.
- 6) Ar salku-ahdas pastalahm prohjam steeptees.
- 7) Ar seita makschkeri makschkereht.
- 8) Ar weeru rohku fist, ar ohtru glaudeht.
- 9) Atraddu gahrdu, apehdu pats.
- 10) Bandineeka firgi, (jeb kummeti.)
- 11) Barro nu funni, kad wilks pee awim, jeb pee wahrteem.
- 12) Behrnam behrna prahts.
- 13) Behrns, weenreis fadefsinajees, ne bahsihs wairs pirkstu ugguni.
- 14) Bes apdohmu, friht nelaimè; ar apdohmu, dohd fwehtibu.
- 15) Blehdiba blehdibu dsenn.
- 16) Bracka leeta Wahzeeschu prezze.
- 17) Buhs tam, kas dsirahs.
- 18) Darbs strahdataju mahza.
- 19) Darr sunnam labbu!
- 20) Darr tahdam labbu!
- 21) Darr wellam labbu.
- 22) Dauds ammatu, dauds nelaimes.
- 23) Deewa flehtinsch walkà.
- 24) Deffu par deffu.
- 25) Dohd sunnam deffu glabbah.
- 26) Dohs dewejam atdohdahs.
- 27) Drihs steids, akls dsemin.

- 28) Dsimtu - Rungu fauz (kad funs kauz, wilku fauz; daschi arri no zilweka faproht, kas lahd un wellu fauz.)
- 29) Celaid wellu basnizà, ir us kanzeli grihb kahpe. (kad faunam, negausigam zilwekam magke-niht wallas kauj, tudaf wairaf nemmahs.)
- 30) Ehsels, kad labbi klahjajs, us leddu eet, un kahju nolausch.
- 31) Ehd pilnu wehderu, dabbusi pilnu mugguru.
- 32) Ehrms paleef ehrms.
- 33) Es zittam, zits man!
- 34) Gals labs, wiff labs; jeb arri: gals rahda, kahds darbs.
- 35) Galwu pirjis, ne kahjas. (no behgteem)
- 36) Gohds eet pa zellu, negohds pa zella mallu.
- 37) Gudram gudra nelaimie.
- 38) Jahnis kalnà, Jahnis leija.
- 39) Jauna plahna ahde lehti pahreet.
- 40) Jauna slohta labbi mehfsch; jeb arribsan to-ween: Jauna slohta! —
- 41) Jauns ar jaunu, wezs ar wezzu.
- 42) Jehram jehrs!
- 43) Jktrats sawu aflu sirgu us tirgu webd, woi pehrf, woi ne pehrf.
- 44) Jo baggats, jo nabbags (no baggata fihkstu-ka, kas ne wihscho nei sawu meesu kohpt, nebs labbi pahstees.)
- 45) Jo dauds sunnu, jo mas sehtas fargu.
- 46) Jo fakki glaud, jo asti zell.
- 47) Jo lahzi lahd, jo lahzis tuhk.
- 48) Jo ne grihb, jo dohd.
- 49) Jo plifs, jo trats; jo falst, jo teff.

- 50) Jo fuhdu minn, jo fuhds smird.
- 51) Ir wezzi laudis brishnijahs.
- 52) Ir zittam sohbi, kas kohsch.
- 53) Kad fakke newa mahjas, pelles galbòs un benkòs.
- 54) Kad swirbuls tahdu fuhdu grihb dirft, ka wahrne; sprahle plihst.
- 55) Kahdu wihs apwilzis, tahdu ja walfo.
- 56) Kam ahboti, tam meeslotaji.
- 57) Kamehr faule lezz, tamehr migla azzis kohsch.
- 58) Kalka lahsti ne klus debbesis.
- 59) Kam newa nasin, lai ehd ar nadsin.
- 60) Kà putns farra-gallà.
- 61) Kas dohd nabbaga behnam fringeles?
- 62) Kas faunu neproht, baddu ne mirft.
- 63) Kas pehdigi smeijahs, labbaki smeijahs.
- 64) Kas mahf, tam nahf.
- 65) Kas sunnam asti pazels, ja pats ne pazell?
- 66) Kas wilkam meschà zellu rahd?
- 67) Kas wilkam rihklè, wilkam — zittur.
- 68) Kas zittam bedri rohft, pats eekriht.
- 69) Kà tu man, tà es tew.
- 70) Kà sunnam sahle.
- 71) Ka wehsch streen, ka meets burrahs.
- 72) Kà willaine teef, tà buhs segtees.
- 73) Klaus Rungam!
- 74) Ko labbu redsej's!
- 75) Ko mutte peln, to muggurs makfa.
- 76) Ko ta leeliba makfa?
- 77) Kraukls frauflam azzì ne eezirtih.
- 78) Kur meeschu grauds gull, tur rudsu grauds

- ne warr gulleht. (no leela dsehreja, kam ne grihbahs ehst)
- 79) Kur basniza, frohgs nau tahku.
- 80) Kur kehmi rahdohs, woi aplam mishlejahs, woi sohq.
- 81) Kur pawebdens, tur kammotam waijag buht.
- 82) Kur putns ligsdü taifa, tur putnam jatupp.
- 83) Kur putns fscreen, tur spalwas pill (no nepastahwiga zilweka, kas nekahda weetä ne pastahw, un kam tad jau wiffur kas ja paleef.
- 84) Kur fpehks, tur warra.
- 85) Kur wadsi dsenn, tur wadscham ja leen (ik-fattram par sawu faimneeku, kas maifi dohd, jaturrahs.)
- 86) Labbak appaksch wezza wihra bahrdas, nekä appaksch jauna wihra pahrtagas.
- 87) Labbak arri, ne kà kahris.
- 88) Labbak baudams, ne kà redsams.
- 89) Labbak sihle rohkä, ne kà mednis kohkä.
- 90) Labs muddinatajs irr puffdarba darritajs.
- 91) Lahzis kriht, strumpis wehjä.
- 92) Lai kassahs, kam ahda neef.
- 93) Lai fauz wilku jeb lahzi, kad tikkai meschä ne dsenn.
- 94) Lai schkippele maffa.
- 95) kauna affakka allasch duhmus kwehpina (no nitnas faimneezes).
- 96) leeku atflehgu doht.
- 97) leels gohds, leels grubtums.
- 98) leels gohds, masa slawa.
- 99) leels un garsch, flinks un fahrs.

- 100) Lehna zuhka dsittas faknes roht; jeb arri: lehni teff, dsittsch uhdens.
- 101) Linnu lindrats, pakkulu krefflis.
- 102) Mahtes rohkäs allasch mihtstakas.
- 103) Mas zelminsch (zinnihis) gahsch leelu wesumu.
- 104) Masu laiwu stuhmejs, plahnu galdu urbejs (no flinka).
- 105) Mehle nozehrt, mehle pakarr.
- 106) Melleem ihsas kahjas, drihs warr panahst.
- 107) Muzzä audsis, pa spundi barrohts.
- 108) Nabbagi laudis ne lehti sell.
- 109) Ne darbs, ne maise sekkahs (no flinka, kas dauds ehä).
- 110) Ne dsenn tu Deemu kohkä, pehz ne luhgdams ne noluhgsi.
- 111) Ne ikdeenas mahte rauschus zepj.
- 112) Ne isdseff swezzi, kas sinn, woi wairs warrehs eededsinahst.
- 113) Ne raug wihram pee zepures.
- 114) Ne sunnam, ne kakkam; jeb arri: Taupa, taupa; pehz ne sunnam, ne kakkam, ne pakcham.
- 115) Neds pee muttes, neds pee rohkäs.
- 116) Nelaiime nelaimes gallä.
- 117) Nitnas sahles wiffur eelassahs.
- 118) Nogreests reezens wairs ne peelishp.
- 119) No juhfu muttes eeksch Deewa aufs!
- 120) No sunna dessu pirft, (no negausiga wiltineeka).
- 121) No sunna dessu prassihst (no schkehrdetaja ko atrassihst).

- 122) No funna gallu praffiht (no fkaudiga fo luhgtees).
 123) No wilka behg, us lahetschu friht.
 124) Parahd winnam firdi, winsch tew parahdih's zittu fo.
 125) Parradi nau brahti.
 126) Pats gans, pats wilks.
 127) Pats mett, pats ausch.
 128) Pa weenu zaurumu to futti gubfi, pa ohtru tas aisees.
 129) Pehz darbu leen maise.
 130) Pehz darbu falda duffeschana.
 131) Prettinehmejs flimmaks, ne fà saglis.
 132) Putninsch, kas aggri zellahs, aggri deggunu flaukaks.
 133) Reij, reij, funniht; kad tikkai ne kohdi.
 134) Nihstos weegli strahdakt.
 135) Sagtam sagta alga.
 136) Sagtam sagta prahts.
 137) Saglis un fanehmejs, weens tahds, fà ohtrs.
 138) Samus paschus wahredus apehd.
 139) Sehd us duhri, ar ihtschki atspedees.
 140) Sirgu jahj, sirgu metle.
 141) Slinkums labbu ne mahza.
 142) Starp wefferu in laktu buht.
 143) Sunnam ne aug wilka spalwas.
 144) Suns bes ganna.
 145) Suns bes astes.
 146) Suns funni bluffina.
 147) Swilpo nu, wezzais!
 148) Tad zellahs, kad faule kahjgalla spihd.

- 149) Tahda wahrna pehrta, tahda nepehrta.
 150) Tahds ar tahdu.
 151) Tas behrns irr tehnam ruhfts ahbols.
 152) Tas deijams, tas lezzams.
 153) Tas irr pahz juhru bijis.
 154) Tas irr sawas bittes jau noguldejs.
 155) Tas kohsch kaulds.
 156) Tas rihstahs, fà wilks, kas jehlu gallu pahrehdees.
 157) Tas winnam tik ilgi stahwehs, fà funnam deffa.
 158) Tà zert, fà pats ne dabbu.
 159) Tè nu wiffi galli kohpà.
 160) Tè paleef selra kalns, tè nabbaga tarbe.
 161) Tè schkilt, tè perrehts.
 162) Tè wilku peeminn, tè wilks klahz; jeb arri: Wilku sauz, wilks klahz.
 163) Tew jau schodeen faule sohbôs spihdeja (kad kas ilgi gullejis febbu pee darba nahz).
 164) Tuffsch wehscham tauku.
 165) Ubbadsini, nabbadsini.
 166) Ubbags no ubbaga praffa.
 167) Uspuhtees fà puhpedis.
 168) Wadsis, wiskim dschts, luhst.
 169) Weenadi lahga brahti kohpà rohnahs.
 170) Weenas deenas faimneeze.
 171) Weenreis pahreleku, ohtru reis neneeku.
 172) Weenreis funni peemil ar kaulu, ohtru reisi ne ar gallu peemils.
 173) Wehl jauna leeta!
 174) Wellens galwà, fpeekis rohkà.
 175) Wihse nau sahbaka.

- 176) Wista kassidama atrohn graudu.
 177) Zauru maisu ne pildihs.
 178) Zitus urda, pats gull.
 179) Zuhkai pehrles!
 180) Zuhkai, par deenu ne rakdamai, nakti ja roht.
 181) Zuhka raggus gribb, kasa ne dohd.
 182) Ar un fehj gan labbi, bet atshlegas labbas ne turri; wiff wolti!
 183) Lepniba nahk preeksch krischanas.

II.

Gredsenu flehpt un mekleht.

Dee tahm sakkamu wahrdu spehlehnm es jums to zaur simehnm parahdamu sakkamu wahrdu: „Kas pehdigi smeijahs, labbaki smeijahs,“ peeminnedams, runnaju arridsan no ta, ka tee astoni kohpa fehjdami gredsenu flehpt spehlejuschi. Scho spehli man jums tad arri sinnamu ja darra.

See, kas farunnajuschees, scho spehli spehleht, fahshdachs kohpa rinki, un ikweens no teem turr ar abbaschm roshkshnm lintu (fo arri banti sau), kas zaur gredsenu zaurwilfta, un abbos gallös fahseeta irr. Ikweens no scheem to gredsenu wirf to lintu ohtram, kas tam pa fahneem tas tuwakais, aistumj; tas atkal sawam kaiminam, un ta tas gredsens zaur wiffahm roshkshnm teff. Bet tas, kam to gredsenu buhs mekleht, stahw woi widdü

starp teem flehpejeem, jeb, kad scho newa dauds, fahnis. Ahri, ahri, ta ka gruht irr, ar azzim eeraudsicht, gredsens zaur tahm roshkshnm teff; bet weens winnu roshka paturr, un tomehr ar weenu ta darra, it ka buhtu winsch to sawam kaiminam aistuhmis, kas atkal tapat darra, un ta arri tee zitti fahdu brihdi, kamehr kluffu paleef, un mekletajam leef sazziht, kam tas gredsens roshkas. Pa tam nu tam mekletajam, kas ahtruma dehl to gredsenu ne warr eeraudsicht, labbi arridsan us ikweena azzim ja stattahts; jo mehds notift, ka tas pirmais, kas to gredsenu wairs ne dabbuja, to pee waiga parahda, woi azzis magkeniht usplesch, jeb us to, no ka to gredsenu gaidija, paskattahts, jeb arri magkeniht waiga farkst. Arri tas, kas to gredsenu roshka paturr, mehds daudsreis druzzin nosark, jeb us luhpahm kohstees, jeb azzis pagreest, jeb zittu fahdu sismi newillus doht. To tam mekletajam labbi wehra ja leef, un pee kurreem diwi winsch papreeksch fahdas, lai buhtu jo masas, simes manna; tam, no kurra tam gredsenam pee ta ohtra bij nahkt, to waijag buht roshka paturrejuscham. Kad nu winnam leef sazziht, kam tas gredsens irr: tad tam tudal, lai ahtri zittam ne eedohd, ta zilweka roshkas ja fatweer, pee kurra winsch to gredsenu jerre atrast. Jrr winsch to trahpijis, tad winsch apsehдахs schi weeta, un schim atkal ja eet par mekletaju. Ja nau labbi wehra lizzis, un ne trahpa to, kam irr: tad winsch no ta, fo wolti usstahjis un tam roshkas fatwehris, trihs labbus sitteenus ar klumsakfu par roshkshnm dabbu, in paleef wehl par mekletaju.

Tahs sîhmes no teem, kas wairs neneeka ne dabbujuschî, buhs gan tahs wiffwairak mannamas tam, kas affi usfkarrahs. Jo tas, kas rohâs paturr, to jau warr buht papreeksch apdohmajis, un jau fanehmees, ka neneeka pee ta nemanna. Bet tam, kas wairs ne dabbu, jepschu tam schkeetahs dohdohht, tam tas ahtri un nedohmahs nahk, ka wairs neka ne dabbu. Tapeh; peescheem, kas wairs ne dabbu, jo zittadas un jo skaidras sîhmes buhs redsamâs, ne kâ pee ta, kas paturreja. Tad jau pee tahdahm sîhmehm tam, kas preeksch ta pirma, kas schahdu, lai jo masu sîhmi dewe, sehð, waijadsehs to gredsenu buht paturrejuscham. Lai arri schis kahdas sîhmes buhtu dewis, bet zittadas, ne schi, buhs teescham tahs sîhmes to, kas neka ne dabbujuschî, bet pee scheem wisseem ne dauds ischêirfees; tã ka samannigam, kam arri labbas skaidras azzis irr, gan laimefees, trahpiht.

Tudat kad woi trahpihts, jeb ne trahpihts, tas gredsens atkaleefahk, tapat starp teem spehleta-jeem apfahrt eet, kã papreeksch; tikkai kad trahpihts, tam kam bij, mekletajam ja buht; ja nau trahpihts, pirmais mekletajs paleek.

Teem slehpejeem pee schihs spehles atkal pawiffam to webrã ja leek, ka tee nei to masaku sîhmi no ta ne dohd, ka tee woi to gredsenu rohâs paturrejuschî, jeb no sawa kaimina wairs ne dabbujuschî. Bet lai fargajahs, kã gribbedami; gudrs, samannigs un affi redsedams mekletajs tatschu gan daudsreis kahdu lai jo masu sîhmi pammihhs.

Warr buht arri, ka dasch, tîschî kahdu sîhmi dohdohht, bet weltigi, to gribb peewilt. Bei jo tee zitti tudat pee ta it nei to masaku sîhmi dewuschî, samannigs zaur to ne taps peewilt. Gan arri warr wairak to spehletaju jau papreeksch par wiltigahm sîhmehm buht farunnajuschees; bet zittadas buhs tomehr tahs sîhmes, kas ahtrumã un newillus rahdahs.

Scho spehli warr arri, ja gribb, us kîhleem spehleht, tã ka tik lab tam, kas ne trahpijis, kã tam, pee kurra tas mekletajs pateesi to gredsenu atrohñ kîslus ja dohd, kas peh; atkal zaur usdohschanahm tohp atmihci.

Ka schi spehle wehl jo lustigi eetu, warr pee tahs arri scho masu dseesminu dseedahht, peh; tahs meldijas tahs sinnamas wahzîkfu - dseemas: See-di, wijolite!

Gredsentia! nu tezzi,
 Suhð no rohjinahm;
 Augsti jel ne lezzi
 Elehpyees aztinahm!
 Ja tew weenu reisi
 Mekle nepareisi,
 Klumsaks fagaïda
 To, kas mekleja.

A z z u = m i h f l a.

Schi spehle irr tai, no ka jau taggab runnajam, gauschi lihdiga. Weens no teem, kas scho spehli gribb spehleht, nemm kahdu papihri eetihtu masu leetu, woi gredsenu, jeb masu naudas-gab-balu, jeb zittu, in pee wisseem spehletajeem ap-fahrt eedams, darra, it ka ikweenam to rohkâ dohtu. Weenam winsch to arridsan it no teefas rohkâ paleef, bet allasch tâpat darridams, it ka winsch to ikweenam buhtu dewis. Zè nu ikweenam no wissa ta pulka assi ja skattahs, ne tik dauds us ta deweja un nehmeja rohku, ka dauds wairaf us azzim un walgu ikweena no teem sanehmejeem. Jo mehds gan notikt, ka sanehmejs woi magkeniht nosarkst, jeb azzis usplesch, jeb sahnis pasfkattahs, woi neweens mannijs, ka dabbujs; un no ta ween ja ismanna, kam rohkâ palizzis. Kad nu dewejs jau wissapfahrt gahjis, tad winsch pehz rindas ikweenu us teem spehletajeem jauta: Kam tas papihrs rohkâ? Ikweens praffihts atbild; un lai tas nu buhtu trahpijs, jeb ne: prassitajs eet pee wisseem apfahrt, ikweenu prassidams, nn tikkai tohs labbi sinna paturr, kas trahpijschi. Sinnams, ka winsch tad, pehz rindas apfahrt eedams, arri to tâpat jauta, kam tas to papihri pateefi rohkâ palizzis; bet schim jaw allasch zittu ja fakka, un tomehr bes strahpes ja paleef. Ne ta, ka winsch mulkis, kas scho spehli spehledams un to papihri dabbujs, jautahs atbildeja: „Man

irr,“ zaur fo tad wissi zitti sinna ja, un ta spehle ar smeekteem par to mulkt beidschs. Bet zits gudrs, jepschu nedabbujs, ar sinna sazzija: „Man irr“; pehz fo tad wissi zitti smeedamees sazzija: „Tam irr, jo pats teizahs“; bet pehz wissi apkrachpri raddahs. Gudrs jautatajs, arri kad mulkis sew paschu dabbujuschu it no teefas isteiktu, tatschu ne smeijahs, neds kluff paleef, bet weenmehr drohschi eet apfahrt pehz rindas jautadams, jeb arri magkeniht pasmeedams it ka par wiltibu; zaur fo tad tee zitti, zerredami ka teescham tikkai wiltiba, us zittu fakka un paschi apkrachpajahs.

Kad nu jau no wisseem ispraffijs, tad winsch fakka, kurei trahpijschi, kurei ne trahpijschi. Scheem pehdejeem ikweenam fo kislam ja dohd, un kad ta spehle beidsahs, tee kikli atkal zaur daschadahm usdoschanahm tohp amihiti. Jeb ja gribb, warr arridsan ta spehleht, ka tee, kas ne trahp, trihs fitteenus ar klumsakku us rohkahm dabbu. Tas, kam tas papihrs rohkâ palizzis, ohtru reisi deweja un prassitaja weeta eet.

Swilpiti mekleht.

Scho spehli tikkai weenu weenigu reisi tai paschâ pulkâ warr spehleht. Jo weenam tai starpâ wajaga buht, kas to wehl ne passihst; bet kad

wiffi to jau sinna, tad to wairs ne warr spehleht: Wiff tas pulks to spehletaju safehdahs rinki kohpâ, bet ittin tumu zits pee zitta, un tam rin-
kam arri ne waijag leelam buht, bet tâ, ka it-
weens to weenu, kas to spehli wehl ne pasihst, un
kas pat widdû tai rinki starp teem apsehdufcheem
sinnatajeem stahw, ar rohku labbi warr sakazzeht.
Schim riaka widdû stahwedamam nesinnatajam
weens no ta pulka eemestlins to spehli stahsta un
stahsta, bet allasch tâ, ka winsch to ne warr pil-
nam saprast. Pa tam tas, kas winnam ais
mugguru seh, kahdu masu swilpiti, ar ko behrni
mehds spehleht, un ko jau papreeksch pee kahda
deega, jeb sihda pasuhka peesehjuschi, kurre
gallâ kneepaddata peeseeta; tam pee swahrfeem
peedurr. Nu panemm weens, bet tâ, ka ne
manna, to swilpiti, un ar to eefwelpees to atkal
walkam palaisch un darra, ka zittam to buhtu de-
wis, un tas atkal zittam. Tad wiffi tam, kas
widdû stahw, sakka, lai to swilpiti usmekle un
rahda, kam ta rohka. Bet sinnams, swilpitis
jaw atkal pee ta mekletaja swahrfeem farrajahs.
Kamehr nu tas widdû stahwedams mekletajs ap-
greeschahs, to swilpiti mekleht, jaw atkal zits
to swilpiti parahwis paswelpj. Wiffi nu atkal
tâ darra, it ka zits zittam to swilpiti dohtu, un
pa tam, ka tas nesinnatajs kahda weena rohkas
ismekle, fur tam schkittis, ka tas tahfaku ne de-
wis, jaw atkal zits, to swilpiti lehninam paneh-
mis, winnam ais mugguru eefwelpjajs un tudat
atkan palaisch, un darra, it kâ zittam eedewis,
kas atkal tapat darra. Nu jaw ilgi mekle pee schi

un pee ta, kamehr pehdigi attohp, ka pee winna
pascha drehbehm tam swilpischam waijag peedur-
tam buht. Kas labbi samannigs, to jo eekam
attaps; bet dasch ilgi meklehs, kamehr reisu rei-
sehm apfmeets arraddihs.

14.

Lahpstiau spehle.

Arri pee schihs spehles waijag weenam buht, kas
to wehl labbi ne sinn; un kad jau wiffi sinn, to
wairs ne warr spehleht. Schim nesinnatajam ar
wehl weenu, kas to spehli jau pilnam pasihst, ista-
bas widdû zeltôs ja mettahs. Abbas apseof ar
palagu, un katram to ar rohkahm preeksch waiga
ur meefas ja turr, tâ ka schee abbi zits zittu ne
reds, jepfchu zits pee zitta tumu klacht buhdami.
Teem zitteem, apfahrt scheem diwi danjadameem,
irr kohka lahpstina, ko eefahkumâ zits zittam roh-
kâ dohdahs, un ar to abbeem apfegteem pabrih-
scham kahdus fitteenus eedohd. Pa tam tas no
scheem diwi, kas to spehli jau pasihst, to palagu
no rohkahm palaidis, panemm fleppen to pakaz-
zinatu lahpstina, in dohd tam ohtram, kas to
spehli wehl ne pasihst, pabrihscham tē ar labbu,
tē atkal ar kreisu rohku kahdu fitteenu ais muggu-
ru, to lahpstiau brihscham weenâ, brihscham oh-
trâ rohka panehmis. Nu jau tam nesinnatajam
ja arminn, kuresch no ta pulka to fittis. Tas pulks,

weenmehr apfahrt danzadams, smeijahs un jautata: Kas fitte? Bet tas apfegts sinnatajs ar weenu schè ar scho, tè ar to rohku fitt, arri brihscham pats, it kà buhtu pats arri fitteenu dabjuis, eebrehzjahs: Wai, wai man! fahp! — Kad nu tas nesinnatajs gan ilgi schurp in turp wolti minnejs, usminneht ne warredams, kas to fittis; jo us to, kas lihds ar winnu zellös mettees un apfegts, un arri dauds: „Wai! fahp!“ brehz, jau nemas ne dohma: tad, gan ilgi smeijahschees, tee tam atsedf to palagu, fur tad, ja samannigs vrahts to jau papreeksch ne jutte, pats eerauga, am lahpschina rohkà, un kas to fittis.

Warr arridsan palaga weetà abbeem azzis ar nehshohgu, in rohkas ais mugguru safeet, bet weenigi tam nesinnatajam, fo gribb krahpt, labbi zeeti, ka nei reds, nedf rehkas warr kusteht, bet tam ohtram ittin walkam, ka ir warr redseht, ir rohkas lehti walkam taifitees.

To paschu spehli arridsan tà warr spehleht: diwi no ta pulka, bet abbi to spehli labbi pasihdami, apsehdahts istabas widdù, katrs us sawu krehflu, bet mugguru prett mugguru, in arridsan abbi tohp atfal ar palagu apfegti. Weens no tà zitta pulka, furru weenigu krahpt gribb, ar to pulku lihds, ne sinnadams, kas wehl buhs, apfahrt teem abbeem rinki danza. Zits no ta pulka, fo tee diwi istabas widdù sehshami pasihst, to lahpschinu eefahkumà rohkà turredams schè weenam, tè ohtram no teem abbeem apfegteem kahdu fitteenu eedohd. Schee jaw ar sinnu in kà norunnajschees, tohs telz fittuschus, kas ne bij fittuschu. Bet nu

eedohd tas fittejs tam weenam nesinnatajam, kas arri tai pulkà danza, to lahpschinu rohkà, un schis fahf ar to tohs apfegtus zittu pakkat zitta fakult. Cetam wehl schim to lahpschinu eedewuschu, tohs abbus wairaf ne jautaja, kà to ween: Kas fitte? Bet kad schim eedewuschu, tad tà jauta: Kas nu fitte? jeb arri tà: Bet kas fitte? kà jau papreeksch norunnajuschees. No schihs jautaschanas tee apfegti jau nomanna, kas fittis, un weens no teem sawu to pee wahrda. Nu jau winnam us to krehflu ta, kas winnu pee wahrda sawjis, ja apsehdahts, fur to arridsan labbi apfeds; un to ihsti gribbeja. Tas ohtrs lihds ar winnu sehshams, bet sinnatajs, par kahdu brihdi, teem zitteem apfahrt danzajohf, apgreeschahs, winnam ne mannoht, us sawu krehflu, panemm to lahpschinu, in dohd tam nesinnatajam tapat, kà papreeksch fazzihis, brihscham ar labbu, brihscham ar freisu rohku weenu fitteenu pehz ohtru, turklaht pabrihscham ar to lahpschinu, it kà pats fitteenu buhtu dabjuis, klapstedams, un: wai! wai man! fahp! brehshams; tà, ka tas nesinnatajs, us scho nemas ne dohmadams, jau ne warr usminneht, kas to fittis, kamehr winnu atsedf, fur tas tad to wainigu tudat ar lahpschinu rohkà eerauga.

Behrnus ar tahdahm brihdinaschanas, un smeektu spehlehm arri labbi warr mahziht, ne tik lehti duswotees, bet smeektus par smeekteem nemt, un lihds smeetees. Za teem buhs geldiga mahziba; jo smeekti, kad lustigi laudis kohpà, pasaw! dauds tohp turreti, un tee arri dshwibu

faldina. Gan labbi buhtu, kad neweens ohtru nei smeekteem brihdetu; bet jau daudsreis noteek, pasaule weenreis tahda irr. Tad arri ja mahzajs, jo aggri jo labbaki, pee tahdeem smeekteem paschu sawalditees un kluffu zeest; jau pehz arri lihds warri smeetees. Bet ja kas tudat dusmigs tohp, wiffa luste pagallam, meers saudehts. Jau ja mahzajs, lihds smeetees, kad lustigi koshpa; tad meers paleef un jo leela luste.

Deeauguschus scheid atkal warr pasiht, woi jau mahzijutchees, paschi sawalditees, jeb woi ahtri dusmojahs; un kas sinn, neggi laimejahs, teem tahs ahtras dusmas noraddinah. Bet no ka jau sinna, ka tas dusmas jau nemas ne warr walbist, un fo tad arri smeekli ne warr wairs gudru darriht: to pee tahdahm brihdeschanas - spehlehym nemas nau ja nemm.

15.

Skattamas spehles.

Jau pee tahm spehlehym, kur, ka jau desmita nodalka mahziju, fakkami wahrdi no laudim, kas koshpa runna, skattitajeem tohp parahditi, juhs to atrohnat, fo mehs scheid skattamas spehles sawzam. Kad pee tahdahm spehlehym us to ne skattahs, woi kahds fakkams wahrds zaur tahm tapru parahdist, jeb ne: tad tahs skattamas spehles weenigi tohp fauktas; jepschu arridsan

tahdas tapat warretu faukt, kurras talabbad parahda, lai no tahm kahdu fakkamu wahrdu mahzajs. Bet bes tahs lustes arri kahdu labbu mahzibu jau no ikweenas labbas skattamas spehles warrehs isnemtees.

Tahs fakkamu wahrdu spehles warr daudsreis arridsan istabas widdu, jeb lauka, fehtas-widdu, jeb ahbolu-dahrsa spehleht. Bet pee ta leelaka pulka no schim skattamahm spehlehym labbaki buhs, ka istabas galla tahs spehle, kur arri kahdas kambara durwis teem spehlerajeem kahdu ihpaschu weetu, iseet un ee-eet, paleef; in scho istabas gallu, kur spehles, zaur kahdu beesu palagu, preekscharrama auta weeta, no zittas istabas dallas, kur skattitaji, lehti warrehs no schirt. Tomeht arri daschas, wiffwairak waffaras-lalka, un kad swezjes pee tahm ne waijaga, lauka warr spehleht, woi fehtas-widdu, jeb ahbolu dahrsa, jeb kahda klaja weeta, wiffwairak, kad pehz tahs spehles paschas teem, kas koshpa farunajahs, lauka ja faeet.

Tahs drehbess jaw arraju-laudim retti tahdas warrehs buht, kahdahm ihpaschi pehz ikweenas skattamas spehles waijadsetu buht. Bet par to jau newa behdas ja turr; warr arridsan eerastas labbas drehbess pee tahm gehrt, kad tahs rikkai, ja waijadfigs, magkeniht pehz ta apsihme, ka pee tahs spehles waijaga.

Sarakstischi tad jums scheid diwi no tahdahm skattamahm spehlehym, fo es no ta gudra un gohda peeminna Zeeniga Kunga Kozzebue mahzisku walloda rakstihm skattamahm speh-

lehm, jums, mihti Latweefchi, par eelighsmofchanu, juhsu wallodà esmu paherulkojs; un peelifschu tad wehl trefschu, fo es pats esmu sadohmajis.

To pirmu no schihm spehlehem juhs, ja to neween lassih, bet arri sawà starpà un preeksch saluhgteem draugeem parahdiht gribbat, arri seh-taswiddù, jeb kahdà magkeniht klajà weetà, kur ne tahf kahda ehka, kà rijas jeb schkuhnis stahw, warrat parahdiht. To ohtru atkal parahdiseet us puffsu laukà, pehz atkal istabà. Bet aukstà un sliktà gaisà tahs jaw abbas istabà ja parahda. Za trefcha istabà ween buhs parahdamà.

Virma Skattama spehle.

Starions,
tas firds schelligais brahlis. *)

Eschettreem scheid wailaga buht teem spehletajeem, trihs. wihrischkeem, un weenai jaunai dailai meitai.

*) Starp kattofu-kaudim atrohn daschas fadraudsefchanas, woi no wihrischkeem ween, jeb no seewiskahm ween, kas no pafauls atschkuhrufchees, kà tee fakka, wiswatraf swehtahm dohmahm ween dohdahs, un kahdà ihpafchà nanmà, jeb muifchà, fo Klohsleri fawz, kohpà dshwo. Pehz muhsu atshfchanaas tas gan pee wisahm nau gausoi teizamis; jo Deews grihb, kà mums pafaulè buhs dshwoht, un few in tuwakam par labbu strahdant; un tahs kà fazzitas swehtas dohmas tahdà atraufchana no pafauls gan arri mehds pee dascheem par gauschi neswehtahm tapf. Bet stary tahdehm fadraudsefchanahm, lai arri pehz ta leelaka pulka ne wisfai teizamahm, irr

- 1) Starions, Kattofu Basnijungs no firds schelligem brahteem.
- 2) Kunzis, kurpneeku, ammata meisters.
- 3) Lihsite, Kuntscha meesiga meita.
- 4) Kaspars, ta pascha kurpneeka sellis.

Za skattama weeta, kur schee zits pehz zitta faeet un farunnajahs, irr laukà preeksch ta Klohstera to firds schelligu brahlu, ne tablu no pilsfakta. Bet kad juhs to sawà starpà gribbat spehleht, tad tas warr, kà jau pitms fazziju, kahdà klajà weetà, pee kahdas rijas jeb schkuhna notift, fo par Klohs-steri turra.

tomeht weena, fo mums pateesi allasch ar gohbu ja peeminn, un schi irr ta fadraudsefchana to firds-schelligu brahlu. Scheit pee Kattofu basnijas peederrami kaudis, kurras tahdà fadraudsefchana arri mehds par Basnijungeem deweht; fadraudsefchees tahdà labbà, mihliga prahta, wisus newefelus, atstahsus un behdu-pilnus sawà Klohstera usnemt, kohpt un agahdant, un pehz, kad atkal wefeli tappuschì un eepre-zinati, wehl mihligi apdahwinatus no sawa Klohstera atlaisf. Pee schihs sawas mihlestibas tee ne skattahs us to, woi tas behdulits Kattolis; jeb no zittas tizzibas; bet to firds-schelligu Samariteri, no kà muhsu Kungs Jesus stahsta, par preekschibmi wehmuschees, tee usnemm wisfadu tizzibu kaudis; kad newefeliba jeb zittas behdàs pulluschì, un tohs kà sawus paschus brah-lus kohp; apscheld, apdahwina, un eeprezinatus atkal atlaisf. Pee schihs gohdà peeminamas un pateesi firds-schelligas fadraudsefchanas peederritridian Starions; un tas stahstis, no kà schi skattama spehle zeh-lusees; nau rikkai pasakka; bet tas wisf Wahsemme pateesi notizzis, kas scheid tohy stahstis.

Pirma rahdischana.

Zehws Jarions, par wahrteem isgahjis,
weens pats.

Jauks, mihligs seemas-rihts jau manni aizi-
na, no manna fasmakfufcha kambarina iseet.
Atwehreta firds, no skumjahm swabbada, kà mih-
ligs gais, no twaifeem skaidrs. Zeescham wiffa
dabba, no Deewa raddita, ar sawu jauku saules-
gaifmu zilweku eepreezina, ja tikkai wainas ap-
sinnaschana dwehveli ne speesch, un firds tahda
patti skaidra, kà debbes sillums bes mahkoneem.
Zè jau scho riht atkal diwi wiheri, ne fenn no dru-
dscha neschehligi krattiti, bet zaur firdsfehligu
brahtu kohpschanu atkal weffeli tappufchi, no schi
Kloshtera, firdspateizigi un Deewu par to luhg-
dami, atkal irr aisgahjuschi. Mums jau muhsu
dsihwes-fahrta pawehleja, tohs kohpt un apgah-
daht; bet arri ta mihlestiba muhs mahzija, to
darriht; jo mihlestiba ween augligu swehtibu at-
neff, ne tahs nedshwas raksta-shmes. Zaphez
lihgsms pastattohs us skaidrahm debbesim, it kà
winsch putninsch us apfarmotu fruhminu feh-
dams.

Keds, tur stahw pilsfahs ar sawu trohkfni,
kà Sodoma, no miglas un duhmeem apklahs!
Zur wehl meegà gull, kà aprakti, wehl peekuffu-
fchi un pagurrufchi no trakkas schkettefchanas un
plohsfifchanas. Jo, dsilli nakti tee wehl isweepu-
schees un leekajàs gihmes, — ne spehlejuschi, bet
schkettejuschi. Zè fatschuntschelej schees apfahrt

gahjuschi ar daschadeem neekeem un ehrmeem, un
zits zittam melloj'schi, kà leela luste pee ta effus.

Bet tatschu, ja mas, jelle weens tai starpà
bij, kas man no ta leela pulka isschfirrams: tàs
jaunais puifis, kas wakkar, tahds jautrs un pree-
zigs muhsu Kloshteri nahjis, drohschà firdi faz-
zija: „Paleenejeet man jelle weenu no juhfu
fwahrkeem ar par galwu welkamu atlohfku, in
weenu nabbagu-bunduliti tikkai us scho nakti; jo
preeksch juhfu Kloshteri gribbu firdsfehligu
brahta drehbès kahdas dahwanas sakraht.“

Ro winsch luhdfees, tappe tam eedohts,
fwahrki ar atlohfku, nabbagu-bundulis, un zella-
wihra speekis. Un kad pehz winna wahrdu grib-
bejam jautah; jaw atkal ais pakalnu bij nogahjis.
Mihiti tam par to labdarrihchanu pateikfim, jau
schkittahs labs, gohdigs jauneklis. Mihligas
apdahwinaschanas muhsu flimmu lautianu muhsu
Kloshteram gauschi wajadfigas. Bet to jau tag-
gad sagaidiht, man schkeet, wehl magfeniht par
aggri buhs. — Bet kas tè tik schigli apfahrt
dahrsu aischtuht? — Jauna meita! — Ro tad
ta gribb?

Dhtra rahdischana.

Zehws Jarions un Lihsite.

Lihsite.

Deews swehti Zums labbu rihtu, mihltais
Zehws! Kà putninsch esmu papreekschu steigu-
fees; par masu brishdinu arri mans zehws atees,
magfeniht tikkai pee faimina irr pakawejees.

Glarions.

Effi man sweiziniata, mihta meitina! Kas taws tehws? Un kas tu effi?

Lihsite.

Teefa irr, ahtrumà tik ne buhtu aismirfusi. Mans tehws, kurpneeks buhdams, labbas kurpes un sabbakus taifa, wianna wahrds Runzis; un wiffur to labpraht reds, jo gauschi gohdigs wihrs irr, pabahrgs liktumòs, bet mihtligs un pehz wez-zu tauschu tizzibas; to jau tudalin no winna wai-ga reds. Labbaku kurpneeku ne atraddiseet, lai Sprantschu-semme, lai Rohmas-pilsfahrà. Un ihfi fakkohr, weenu weenigu wainu pee ta labba wihra atrohn — par dauds deewabihjigs irr.

Glarions.

Par dauds deewabihjige! Arè, fahdi wahr-di! Behrna nebehdneeka-prahram weenigi pee-dohdami. Pasakki man jelle, manna meita, un ne bihstees, kapehz schis wahrds tawahm luhpahm issprukke?

Lihsite.

Klausaites tikkai, to Zums gan ustizzeschu. Mums irr mahjäs sellis, firds preezajahs, to redseht, tahds mihtligs, kà tihrs meddus, zilweks no labbas mihtstas firds, un allasch rohfsch, jautrs un labs strahdatajs. Tas manni mihle — pateefi, to labbi sinnu. — Un es — arri wiannu ne nihstu.

Glarions.

Bet tas pee pirmeem wahrdeem, man schkeet, ne peederr.

Lihsite.

Peederr gan, mihtais Tehws! Jo redseet, ar gohdu manni mihle, bet mans tehws tam to gau-schi gruhtina. Ikdeenas warretu par ammata meisteri tapt, tad tudalin meistera gaspascha buhtu, un teescham pawiffam laimiga seewa wirf pafaules.

Glarions.

J, ja tam sellam pee strahdigahm rohfscham arri labba gohdiga firds, fahdi eemefti tad teh-wam prett winnu? Zahdu jaw ikdeenas ne reds.

Lihsite.

At schehligs Deews! mihtais Tehws, tèbè jaw irr, to gribbeju fazzih. Pascham tehswam gan arri labs prahts us to; bet sweschai tizzibai sellis peederr, tapehz tehws tam pretti stahw. Jau ne dohd manni lutturu-tizzigam par seewu, ir wehl fakka, es effus sawu dwehfseli pahrdewufi. Zomehr es pastahwiga pee ta paleeku, mans Kas-pars irr arridsan us Kristus wahrdu kristihes. Ko grahmatneeki wehl par to spreesch — mannis pehz lai buht! Es par to neeneeka ne behdaju. Ja tikkai wirf semmes gohdigi staigajam, preefsch Deewa teefahm gan pastahwesim. Pats tehws to jau gan sawà firdi fajuht, lai arri brihscham jo bahrgs lizzees. Labpraht pehz muhsu firdsweh-leschanahm buhtu darrijs, bet it labbi ne usdriht-stahs. Tè jau wakkardeen wiannu esmu eedroh-schinajusi, lai eet pee Zums, mihtais Tehws, lai drohfschà prahrà pee Zuhfu durwim klaudsina, Zuh's ne weenu ahrà ne paleezeet. To labbais wihrs arri fahze zerrecht, wiffu nakti ne warreja

dusseht. Un tad nu pee Zums nahk — sawas beh-
das Zums isfuhds: ak, mihtais Zehws! ko dar-
riseet?

Zarions.

Za wezzats to paschu man sakka, ko tu no ta
gohdiga sekka apleezinadama stahstijusi: jau grib-
bu to us labbu zellu west, ka winsch tawas firds-
wehleschanas paklausa.

Lihfite.

Ak mihtais, mihtais Zehws! Deews lai
Zums to makka! Leescham pee laimigas buhscha-
nas, Zuhb muhs abbus saweddeet kohpa! —
Redf schè mans zehws! — bahrses us manni —
labbaki es tam zellu greeschu. Gan ir wehl knee-
ga dahrsà, bet man jau bes tam karst irr, un lab-
baki no eetahlenes gaidischu in falschu, kamehr
sinnu, kas par manni nospreests. (eet prohjam)

Trefcha rahdischana.

Zehws Zarions, weens pats.

Woi peederr mannim, tohs jaunus sautinus
kohpa sawest? Un woi paleeku es arridsan pee
ta sawai aizinachana? klausigs? — Mihilbas
sahpes ne esmu juttis, tomehr pee tahdahm doh-
mahm filta man firds tohp. Za prahs mihlbas
irkli walda, un ja jauneklis zittabi labs un goh-
digs: i tad jau firdsfehligais brahlis launu ne
darra, ja pee ta palihds.

Zettorta rahdischana.

Meisteris Kunzis un Zehws Zarions.

Kunzis.

Zeenigs, mihtais Zehws! peedohseet schehligi
nabbagam bet taifnam ammatawihram. Zahrs
ehd pee mannas dshwibas, to basniza weeniga
warr famiht.

Zarions.

Deewa meers ar ikweenu taifnu! — Zuhfu
firds ruhpas man jau sinnamas.

Kunzis.

Woi meitene jau pirmak stahstijusi? Nu lai
buhfu, mihtais Zehws! irr isteikufi! Raschens
un gohdigs sellis, jau daschu gabdu man muddigs
un peetizzigs pee rohkas eet; un ko eepelnohs un
eekrahjohs, wianna darbofchanu in gudribu man
par to ja flawe. Mannu meiteni tas weenmeh
labprahit irr redsejs, to gan jau senn esmu paman-
nijs: bet likfu pamasam eet, ka eedams, zaur to
gan winnam labba zerriba stiprinajusees. Man-
na meita to nu gan arri ne nihdeja, tamehr allasch
it kluffi nammà palikke. Bet nu jau wairs no
wianna schirtees ne warr, wiff tas us reisi pee
gaismas nahk. — Ko buhs man nu darriht, wez-
zam negudram? Lutturu-tizzigi jau, wiltigai mah-
zibai peekrisdami, irr pasuddufchi, un to debbefu-
walstibu ne eemanto. *) Jau breefmigi buhfu,

*) Wiffsch to runna ka jau Kattolis no wezzeem laiteem,
un stary ne daudf mahziteem. Wuhfu laios wiffwairaf,
un stary teem, kas prahnu zillafchi, gan arri Kattol
zittas tizzibas lohzetus wairs ne pasande, ka arridsan
scheit tas gudrais un mihligais Zehws Zarions mahzib.

to Zuh's paschi ne warrat leegtees, kad es weenreis tur augschâ, selta frehstli fehvedams, sawu snohtu appaschâ elles-ugguni deggofchu redsetu.

Harions.

Zuh's effat us maldischanas-zellu, mihtais Meisteri! Zo kam pateesi caisna firds, kas dsen-nahs pehz tiffumeem: to tee swehti Engell un Debbes-garri ar preeku sawam gawiledamam pul-kam peeskaita; Winnpufs to fappu weenigi pateefiba eetekahs, pee weeniga Deewa irr muhschiga gaisma. — Tee darbi, kas no labbas skaidras firds zehluschees, mans draugs, tahdi pateesi labbi darbi ween swehtus darra, ne tee weenigi tukfchi wahrdi. Tapehz, ja zittadi nefas pretti ne stahw, eeksch Deewa wahrda — tizzeet man-nim — saweenojeet kâ labs tehws diwi labbas firds, kas saraddahs un eemihlinajahs.

Kunzis (pletschus saraudams.)

Wehl waffar Zuh'su gudri un mihtligi wahrdi man gauschi hubtu eepreezinajfchi; bet jaunu nif-nas sahles fehflu taunais eenaidneeks daudsfahrt par nakti kaisa. It shehl man irr par to moh-schu in raschenu selli; taggadin fajuhtu, tas ne-jauks zilweks scho nakti tanni grehzigâ isweep-schanas luste, gan rihdams un plihdedams, un kas sinn, kahdu taunu wehl darridams, pawad-dijs. Ko zerrejeet? Kamehr manna nabbaga meitina sawu spilweniti bes meega ar sawahm as-sarahm flazzinajfi; wiinnu pasfaules trohffnis lihds aisrahwis, un wella blehnas to apmahnij-fchas. Ze jau nu zerreju, nahkamôs laifôs skat-titees! Duh's gan tahds pats wiltigs blehdigs,

kâ zitti, kas gan mas par sawu seewu in plifkeem behrnineem behda, kas ikweenu nopelnitu graffi no namma isness, mahjâs tiffai ihgnedamees un apnizzis paleet, un mahiti ne muhscham ne prassa, woi ar behrnineem nau truhkumu ja zeefch?

Harions.

Kam tad tudat tik bahrgi ja teefa? — Grib-betu derreht, ka tâ nau! Jaunibai preeku ja nowehle, jau zitreis paschi arri jauni un lustigi bi-jam. Un wehl wairak: Ko Zuh's par grehku tur-reet, kâ scheit to isweepschanas lusti, ar to warr arridsan lohiti labbu in mihtligu prahtu saweenoh't.

Kunzis.

Zeenigs mihtais Zehws, tas irr man par gudri, to ne prohtu. Kamehr dsihwneeks tahdas fatschuntfcheleschanas wella duffeschanas weetu es-mu dewetu dsirdejs.

Harions.

Neba! Labbi darbi wiiflabbaki isweizahs, kur lihgsimiba prahtus apskaidro. Pateesi, mihtais Meisteri, lihgsimibas swehtumâ daudsfahrt jo muddigi zaur fird' in meefahm skreedamas affinis us labdarrichanu muddina. Zeju waffardeen schigls jauns puifis jaurâ preezigâ firdi atnahze, luhgdams kâ ihpaschu shehlastibu, lai tam swah-tus ar atlofku in nabbagu-bunduli paleenetu, gribbus ar to us isweepschanas lusti eet, un preeksch muhsu flosstera fo sakraht.

Kunzis.

Tas pasfaules behrns! Woi tad tam abbeju dewat?

Marions.

Rapeh; tad ne dohtum? Jau bij labbi darrihts! Un ja labbi redsu, taggadin pahrnahf prett pakalnu ar farou bakki.

Kunzis.

Woi tas? — U re brihnums! Tas ihsti jaw irr mans sellis.

Marions.

Tè nu paschi redseet; to nokaltuschu lappu dehl ween augtus tik ahtri ne buhs wainoht. Woi griibat wiinnu paschu stahstam dsirdeht, tad atkapsjeetees schè magkeniht fahnis. Kas sinn, neggi tè labbaki mahzifitees, ka pahrdauds bahrgi un nepateefi teefajuschu.

Kunzis.

Nu, pee mannas dwehseles! tas man brihnums! Zelle griibu paklaufitees, jepfchu it labbi ne klahjahs (padohdahs kahdu gabbalu fahnis ais kruhmu, jeb ehkas seenu.)

Marions.

Scho firschu faufà degli lai Deewinsch tahs mihlestibas dsirksteli leef eedegtees!

Peekta rahdischana.

Raspars un tee pirmee.

Raspars (tohs fwahrkus ar atlofku paduffè, un pilnu nabbagu-bunduli rohka nesdams.)

Nu, mihlais Tehws! Scheit esmu atkal! Deews man lihdssejs, ka labbi gahjis. Redseet schè (to bunduli dohdohht) — teem firdschehligeem

brahteem — tuffsch bija, pilnu atneffu. Gan buhs wairak, ne kà diwi fimis gulschu. Pateefi, laime man atspihdejusi. Slawehts Deews! No manneem parradeem mafumu esmu atmakfajs.

Marions.

Paldeews! Un fur Tu stahwi, jeb fur tu eiji, schi labdarrischana lai Lew laimi un fwehtibu atneff! Zeescham, tà pee flohstera darridams, Rattolls effi no wiffas firds.

Raspars.

Ne esmu wiff, mihlais Kungs! Bet no Jums esmu mahzijeas — un ne muhscham scho jau'u mahzibu ne aismirfischu — ka tizzibai zilweku firdis nau ja atgreesch no brahta, faut kurràs waijadsibac. Zeenigs, mihlais Kungs, Jums to arri pateifschu. Jau fenn, gaddi no ta laika jau pagahjuschu, schehligs Deews manni, fwehchineeku Beemeru-semme, us Pragas-pilshafu nowedde. Zur manni breefmigs drudfis gauschi frattija, un behdas un nabbadsiba manni speede. Rabbatà wairs neweens schillingis, un pahr galwas jumta un paspahnes nekahdas. Jau mannam aufim mirschanas-dseefmas tumfchà, skummigà balfi atskanneja. — Tad aisrahdiya manni, sawahrguschu mahtes-behrnu pee teem firdschehligeem brahteem. Ak! — tà es zerreju — tee manni no sawahm durwim atstums, jo wiinnu tizzibai ne peederru! — Bet reds schè, ne bija teefa! Zeem bij gan laipna, mihliga zilweku firds; usnehme manni, kohpe un argahdaja, kamehr atkal weffels us kahjahm stahweju, fwehtija manni, kà tehws farou behrnu, in eedewe man

wesl zella-naudu rohkā. No ta laika pateiziba mannu sirdi k̄a uhdens-pluhdas zillinaja. Pateesi, behdas un fahpes mannai sirdi darrija, ka nēmaf ne warreju atmakfahst. Tēju man wakkar prahtā schahwahs — prohtu gan paschu Deewu man to eedewuschu — tai isweepšanas lustē fo luhgdamam preeksch Zuhfu sllimmeem sakraht; un redseet, mihlāis Tēhws, to esmu darrijis.

Kunzīs (pamasam jo turu peestahjees, un Kasparam ar rohku mihlgi us kameescheem sisdams)

Tam tew ne buhs nemakfatam palikt! Jau tewi, Dehlin, wainigu zerreju, ka tu, tumfā nakti no mannis isgahjis tiktai apfahrt wasatohs, grehzigus smeektu- in blehna-darbus darriht.

Kaspars.

At, mihlāis Meisteri, effect sweizinati no mannis! Deews Zums dohd labbu deenu!

Kunzīs.

Tu gan ne effi Kattofu-tizzigs; tomehr es tewi par sawu snohtu esmu israudsijees. Tu jau tahds gohdigs un pateizigs effi.

Kaspars.

Ko? kas? Manna saldaka wehleschana wirf pafaulēs? — Ko kuappi zerreht usdrihtstejohs, tam buhs tik peepeschi notikt?

Kunzīs.

Tu, Tu effi mans dehls, un lihsite tawa bruhre.

Sesta rahdischana.

Lihsite; tee pirmee.

Lihsite.

At Tēhtin! Lai Deewinsch Zuhš wehl ilgi us-turr! At Kaspar! nu tu man diwfahrtigi jo mihlsch effi. Jo zaur dahrsa-durwju muddinadamu schkirbisi, tur wiffu esmu redsejfi un dsirdejsfi.

Kaspars.

Woi fapnis? — Jēb jau mirris debbesis esmu ktuis? Zuhš, mans Tēhws? Tu manna bruhre?

Kunzīs.

Nau fapnis! Gohdigi effi pelnijees! Remm scho, un lihds ar to, mannu tehwa-swehtibu.

Glarions.

Pareisi! Wehl daudsfreis, firmajā wezzumā eesauksitees: „Pareisi darriju!“ — Jo fur pateiziba sawas saknes dsinnufi, tur semme teescham nau slihta. Nemirstamam gohdam dascha tikkuma spulgodams spehks tohp dohts, marmera-akminōs eejirsts; tomehr arri ne retti neganti grehki fapnis spihdedameem tikkumeem eewehrtahs. Bet fur tahs sirds kluffajās weetās pateiziba spihd palehnā spohschumā, tur ne muhscham niktā sahle ne dihgš, tiktai raddneezes tikkumu-pukkes ween. Pateesi, mihlāis Meisteri! preezajeetees par teem laimigeem jauneem laudim, un greefeetees Deewa wahrda atpaktat us mahjahm. Pateizigs zilweks — no wisseem tikkumeem tas augligu dihgli turra sirdi!

Dhtra Skattama spehle.

Muhfu Jahnitis.

Zilweki schein runnadami, irr peezi.

- 1) Zehws Mahrtinsch, wezs fainneeks, no arraju kahrtas.
- 2) Mahte Anne, wianna fainneeze.
- 3) Jahnitis, scho abbeju audseknis.
- 4) Weena zeeniga Gaspascha,
- 5) Weens zeenigs Kungs, abbi no muischneeku kahrtas.

Pilsfatòs, un kur wissas pee rahdahn spehlehmi wajadstigas leetas warr sagahdabt, skattama jeb rahdischanas weeta tà irr taifita un ismahleta, ka zerre, ta effus kahda sehtu-zeemagallà. Pa iabbu rohku ta fainneeka mahjweeta, no leelas leepas apenota, appaksch kurras benkis. Pa kreisu rohku masa dalka no kapsehtas pee basuizas, ar rettu schohgu apsihtas. Semmas trallinu durwis, tai ehkai pretti, wedd us kapsehtu. Teju reds magkeniht pazeltu kapeni weena behrna, ar mellu krusu pa wirsu, pee kurra sawihtis pukku wainazinsch karrabs. — Zuh, arraju kaudis, scho skattamu spehli sawà starpà spehleht gribbedami, pataifiseet tikkai sehtas, widdii ne tabt no istabas, masu rettu schohdsinu ar tralligu durwim, zaur ko to kappeni, ko ais to schohdsinu no semmes pataifischi, ar to krusu in wainazinu eerauga; un benkam preeksch namma-durwim ja stahw, ja warr buht appaksch kahdas leepas, jeb zitta kohka. Ja sliktà gaisà istabà gribbat spehleht, tad tikkai pa kambàra durwim to masu zinniti, kam kapenei buhs buht, ar mellu krusu in wainazinu wajag eeraudsiht. Tai istabas gallà, kur spehle, eenes-

feet ne tabt no preekscharrama auta kahdu kupsu kohku, appaksch kurru benki liffeet; tad jau gann buhs *).

Pirma rahdischana.

Mahrtinsch un Anne.

Mahrtinsch.

(Mabt garr ehkas gallu ahra, lahpsu us kameescheem lizzis. Schkeetahs peekuffis, apseh-dahs us to benki, ackleedsahs magkeniht us to lahpsu, un noskattahs us to kapsehtu, neneeka fazzidams).

Anne (iseedama no namma).

Woi teit effi, Zehw? Gribbeju Zewim peeminneht, kad riht us pilskafhtu eefi, ne aismiristi jelle, Jahnitim kahdas behrnu-spehles pahrneht.

Mahrtinsch.

J, lahprahit ikneddetas kahdas pahrnehtu; bet kur nems naudas?

Anne.

Schoreis jau paschu muttei ko ja atrauj. Es tschettras swehdeenas kald allus ne dserschu, Zu atkal weenu stohpu allus masaf frohgà; tad buhs gan.

*) Rabbi buhs, ka pee wissas rahdahn skattamahmi spehlehmi, ko pehz grabmatas no galwas ismahziinfahes, ta es jau pee tabu skattamu wadru spehlehmi winneju, kahds to spehli grabmata lassidams, no skattitajeem ne redsehts, kahda taita sehd, un tai neweens runnajoht ne apmitstrejahs, lehniwam, kur wajadstigs, tohs wahdus preekschlaasa.

Mahrtinsch.

Mannis pehz! Jau sinni, Mahte, to lab-praht darru. Bet kapehz tab ihsti taggad? Woi nau pa waffaras-swehtkeem masus rattus spehleht dabbujs?

Anne.

Woi tab ne sinni, pariht Jahnischa dsimschanas-deena.

Mahrtinsch.

Woi arri teefa? Pariht? Kurra deena mehnesi mums tab pariht buhs?

Anne.

Ohtra desmits un ohtra sunnu-mehnesi.

Mahrtinsch.

Newaib, kà Tu zerre, Annite; ta bij nelaike Jahnischa dsimschanas-deena.

Anne.

Zà nau, Zehw! nelaike Jahnitis bij peektà fillu-mehnescha deenà dsimmi.

Mahrtinsch.

Deems lai pasarga! Schis Jahnitis, kas mums wehl dsihwo, peektà fillu-mehnescha deenà dsimmi.

Anne.

Kur Tamas dohmas? Jau bij senn pehz rudsulaike, kad ta zeeniga Gaspascha mums to nelaike Jahniti atwedde.

Mahrtinsch.

Mahte, woi buhsi apreibusi? Tas zeenigs Kungs bij ta nelaike Jahnischa tehws, un tas nahje Mikkela-mehnesi.

Anne.

Atminnees jelle magkeniht. Nu jau tschettri gaddi! Za zeeniga Gaspascha no galwas lihds tah-jahm mellàs drahnàs truhreja.

Mahrtinsch.

Gan atminnohs; jau tàpat tschettri gaddi, kas tas swechsais Kungs, tàpat no augschu lihds semmi ar mellahm drahnahm apgehrbts, mums to nelaike Jahniti ustizzeja.

Anne.

Allasch zerreju, tas mums to Jahniti eedewe, kas wehl dsihws.

Mahrtinsch.

Nau teefa, Mahte, w inna dehs irr mirris, us to swehretu.

Anne.

Kapehz tab, Zehw? Zee behrni jam abbi wehl tahdi masi bija, kad mehns tohs dabbutjam. Tu pats daschkahrt fazziji: Es tohs ischkirt ne warru.

Mahrtinsch.

Gan teefa. Bet peeminn jelle, ta nabbaga bahla Gaspascha, kà ta te us benki sehdedama raudaja. Kad ta nu pahreet, samu Jahniti prafsiht, un mums to us kapsehtu ja wedd? — To ta ne pahrzeesch!

Anne.

Uf! kaut jelle labbaki abbi Jahnischi wehl dsihwotu!

Mahrtinsch.

Zeesa gan! Zahs nifnas paffas! — Bet kà tab nu buhs ar to dsimschanas-deenu.

Anne.

Gan trakki! Woi to ohtu desmits un ohtu funnu-mehnescha, jeb peektu fillu-mehnescha deenu swinnesim?

Mahrtingsch.

Woi sinni, Mahte, abbus swinnesim.

Anne.

No wiffas firds! Kaut tikkai tahdi nabbagi ne buhtum! Wezzakee bes tam jau fenn neneeka nau fuhrijfschi.

Mahrtingsch.

J, lai buhtu! Ko darritum, kad nelais Jahnicis wehl dsihws buhtu. To jaw arri sawa dsimschanas-deena tuffschu ne paliktum.

Anne.

Labba! wiffas sawas krelles buhtu isdemusi!

Mahrtingsch.

Nu, woi redsi, Mahte! — Ur wahrdu, eefchu riht us tirgu, in ja sawas ausas tikkai pusslihs isdohmu, dehlinam bungas pahreessu.

Anne.

Uk, te winnam buhs preeka! — Kur tad gan taggad tupp.

Mahrtingsch.

Sehtu-zeema tell apfahrt. Lai jelle lezz un kahpele!

Anne.

Kad tikkai skahde ne klusst! Ja man ir tas sustu, mirtu no firdehsteem.

Mahrtingsch.

Uk, Mahte mihta, sust, winsch mums tapat

nu gan drihs suddihs! Pehz gaddu mahte to gribbeja atkal atnemt.

Anne.

Jeb arri tehws.

Mahrtingsch.

Bet kas sinna? Neggi buhs aismirfufchi?

Anne.

Woi tad gan behrus warr aismirsi?

Mahrtingsch.

Lai buht ka buhdams; bet jau tshettrus gad-dus bes Jahnischa warrejuschi zeest.

Anne.

To brijdi tahdu jellu gribbeja eet, Deews sinn, jik tahdu!

Mahrtingsch.

Warr buht mirruschi.

Anne.

Uk! — Deews pameet man grehtu! — Tit ne buhtu fazzijusi: Tas buhtu it labbi! Tad jau sawu Jahnici paturretum lihds muhsu dsihwibas gallam.

Mahrtingsch.

Uk ne! Mahtite mihta; tas nau brijw weh-leht. Kas tad scheid, pee mums nabbageem kautineem, no winna zeltees?

Anne.

Pareisi runnaji, Tehw! Labba! weentuka gribbu nomirt, ja tikkai winnam labbi klahjajs.

Mahrtingsch.

Bet kad nu abbi sweschi pahreet, un katre sawu Jahnici prassa: kurream dohsim?

Anne.

J, par to lai wezzakee gabda! Man schteet,
 kad es ta ištēna mahte buhtu: es sawu behrenn
 gan pasihstu.

O h t r a r a h d i s c h a n a.

Jahnitis un tee pirmajee.

Jahnitis, (masu furwinu ar pukkehū un
 puffedattawu wainazinu nesdams).

Zehntin! Memmina! Ko es esmu redsejs!
 Leija, sehtu-zeemā pee zeeniga Wasnizkunga, un
 frohgā pee ta resna frohdsineeka.

Anne.

Nu, ko tad tur effi redsejs?

Jahnitis.

Leeli brangi ratti ar feschēem sirgeem pee zee-
 niaa Mahzitaja darwin peebrauze; bet zeenigs
 Mahzitajs nau mahjas. Us sirgeem sehdeja diwi
 dselteni pastneeki, ar masahm tauritehm truhbe-
 dami: Zereden, Zereden, tra ra!

M a h r t i n s c h.

Un kas tad sehdeja rattōs?

Jahnitis.

Weena Seemiska; bet, traks! kahda See-
 wiska! Ta bij tahda laipniga, tahda mihliga! —
 Un affaras tai par waigeem birre.

Anne, (us Mahrtinu).

Zehw! No Deewa puffes! Woi ko manni?

Jahnitis.

Pehz tam tur frohgam garram sehzu; tur pee-

jahje weens Kungs, tas resno Pehteri lizzis is-
 fault, waizaja pehz Jums.

M a h r t i n s c h.

Pehz mums?

Jahnitis.

Rā jau fazzlju: Pehz Jums! Kur Juhfu
 mahjas? un Deews sinn, ko wehl.

Anne.

Ko tad wehl?

Jahnitis.

Ne esmu wissu saprattis. Jau knaschi ais-
 rezzeju, Jums to pasazzihst.

M a h r t i n s c h.

Mahtite mihta! jau pats tohpu nemeerigs, kas
 sinn, kas tē warr buht?

Anne.

Ak Zehw! bailes man useet. —

M a h r t i n s c h.

Pohsch jelle magkeniht istabū.

Anne.

Kohkas un kahjas man drebb. Ne warru
 neneeku peekert.

M a h r t i n s c h.

Mahz, nahz! lihdseschu Lewim. Ja Deewa
 prahs, tam ja padohdahs.

Anne.

Ja schis man kluhst atnemts (us Jahniti
 rahdidama) tad Tu manni tikkai pee ta ostra warrt
 aprakt.

M a h r t i n s c h.

Effi meeriga, Mahte mihta, effi jelle meeriga!
 (abbi eet prohjam istabā).

Trefcha rahdischana.

Zahnitis (weens pats).

Al, kahds laimigs jau tahds pastneeks! Tas warr ikdeenas jacht un tauriti puhst! up up! up up! Tereden! Tereden! (jau pats aulifku apfahrt lezz). Un tad winsch atkal pabrihscham ar pahrtagu plihksche: Plihksch, plahksch! Ta irr lihgsma dsihwoschana! Pateesi, kaut tikfai zeels. Rungs. bijis! Pastneeka deenestu jau neweens no mannis ne dabbutu, to paturretu pats! — Nedf schè! Teju nahf pateesi gan ta patti laipniga Gaspascha, kas tur rattòs sehdeja! — Ro ta gan gribb? — Kas sinn, neggi no mannas smuffas airtinas fo dsirdejsi, un to gribbpirkt? Bet tas irr welti, to jau ne dohschu! — Jelle magkeniht paluhkoschu, tur us kapfehthu. (Kahpi par schohgu) Bes tam schodeen wehl nekahdu wainaku pee brahlischa frustur ne esmu peekahris. (Apsehdahs us to kappeni, pabeids sawu wainaku, in paluhfo pa starpam.

Zettorta rahdischana.

Zeeniga Gaspascha un Zahnitis.

Zeeniga Gaspascha (rahdahs tohti satruhkschees un ar pahnemtu firdi, skattahs wiffur apfahrt, un passht to weetu).

Zeescham, schè bij! Schè to gohdigu lauschu kophschanai palifku. — Szejt pehdigu reisi pehz

mannis sawas rohziņas raudadams issteepe. Man bij apgreestees — to wehl weenreis pee sawas firds speest — to us rohkahm schuhpohf, kamehr aismigge. Nismigguschu pehdigu reisi swehtju, un mahtes affara fritte us winna flehgtu aztinu. — Nismigguschu eedewu to saweem ohfreem wezzakeem, to labbi kohpt; un behdsu prohjam — sweeschà jo jaukà semmes-stuhri eepreezinaschanu mekleht, un sawas affaras schahweht par winna wiffai aggri mirruschu mihsigu tehwu! — Jo meeriga schodeen arpaktat nahku — to spehku in drohskaju prahtu, dsihwoht — mannam behrnam dsihwoht — atraddu atkal jaukà Italias-semme. — Al kaut jelle mannu Zahniti pee meefas un dwehseles wesselu schinni buhdinà attrastu!

Zahnitis (pamasam).

Man gan drihs schheet, ka ta no mannis runna. Zeeniga Gaspascha.

Kas man kait? — Jau gribheju eekschà gahstees, faukt, — brehke! — Kaphez stahwu tad scheitan drebbedama? un ne lahgi klaudsinahf us drihstedama?

Zahnitis (sawu wainajinu wihdams, trallina).

Trihs jahjeji jahje pa wahrteem ahra, up! up!

Zeeniga Gaspascha (to eeraudsijsi).

Arè! — Behrens! — Puffens — no ta wascha wezzuma. — Wai mannai firdel! — (turrachs pee leepas).

Zahnitis (atkal dseedadams un trallinadams).

Trihs jahjeji jahje pa wahrteem ahra, up! up!

Zeeniga Gaspascha.

Klaufees jelle, masais!

Jahnitis.

Ko gribbeet?

Zeeniga Gaspascha.

Mahz jel schurp pee mannis!

Jahnitis.

Man nau walkas.

Zeen. Gasp.

Ko tad tē darri?

Jahnitis.

Wiju wainazinu.

Zeen. Gasp.

Kam tad wiji to wainazinu?

Jahnitis.

Mannam mihtam brahllscham, kas tēju ap-
pafschā gull. It sesdeenu tam jaunu wiju, in to
schē pee ta krussta pakarru.

Zeen. Gasp.

At Deems! Kahda bailiba! — Taws brah-
lits mirris?

Jahnitis.

Mirris, pagallam nomirris! At, gauschi par
to effam raudaischi, un wehl ikwakkaru raudajam,
eekam gulleht eijam.

Zeen. Gasp. (stohstidama).

Kahds waheds bij tawam brahtam?

Jahnitis.

Jahnitis!

Zeen. Gasp. (pee ta kohka pasllhgdama.)

Deems eefsch debbekim!

Jahnitis (pa kahdu brishdinu).

Es arri Jahnitis esmu.

Zeen. Gasp. (masa zerriba tai waigā atspihd).

Zu arri? At, nahz jel schurp pee mannis,
nahz schurp, mihtais Jahniti! (ar mohkahn us-
zellahs).

Jahnitis.

Zudalin. Wainazinsch gattams! (to peekah-
ris par schohgu kahpi). Nu, tē es esmu.

Zeen. Gasp. (noleekdamees laischahs preeksch
ta us zelleem, mattus tam ar rohku no waiga
flauka, un mihtligi runnadama fakka:)

Woi tas effi, jeb ne effi?

Jahnitis.

Jaw esmu Jahnitis, to man warrat tizzeht.

Zeen. Gasp.

Det Taws brahlitis tur kappenē?

Jahnitis.

Bij arri Jahnitis, labs puifis, mehš wiffi
to tik gauschi mihtlejam.

Zeen. Gasp.

Salki man, woi Zu schinni nammā peederri?

Jahnitis.

Sinnams, schē miht manni wezzaki.

Zeen. Gasp.

Mahte Anne? Woi nau teefa?

Jahnitis.

Irr gan, Mahte Anne.

Zeen. Gasp. (to pee sawahm kruhilm
speesdama).

Tas irr! Mans dehlis, mans mihtais Jah-
nitis!

Jahnitis.

Juhfu dehls? Las ne esmu! Jahnitis gan esmu, bet ne esmu Juhfu dehls.

Zeen. Gasp.

Mans weenigais, mans mihtais dehls! — Ak, ne tinnees rif gauschi ahra no mannam roh-fahm! Es esmu Tawa mahte!

Jahnitis.

J! bet ne esseet! Mahte nulè tè eegahjusti (walkam taifijees teff namma) Lehtin! Memmina! nahzeet jel ahra!

Peekta rahdischana.

Mahrtinsch, Anne, tee pirnee.

Mahrtinsch un Anne (pabihjuschees iseet no namma ahra)

Ak, labdeen! zeeniga Mahte! labdeen!

Zeen. Gasp.

Woi manni wehl pasihsteet?

Mahrtinsch.

Rà tad ne pasihsim?

Anne.

Juhs jau ta zeeniga Mahte, kas preeksch tschettreem gaddeem mums to behrnu atwedde.

Zeen. Gasp.

Un schis behrns? — Sirbs man falka, ka teju manna preekschà stahw.

Mahrtinsch.

Pateesi? Woi Juhfu firdi kahda jausma, ka schis puifinsch Juhfu dehls irr?

Anne.

Woi redsi, Tehw? Jau tudalin Lew fazziju: Jhsta mahte to jau gan pasih.

Zeen. Gasp.

Rapeh; wehl ta jautajeet? Rapeh; ne atbil-deet? Las jau tatschu irr mans Jahnitis? Woi nau teefa? Las irr?

Mahrtinsch.

J, nu sinnams, tas jau gan buhs.

Anne.

Zeescham, tas irr.

Zeen. Gasp. (Jahniti rohkàs turredama)

Mans mihtais, mans weenigais behrns!

Jahnitis.

Memmina! Ro ta sweschineeze no mannis gribb?

Zeen. Gasp.

Es, es esmu tawa mahte.

Jahnitis.

Nau teefa! To jau ne leekohs eerunnatees. Zur winna stahw! (us Anni rahdidams)

Zeen. Gasp.

Es Lewi lihbs nemschu, us leelu pilsfachtu, eeksch brangu nammu.

Jahnitis.

Ne eeschu! Paleeku schè pee manneem wez-jakeem.

(Anne un Mahrtinsch, abbi rauda)

Zeen. Gasp.

Tawam maifes-tehwam un mahtei, kas Lewi lohpuschi un audsinajsch, makfaschu, baggarigi makfaschu. — Rapeh; raudeet, mihti kautini?

Mahrtinſch.

Af! jau tik gauſchi ar winnu apradduſchi!

Anne (ſchnukſtedama)

Ne warram wairs dſihwoht bes ta behrna.

Zeen. Gaſp.

Baggatigi Juhs apdahwinafchu.

Mahrtinſch.

Ko tas mums lihdfes?

Zeen. Gaſp.

Wezzumâ bes ruhpahm Jums buhs dſihwoht,
un preezatees.

Anne.

Af! tahs ruhpas par to behrnu muhſu weenigs preeks bij wezzumâ.

Jahnitis (abbeju widdû ſtahdamees, un winnu rohkas ſakampdams.)

Tu raudi, Memmina? Un Tu arri, Tehtin?
Woi tad manni gribbat prohjam ſubtiht? Af ne!
To jel ne darreet!

Sesta rahdiſhana,

Zeenigs Kungs; tee pirnee.

Zeenigs Kungs (ahtri ateedams)

Scheit irr ta weeta! Schè palikku mannu
Jahniti. — Aha, Te jaw effect! Woi manni
wehl paſiſteet!

Mahrtinſch (us Anni).

Schehligs Deews! — Mahte! woi to paſiſti?

Anne.

Deews ſtahw mums klagt! Tas irr tas
Kungs, tas mums to ohtru Jahniti eedewe.

Zeen. Kungs.

Juhs ſchkeetatees ſatruhkuſchi, ne ſinnadami,
ko darriht? Kas Jums kait? Woi manni paſiſteet?

Mahrtinſch.

Af, gan paſiſtam, zeenigs Kungs!

Anne.

Pateesi, gan paſiſtam, zeenigs Tehws!

Mahrtinſch.

Juhs jau bijat, kas preekſch tſchettreem gadeem —

Anne.

Kas mums behlinu uſtizzeja —

Zeen. Kungs.

Mannu Jahniti! Kur wiſch irr? Woi ſchis?

Zeen. Gaſp. (ſabihjuſees, preekſch ſewis)
Kas tas buhs?

Zeen. Kungs.

Sakkait! Woi ſchis irr?

Mahrtinſch. (ſabihjees, un neſinnadams,
ko ſazzih)

Kas ſinn, warretu arri gan buht —

Zeen. Gaſp. (Jahniti ahtri pee ſewis
wilkdama)

Ne, zeenigs Kungs! Schis tas newalda.
Schis irr mans dehts, mans Jahnitis.

Zeen. Kungs (nule to zeen. Gasp. eerau-
dsidams)

Zeeniga Gaspascha! — Redf sche! — Woi
jau ne bij man tas gohds, ar Zums Italias-sem-
me affihtees?

Zeen. Gasp. (weenmehr fabihjusees)

Warr gan buht — ta irr gan! — Atmin-
nohs, lihds ar Zums ittin jaukas stundas fadsih-
wojusi. — Bet taggad — peedohdeet mannim —
firds man tahda fajukkufi — farohnamees schei-
tan tahda brihnischka buhschanà.

Zeen. Kungs.

Man schteet, Zeeniga Gaspascha, Zuh's pee
fchi behna fawu teefu meklejeet?

Zeen. Gasp. (Zahniti zeeti pee sewis pee-
speesdama.)

Sinnams! — Es esmu winna mahte! —
Winna tehws, nu jau tshettri gaddi, kamehr mir-
ris. — Perti biju gauschi fastimmusi — Dak-
teri wehleja, us tahlahm semmehm eet — Kad-
Zuh's manni redsejat, es no Nizzas-pilshasta biju
nahkufi, fur wairak ne ka diwi gaddus dsilla
skummiba bes apsinaschanas biju — ak! arri
biju aismiefusi, ka mahte biju! — Zo jaunu
behrninu bij man palikt. — Man wehleja to skal-
dru gaisu schinni fehru-zeema, schohs labbus goh-
digus laudis, fo jau pasinnu! — Scheit eedewu
fawu Zahniti kohpt un audseht — scheit winnu
schodeen' artal mekleju — un to esmu atraddufi!
— Winsch irr mans! Mans winsch irr! (wissus
schohs wahrdus ar bailigu ahcrumu fakka)

Zeen. Kungs.

Gan labbi, Zeeniga Gaspascha! Bet kapeh3
fchl bailiba? Zums jau Zuh'su behnu ne atrau-
fchu. Tikkai mannu mekleju. Ir mannim no-
mirre — ak! — preeksch tshettreem gabdeem
manna neisfakkami mihleta Gaspascha. La pa-
scha labbad, ka Zuh's, ir es fawu dehlinu scheid
auweddu, in scheem gohdigeem laudim to kohpt un
audsinast, uswehleju. Deewam scheshoh! Kar-
ra trohknis un bahrgs zeetums, kurrà saunas
dohmas manni newainigu eegrubde, manni pah-
dauds ilgi no manna dehla atschelire. Scheem
gohdigeem laudim to esmu ustizzejs. — Kur
winsch irr? Knaschi, sauzeet man to schurp!

Mahrtinsch (us Anni, pasleppen us to
kappeni rahdidams.)

Mums buhs to atsaukt! —

Anne (lehnam).

Raut jelle Deewam buhtu patizzis, ka tas
muh's warretu dsirdeht!

Zeen. Kungs.

Kas tas irr? Zuh's effat fabihjusees? Zuh's
raudeet? — Kunnajeet, no Deewa puffes run-
najeet!

Mahrtinsch.

Ak, Zeenigs Kungs! Weens no teem diwi
behrneem irr nomirris.

Zeen. Kungs un Zeen. Gaspascha.
(breh3 us reisi.)

Kursch tad?

Anne (rohkas schnaugdama).

Af Deews! Zo meh's paschi ne sinnam.

(Wiffi kahdu brihdi kluffu paleef. — Wezzaki, istruhkufchees kà stihwi paleef — firds kà eefihleta, un ar stihwahn azzim abbi rohkas issteepj, un Jahnitit pee sewis wolk.)

Zeen. Kungs.

Schis irr mans dehls!

Zeen. Gasp.

Nau wiff; irr mans!

Zeen. Kungs.

Wezzumam scheid ja ischfir! Schis behrns tik fo septinus lihds astoneem gaddeem wezs irr. Zai paschà wezzumà irr arri mans Jahnitit.

Zeen. Gasp.

Arri mans behrns tikkai triju gabbu wezs bij, kad es to scheid atweddu.

Zeen. Kungs (ahtri kabbata-grahmatu iswilldams).

Kedseet schelt manna dehla kristifchanas sismi!

Zeen. Gasp. (tapat darridama.)

Schè irr arri ta kristifchanas-sihme mannam dehlam!

— Zeen. Kungs.

Kedseet scheid, Zeeniga Gaspascha; Jahnis, no Burgu-Kungu zilts, dsimmi's peektà fillu-mehnescha deenà, (to gabbu allasch 7 gaddus preeksch tam, ka spehle, ja teiz).

Zeen. Gasp.

Lasseet paschi! — Jahnis no Wildenu-Kungu zilts, dsimmi's ohtrà desmits un ohtrà sunnu-meh-

nescha deenà (to gabbu tapat allasch 7 gaddus preeksch tam, ka spehle, ja teiz).

Zeen. Kungs.

Weenads wezzums! — Yet tas neneeka ne palihds! Schim behrnam irr gihmé kahdas lihdsibas ar sawu nelaiiku mahiti. —

Zeen. Gasp.

Nau teefa, Zeenigs Kungs! Sawam teh-wam, mannam nelaiikam draugam no gihmes lihdsigs.

Zeen. Kungs.

Weena leeta man prahtà schaujabs, ta ischfirs. Esmu sawam dehlam krustu no dimanta-akmineem ap faklu fahris.

Zeen. Gasp.

Ir es sawam.

Zeen. Kungs.

Us ohtru puffi ta raksta-sihme S bij eerohbita.

Zeen. Gasp.

Za raksta-sihme W apsihmeja to krustu manna dehla.

Zeen. Kungs.

Nu labbi! Azzumirkli sinnafim (gribb Jahnischam kamsohtus usplehst).

Zeen. Gasp.

Pagaideet, pagaideet! — Af Deews! — Laujeet man jel weenu azzumirkli wallas, woi us debbestigü preeku, jeb us ismisseschanu jo ruhktu, ne kà nahwe.

Anne.

Af schelligs Deews! Arri neneeka ne lihdses! Kad ohtrais Jahnitit nomirre, winna

Krustinu arri panehmu, in schim ap faklu fahru.
Nu jaw abbus neffa. (Atkal kahdu brihdi istruch-
kuschees, kà mehmi paleef.)

Zeen. Kungs.

Zeeniga Gaspascha! Schè zits nefas ne at-
leef, kà eedsimtas dabbas balsei likt ischfirt.
Lai tas behrens pats nospreesch; lai israugahs,
woi Zuchs par Mahrti, woi manni par Zehwu!
Kursch weens paleef, lai eet un rauda us ta mir-
rona kappenì.

Zeen. Gasp.

Lai tà irr! — Zahniti, mihtais Zahniti!
Woi nau teefa, Es tawa mahre?

Zeen. Kungs.

Mahz schurp pee manni! Es Taws tehws, es
Zewi mihlefschu, Zewim labbu darrischi.

Zahnitis.

Ko gan schee sweschineeki gribb? Man jaw
irr wezzaki, labbi mihligi wezzaki — tè tee stahw
abbi. (winsch aistefft pee Mahrtinu in Anni) Ne
gribbu zittus!

Zeen. Kungs.

Zahniti! weenu no mums abbeem Zew ja
iswehlejahs!

Zeen. Gasp.

Schè Tu ne warri palikt.

Zeen. Kungs.

Iswehlejees manni!

Zeen. Gasp.

Es tew us pilsfahru weddischi.

Zahnitis.

Ne gribbu, ne gribbu; man netihk! Zehntin!

Memmina! man bail par teem laudim. (winsch
eebehg istabà.)

Zeen. Gasp.

At! kapeh; jelle sawu muhschu sawu behrnu
atstahju? — Nemas, ne muhscham wairs no ta
ne schfirschohs! (steidsahs tam behrnam pakkat)

Septita rahdischana.

Zeen. Kungs. Mahrtinsch. Anne.

Zeen. Kungs (kahdu brihdiu kluffu bijis).

Tad jau Zums pateefi nekahdas sihmes, no
kurrahm jelle magkeniht rizzami warretu nosiht,
kam no mums abbeem tas behrens peederr?

Mahrtinsch.

Newaid wiff, Deems mans leezineeks, ne-
waid! Jau tà kohpà usauguschi. —

Zeen. Kungs.

Bet tahs drahnas, kurràs Zums atwesti
tappe?

Anne.

Baltas drahninas.

Zeen. Kungs.

Tahs sihmes pee krefleem?

Anne.

Ko weens neffaja, ir ohtrs: It nemas ne is-
schfihram.

Mahrtinsch.

Abbus weenadi mihlejam.

Anne.

Kà sawus paschus behrnus.

Mahrtinsch.

Un täpat arridsan abbi muhs mihlinaja. Jau paschi redsejschi, Zeenigs Kungs.

Zeen. Kungs.

Wairak ne, kà fo jau papreeksch zerreju. Jh-
sti tapeh; preeksch neddelas scho nowaddu pirku.
Tà pats schein buhtu sawàs mahjäs palizzis, un
mans Jahnitis saweem wezzeem kohpejeem ne
buhtu atrauts tappis.

Anne.

Juhs effat muhsu zeenigs Tehws? Juhs
gribbat schein sawà pilli dsihwohr? Jahniti pee
mums palikt? — Ak Deews! pateesi, Juhs ef-
fat winna tehws! Pateesi, Juhs effat!

Zeen. Kungs.

Kaut Deews jelle dewis, ka weenas weenigas
pehdinas useetum! Jeb augstaka rohka no debbe-
sim rahditu mums zeku, no schihs maldamas
weetas ahra tapt. (Peeri rohka leek.)

Astota rahdischana.

Zeen. Gasp. Jahnitis. Tee pirmee.

Jahnitis (preeksch zeenigas Gaspaschas
behdams.)

Ne! jau ne paleeku, ne paleeku pee jums!
Ne gribbu us pilsfahru. — Pee tehwo un mahtes
gribb palikt — zeenigam Mahjitajam fuhdse-
schu! (— zetu-zeema.)

Zeen. Gasp. (pakriht us benki appaksch leepas.)

Al! — Jau wairs ne warru!

Anne.

Jahniti, Jahniti! Kurp behdsi?

Mahrtinsch.

Mums winnu ja atwedd atpakkat; jau ween-
reis nau zirtadi. (abbi eet Jahnischam pakkat.)

Dewita rahdischana.

Zeen. Kungs. Zeen. Gaspascha.

Zeen. Kungs. (kahdu brihdinu kluffu zeetis.)

Zeeniga Gaspascha, kas to buhtu dohmajs,
kad gaddijahs mums tur pee tahs jaukas esera-
mallas, Italias-semme, fatikrees, un mehsh koh-
pà saweenoti dauds neddelas par dabbas jaukumu
preezajamees; kas buhtu dohmajs, ka mihtstas
zilweka-firds fwehta juschana muhs kahdu reisi
neschehligi zittu no zitta schkirs?

Zeen. Gasp.

Es par Jums ne fuhdsu Zeenigs Kungs; bet
gan paschi prohteet, ka man Juhs ja eenihst.

Zeen. Kungs.

Wahrgu wahrdu fakteet!

Zeen. Gasp.

Ruhktakas behdas man scho wahrdu mahja.
Juhs effat, kas man wissu gribb atraut, kas man-
ni gribb nokaut!

Zeen. Kungs.

Woi man to paschu nau ja fakka no Jums?
Tomehr eenaidiba manna firdi newaid.

Zeen. Gasp.

Mahtes mihlefsiba stipraka, ne kà tehwa!

Zuhstoschas leetas wihram truhkumu pilda; fee-
wai, kad behras suddis, neneeka. — Ak, zeenigs
Kungs! rahdait augstu shehlobamu firdi! Effeet
shehligi! Aclaideet — atkahpjatees no sawas
teefas!

Zeen. Kungs.

Ne muhscham!

Zeen. Gasp.

Dizzeet mahtes-firds balkei! Irr mans
behls! mans dehis!

Zeen. Kungs.

Det kad tehwa bals tik pat skaidri un skannigi
mannâ firdi atskann?

Zeen. Gasp.

Mu, tad lai Deews teefa, pee ka nahwes-bai-
lès greefshohs!

Zeen. Kungs.

Ro tad nospreedeet?

Zeen. Gasp.

Sawu behrnu ne-astahju!

Zeen. Kungs.

Je es ne astahju.

Zeen. Gasp.

Eefchu preefsh teefahm.

Zeen. Kungs.

Ro tahs sheit warr spreedt?

Zeen. Gasp.

Keiseram buhs lihds nahwei ismiffuschas mah-
tes brehfschanu dsirdeht.

Zeen. Kungs.

Woi Keisers Deews irr? Woi warr scho
mihklu usminneht? — Jeb woi winnam ar war-

ru buhs spreedt, tapehz ween, ka tam walkas irr?
— Ne, pateesi, Zeeniga Gaspascha! Zelle pa-
fchi ne krahpsimees! Muhfu kilda jau tahda sa-
jaukta un sarefshginata, ka zilweka prahts to atrai-
ficht un gaismä zelt ne warr.

Zeen. Gasp.

Ak Deews! Kas tad ar manni buhs?

Zeen. Kungs.

Weenu weenigu zellu us islihdsfinaschanu redsu.

Zeen. Gasp. (ahtri.)

Rahdu? Pasakfakt man drihs!

Zeen. Kungs.

Eekam skaidrak isteizu, man Zuh's jaluhds,
ja kas mannâ stahstischanâ Zums sweesch un di-
wains liktohs, to weenigi muhsu sawadai buhscha-
nai par wainu doht. Man tahdas leetas buhs
ja fakka, kahdas — warr buht, ne muhscham —
mas fakktoht, wehl ilgi ne buhru fazzjis.

Zeen. Gasp.

Kâ Zuh's gribbeet, Zeenigs Kungs! Kâ Zuh's
gribbeet! kad tikkai mahtes-firds tohp apmeerinata.

Zeen. Kungs.

Man bij zittahrt tohri laipniga un mihlejama
Gaspascha. Winnas mirschana manni bes zerri-
bas ismiffuschu par pasauli dsinne.

Zeen. Gasp.

Ihsti tapat man arri notizzis.

Zeen. Kungs.

Muhscham, muhscham wairs. ne gribbeju prez-
zeht; weenigi mannam behrnam par labbu grib-
beju dsihwoht.

Zeen. Gasp.

To paschu es arridsan apnehmohs.

Zeen. Kungs.

Swehredams to gan ne apstiprinaju, bet dsilli firdi juttu.

Zeen. Gasp.

Lapat kà ir es.

Zeen. Kungs.

Wolti gaddi un taika garrums pee man mehginaja parahdiht, fo paspehj. Diwi gaddi aisgahje tumsà un no wisseem zilwekeem behgdama kluffumà. Nei jaukas dabbas leeli brihnumi, kaut tur gan jauni bijusch, mannu dwehseli, no skummuschu in kà dsillà behdu-purwi brisdamu, no tumscha meega ne spehje mohdinahst.

Zeen. Gasp.

Ihsti mannas paschas dsillas behdas, fo Juh's schein stahsteet.

Zeen. Kungs.

Tahds wehl biju, kad pee ta jauka esara, Italias-semmé fatikkamees. Juh'su kluffa skummiba, Juh'su mihksta, ahtri juldama firds, kas, kad us to jauku, brangu dabbu apkahret mums usskattijatees, daubstois, Jums pascheem negribboht, sibbinam lihds atspihdeja; masas laipnibas-sihmes, kas Juh'su firdi, — ahtrumà un tik fo proh-tami isfazzitas dohmas, kas juh'su gudru prahstu, newillus isprukkuschas parahdija; wiss tas manni pirmu reisi mohdinaja, un mannu firdi atkal zilwekeem apkahret mannis atflehdse. — (kashdu brihdi kluffu zeetis) Wehletu gauschi, Zeeniga Gaspascha, ka Juh's man wehl weenu reisi warre-

tut atbilbeht: Tas pats, fo taggad stahstu, ir Jums effus notizzis.

Zeen. Gasp.

Luhdsu Juh's, fo eefahfusch wehl tablat isteikt.

Zeen. Kungs.

Arri juh's jauku in skaisstu effam, gan redseju. laid arri skaisstums skummibu ne dseede, tomehr mihligi eepreezina, kà faule seemà. Uk, wehlejeet, ka Jums wissu isteizu! Pahru reisi man prahtà schahwahs, Juh's to weenigu effam, kas mannu aismigguschu lihstici man warretu atpildiht.

Zeen. Gasp.

Uk, Zeenigs Kungs; tas pee schi stahsta ne peederr. Kas waijad sigs — to islihd'sinaschanas zellu pasakkeet.

Zeen. Kungs.

Gann driht diwi mehneschus ar Jums kohpà fadsihwoju. Tajs bija deenas, pilnas faldas, ne eerastas jautribas! — Mehs schfihramees. — Manna bailu-pilna skummiba atgreesehs arpaktat. Juh'su peeminneschana, Juh'su mihligas waiga-sihmes no anna prahsta gan ne isfuddahs, bet nemaj wairs eepreezinadamas, behdas ne atdsinne, nebs weegloja. Jau wehlejahs, Juh's pagallam aismirst; teju peepefchi atkal preefsch mannahm azzim stahweet. Juh's gribbeet manna behrna mahste buht, manna behrna, fo es — laid arri wairak ne buhtu, kà leefas dohmas — it no teefas par sawu behrnu turru. Weenadu teefu abbi pee ta behrna meklejam. Nekahds Salamans muhsu kildu ne isfchier. Woi tad tas brihnums, pee ta zerreht: Dalli ar winnas taru

tehwa-teefu! — Zuhds wianu, fawu mahtes-
teefu ar tewis dalliht! Woi tam behrnam mans
jeb Zuhfu zilts-wahrds, tas irr weenalga! Zau
ne buhs patehwa, nevs pamahtes. Abbi to mih-
lesim, ka muhfu ihstenu, weenigu behrnu. — Nu,
Zeeniga Gaspascha, esmu wiffu fazzijs. Taggad
pee Zums stahw. Zuhfu gudrs prahts lai pah-
dohma — Zuhfu firds lai teefu spreesch.

Zeen. Gasp. (Kahdu brihdi kluffu zeetusi.)

Sinnams, saprohtu gan — Zuhfu padohms
to weenigu zellu rahda, katram no mums fawu
teefu doht; — bet — woi man buhs Zums mih-
lestibu melloht?

Zeen. Kungs.

Ne buhs, Zeeniga Gaspascha, ne buhs wiff.
Zr es issfaktu skaidri, ka eemihleschana no man-
nis ne runna. Bet Zuhg augstà gohdà turru, in
firdi juhfu, ka Zuhg warreschu mihlinah, ir mih-
linaschu. Ja man, kad wianòs laikòs fatikka-
mees un pasinnamees, irr laimejees, ka Zuhg
manni gohda wehrtu turrat: tad jaw esmu ar
meeru.

Zeen. Gasp.

Man schkeet, to Zums jau to laiku gann pa-
rahdiu.

Zeen. Kungs.

Nu labbi! Ro wairak gribbam? Tik daschi
— Deewam schehl! — naudas kahruma dehl sa-
prezzejahs; scheit dauds jo teizamas dohmas diwi
taifnus zilwekus sawedd kohpà. Kad tehwa- un
mahtes-mihliba daschureis arridsan diwi nesader-
redamas dwehseles eefsch fawa behrna saweeno:

kapeh; ta patti diwi weenadas firds ne warretu
zittu pee zittas jo tuwu west un kohpà fafeet? —
Nu tad dohdeet man zeeniga Mahte, fawu rohku
— un satkeet: Muhfu Zahnitis!

Zeen. Gasp. (ar atgreetu waigu, affaras
schahwedama, un fawu rohku dohdoh.)

Muhfu Zahnitis!

Zeen. Kungs. (wianas rohku it firsnigi pee
fawahm luhpahm speesdams.)

Derriba irr spreessta; zeeti un stipri dibbina-
ta, ne us tahm wehjam neffamahm smiltim tahs
kahribas.

Zeen. Gasp.

Kur irr muhfu Zahnitis?

Zeen. Kungs.

Zau redsu nahkam, ar saweem kohpejeem wez-
zakeem. No scheem to jau taggad atschkirt, ne-
schehliga bahrsiba buhtu. Esmu tapeh; scho no-
waddu pirzis. Woi gribbat scheit us semmes
kluffa meerà dshwoht?

Zeen. Gasp.

Kur tikkai Zahnitis un Zuhg! No wif-
fas firds!

Defmita rahdischana.

Zahnitis. Mahrtsch. Anne. Tee pirnee.

Zahnitis (rauda).

Mahrtsch.

Schè tas masais behglis! Ar mohkahm tam
saprohtamu darrizam, ka jau wairs ne warr pee
mums palift.

Anne.

Un ka meh's winna wezzaki ne effam.

Jahnitis.

Bet atkal effeet, effeet manni ihsteni wezzaki!
Zuhs manni mihlejeet, Zuhs mannim labbu dar-
reet; es Zuhs atkal mihleju. Kapeh; manni
gribbeet istumt?

Anne.

Al, jau mannim firdi lausa!

Mahrtingsch.

Kluffu, mihta Mahte; Deews muhs gruhet
pahrbauda.

Jahnitis.

Nemas! No Zums ne atstahju. In ja no
namma istumjeet: tur pee brahlischa kappà ap-
gulschohs.

Zeen. Gasp.

Effi meerigs, mihtais Jahniti! Meh's wiifi
scheit kohpà paliksim.

Jahnitis.

Pateefi?

Zeen. Kungs.

Zahlat' ar mums ne eefi, kà us pilli.

Jahnitis.

Us muhsfu pilli?

Zeen. Gasp.

Zè Zu ikdeenas ar diwi lehzeneem pee Za-
weem mihteem kohpejeem wezzakeem warri buht.

Jahnitis.

Zik daudstreis gribbu?

Zeen. Kungs.

Zik daudstreis gribbi!

Zeen. Gasp.

Zikkai Zew arri Zaru jaunu tehru in Zaru
jaunu mah'ti ja mihto.

Jahnitis.

Pateefi, diwi tehwi, un diwi mah'tes! Tas
warr geldeht!

Mahrtingsch un Anne (brihnidamees).

Zeenigs Tehws! — Zeeniga Mahte!

Zeen. Kungs.

Zuhs brihnijeetees? — (Zeenigai Gaspaschai
rohku dohdoh't.) Za buhs manna Gaspascha.

Mahrtingsch un Anne.

Slawehts Tehws, kas debbesis!

Zeen. Gasp.

Zuhs, Gohdigi kaudis, dahrgu, fwehtu teefu
pee schi behena pelnijuschees, fwehtaku, ne kà ih-
stens tehws un mah'te. Zam buhs Zums ween-
reis azzis aiskpeest.

Anne.

Kà akmins, tik ne nospeesdams, nu man no
firds atkriht.

Mahrtingsch.

Deews scheligais Zuhs fwehti!

Jahnitis.

Al, kaut jelle nu arri mans brahlits, Jahniti-
tis, dshwotu! — Bet nu man irr brihw, pukkes
pils dahrsà pluh'te? Nau teefa? — Tad wainazini
dauds zirtadi buhs, ne tas (ar pirkstu us to
kappeni rahdidams.)

Zeen. Kungs.

Woi tas winna Kaps? — Al nahzi, nahzi,
aiswedd muhs tur! (ar weenu rohku Jahniti,

ar ohtru zeenigu Gaspaschu fatwehtris, un abbus
ahtri pee ta kappa wilkdams). Scheit, mihtais
Jahniti! schein faleez muhsurohtas! (zellös met-
tahs us to kappu, zeenigu Gaspaschu apkamp-
dams). Tu saldâ meegâ duffedams Engell! Tu
jaw effi, kas muhs faweeno! Us taru kappu sweh-
reju fawai Gaspaschai firfnigu mihlestitibu!

Zeen. Gasp. (kriht, firdi fatrihjinata, win-
nam pee kruhtim.)

Anne un Martin sch (pazell, swehti nopuhs-
damees, rohtas us debbesim.)

Jahnitis (mettahs us kappu, in sauз eeksch
semmes). Brahli Jahniti! Brahli Jahniti! Pree-
zajees ar mums! — Ak! jau newaid tur appaf-
schâ! Zehws un Mahte fakka: Effus tur augschâ
(usfkattahs us augschu, rohtas us debbesim is-
steepdams). — Nu, lai buht kâ buhdams! Kur
tu arri bijis! — tik preezajees ar mums!

(Ta spehle pagallati; un ja istabâ spehleta, tad
tudat preekschkarrams aurs, ahtri us semmi
laisis, preekschâ kriht preeksch skattamas wee-
tas).

Trefcha Skattama spehle.

Dasimschanas = Deena.

Septini zilweki schinni spehlê runnahs.

- 1) Indrikkis, faimneeks arraju mahjäs.
- 2) Anne, ta pascha faimneeze.
- 3) Pehteris, arri faimneeks, Indrikka kai-
minsch.

- 4) Greeta, Pehtera faimneeze.
- 5) Jannitis, Indrikka un Annes dehls, fe-
schu gaddu wezzumâ.
- 6) Willitis, Pehtera un Greetas dehls, zet-
tortâ gaddâ.
- 7) Wezza mahte Babbe, Greetas mahtes
mahte.

Skattama weeta brihscham Indrikka, tad atkal
Pehtera mahjäs. To pee tabdahm istabâ rahditahm
spehleh m wehrâ leezeet: Kad kahdâ jaunâ rahdi-
schanâ zittai weetai buhs redsamal tapt: to skattita-
jeem ne redsoht it labbi warr padarriht, kad weenas
rahdischanas gallâ preekschkarranu autu nolaisch. un
ais to paschu tahs leetas wiiffas magkeniht zittadi no-
leek; ka, kad jaunâ rahdischanâ auru uswelk, skat-
titaji tudat zittu mahju istabu schheetahs redsofschi.

Pirma rahdischana.

Indrikka mahjäs.

Anne un Greeta.

Greeta.

Labdeen, mihta Mahfira! Mahju Tew rah-
dih, ko sawam Anfsicham esmu pirkusi, to sawâ
dsimschanas = deenâ eepreezinah.

Anne.

Paldeews, selta Kaiminenne! Ko tad effi
pirkusi?

Greeta.

Smuffu strispainu brahnu. — Redf schê!
(parahda) Woi nau smuffa?

Anne.

Irr gan!

Greeta.

Zelkſchu winnam swahrzinus paschuh. Rihitu par trim neddetahm buhs winnam dsimschanas-deena; gan jau patti sinni, jo Law's Jannitis weenâ deenâ ar mannu Anſiti dsimmis. Tad Anſiſham dohschu; kahds tas winnam preeks buhs! — Woi tad Tu arri jaw us to effi dohmajufi, Lawam Janniſham us to deenu kahdu preeku ſataiſiht?

Anne.

Wehl zittas ruhpaſ papreeſch turramas. Tu jau, Deewam ſchehl! gan dsirdi, ka ſchê wiſſap-fahrt pakkas behrminus gan drihs ikdeenâs no-tauj; un mans Jannitis wehl nau pakkas gullejs.

Greeta.

Mans Anſitis un manni zitti behrni arri wehl nau gullejuſchi. Bet, manna Mihta, ko pee ta warram darriht? Jau ja gaid, ko Deews buhs nodohmaj's. — Ak! ja nahſ, gan pahrzeetihs; tad buhs mums jo leels preeks, kad dsimschanas-deena atees.

Anne.

Warr gan buht. — Bet kad nu ſliktas pakkas? — Kad — lai Deews nogreeſch! — Kad mirtu: kâ tad? —

Greeta.

Jau ne mirſ, Deews buhs ſchehligs. — Klau-ſees, mihta Mahſina! Wiſſa manna jilti labbas pakkas irr bijuſchas. Kad es gulleju, arri mans brahliſ un abbas mahſes gulleja; bet labbas pak-

kas, paldeews Deewinam! wiſſeem. Gan drihs nemas ne gullejam, jaw apfahrt tezzejam par lauku ar wiſſahm pakkahm; katram kahdu deſmits ween bija, un tikkai eefahkumâ magkeniht karſtumu pahrzeetuſchi, pehz gan drihs ne manniht ne man-nijam, ka ſlimmi bijam. Zâ pat mums arri tehws, mahte ſtahtija, ka ir winneem ar ſaweem brahteem un mahſehm it weeglas pakkas bijuſchas. Saimneekam ween weens brahliſ nomirris, tee zitti wiſſi labbt pahrzeetuſchi. Gan jau Deews ir manneem behrneem lihdsſehs. Kaut tikkai drihs nahkuſchas! Tad jaw it preezatohs, ka par to wairs behdas ne buhtu.

Anne.

Es jau tahda drohſcha ne eſmu. Labbaki gribbu raudſiht, ſawu behrnu glaht, eekam warretu taunas pakkas ateet.

Greeta.

Kâ tad glahtſi? Woi Deewam pretti turre-ſees, kad ſuhta?

Anne.

Bet kad Deews to gudribu zilwekeem lizzis dabbuht, taunas pakkas aiſſargah: woi tad, pehz ſchihs gudribas gahdabama, Deewam pretti turrehſ? Woi tas turrehſ Deewam pretti, kas neweſſelibâ ſahles eenemm, jeb kas kahdâs ſehrgâs, kurrâs daubſ tauſchu apfahrt gull, ir mirſ, jau papreeſch ko bruhke, lai tam ta ſehrga ne warretu pee-eet? Deews mums jau ne wolti dohd, ar ko weſſelibu warram taupiht jeb ſtiprinah; jau patſ gribb, lai to ſew par labbu walfojam.

Greeta.

Gan teefa! — Bet es jau mannu, Tu zer-
reji lohpu- jeb fargafchanas = paffas, fà jau
laudis tahs fauz, behrnam list stahdiht. Jau
neeki! Tizzi mannim, neeki! No lohpa zehlu-
schees, fo tahs warr zilwekam deeneht? Un kad
arri ne faitetu neneeka, par zilweku-paffahm jau
ne fargahs, tas irr wolti un tihri neeki!

Anne.

Woi jaw effi panahfufi, fa neeki?

Greta.

Gan ne esmu patti, bet jau dsirdu no wezzeem,
fa neeki buhs. Gan arri zittos gaddos zilweku-
paffas paschas stahdijuschi; bet dasch ir pee tahm
nomirris, un dauds, kas pehz tomehr atkal dab-
busschi. Bet schihs wehl no lohpa zehluschees,
fà tahs zilwekam warrehs derreht? Un kas sinn,
neggi wehl jo flimmu warr padarriht?

Anne.

Kad peens, kas tatschu arri no lohpa zehlees,
zilwekam derr: tad jau to gan rebs, fa ne wiff,
kas no lohpa zehlees, zilwekam pretti ne stahw.
Bet ne esmu grahmatneeze, to patti isdibbinahht
un Tew stahstihht ne warru. No gudreem laudim
ween dauds labba no schihm fargafchanas-paffahm
esmu dsirdejsi. Un kad pats zeenigs Mahzitajs,
fo jau patti gan sinni, gudru, labbu in deewa-
bihjigu wihru effam, kas sawu draudsi mihle un
neekus ne stahsta, kad jau tas wiffu labbu no tahm
fakka, un wisseem wezzakeem to padohmu dohd,
lai jelle ne kawe, lai leef behrneem stahdiht; jo
nu jau tik dauds semmès no wisseem gudreem ahr-

steem atrasts, fa gauschi derr, un par launahm
paffahm farga: tad jau tam pawiffam tizzu, in
jaw esmu Ahrsta-Kungu luhgufi, mannam behr-
nam stahdiht. Schodeen pat wehl buhs pee
mums, un es Tewi luhdsu, Mahfina! ne gaidi
jo ilgi, leez Taweem behrneem arri stahdiht.

Greeta.

Zeenigam Mahzitajam zittadi wiffu gan tiz-
zu; bet jau pats wehl nau panahzjis, tikkai laifu-
grahmatos jeb arri awihfes, fur gan arri teiz nee-
kus in mellus atrohnam, lassijis, un no zitteem
dsirdejs. Wezza Mahte jau teiz, neeki! Tai,
jau fenn dsihwojscham zilwekam, tizzohs; jaw
arri manni mihfo ir behrnus; tautu pateesi, kad
labbi buhtu; bet ne tauj.

Anne.

Mahfina mihla, Tewi luhdsu it mihli: klaufi
labbaki Zeenigam Mahzitajam, fo jau wehl ne
effi panahfufi, neekus runnajam, un kas gauschi
labs un gudrs irr. Wai, mihla Mahfina! kas
tad buhtu, kad Tew weens no taweem behrnneem
mirtu! Woi Tew ne buhtu diwkahrt jo gruhdas
behdas, kad wehl apsinnotohs; Warreju gan
glahht, bet ne glahbu?

Greeta.

Woi tad ihsti jau sahfsi spreddikku fazzihht,
Mahfin? — Bet jau newaid man wairs waktas
klaufitees; mahjäs gaida. Daleez ar Deemu,
Mahfin! Wessela! (atwerr durwis un grihb eet)

Anne.

Rapehz tik ahtri, jelle magkeniht wehl pa-
gaidi. Tu jau, Mahfina mihla, ne buhfi dusmiga

tappusi? Deews to sinn, labbâ prahâ to wissu
fazjiju, bet ja Lew ne tihf, Mahsin, zeetischu
kluffu.

Greeta.

Jau ne esmu dusmiga, bet man ja eet; mah-
jâs pateesi gaida. Dsihwo weffela, Annina (to
apkampj un butschö) nu man ja eet.

Anne. (Greetu mihti butschodama).

Nu kad Lu tikkai dusmiga ne effi! Las man-
nai firdei, Lewi pateesi mihsledamai, gauschi
fahpetu. Nu dsihwo tad weffela Mahsina mihta,
Lu patti ar wisseem Laweem Mihteem!

(Greeta eet prohjam).

D h t r a r a h d i s c h a n a.

Wehl Indrikkâ mahjâs.

Greeta, Annes fainneeku, Indrikkî, laukâ
fatikkufi, no schi luhgta, nahf atkalar to eekschâ,
kur schee trihs atkal runna.

Greeta.

Nu redschê, Raimienne, ka jau Juh's ab-
bus mihsleju. Zêju labbas deenas nobewu, ir
aisgahju, tê jaw atkal esmu. Saimneeks Law's
manni fatappis jau ne lawj tubat eet, luhds, jelle
wehl weenreis magkeniht istabâ ee-eet. Jau ja
paklaufa Raimina luhgschanai, laid arri us masu
brihdinu buhtu eegahjufi.

Anne.

Gauschi man miht, Mahsina, Lewi atkal

redseht! Kas sinn, woi ne nahf no Deewa; tam
allasch labs prahs us saweem behrneem.

Indrikkîs.

Sinnams! — Bet kâ es, preeksch durwim
fatappees, Raiminenni tudalin warreju likt aiseet.
Jau luhdsu gauschi, jelle magkeniht wehl ee-eet; ir
mihligi paklaufija. — (Us Greetu pagreesees)
Nu kâ tad Jums klahjabs, mihta Saimneeze?
Kâ Saimneekam un behrneem?

Greeta.

It labbi, mihtais Raimin! Jau preezajohs
us muhsu behlina dsimschanas-deenu; Juh's jau
gan sinnat, ka mannam Ansischam luhds ar Juhfu
Janniti weenâ deenâ kriht. Jaw esmu drahnas
kohschas preeksch jauneem swahrkeem pirkufi, An-
fici ar teem eepreezinahf. Bet tê beedina manni
Juhfu mihta Saimneeze, no pakfahm runnadama,
kas Deemschehl! gan turu mums jaw irr.

Indrikkîs.

Ja, tâ gan irr, Deewam schehl! Zêju wehl
redseju taggadin, no Mella-purwoja Geerta mah-
jahm lihki isneffam; padfirdeju, ka masa Greetene
tam mirrufi, — arri pakfâs! Labs behrens bija,
gauschi labs behrens! Zê nu gull kappâ; un mihti
wezzaki, ko tee raudahs! — Ne, mihta Mahce
(us Anni, tai waigu ar rohku paglaudedams)
ne lawesim ilgafi! Taggadin bliju pee Ahresta-
Kunga, par stundu schê buhs, tad Jannitim far-
gafchanas-pakfas stahdihs. Lai tad Deews darra,
kâ winnam tihf; jau buhsim sawu sinnamu firdi
fandsejufi. Scho riht pat wehl, pee Ahresta-
Kunga eedams, fatappohs weenu mihtu, kas man

atkal stahstija, zaur ko jo wairak sawà prahà apstii-
prinahts tappu.

Anne.

Ro tad Lew stahstija, mihtais Zehw!

Indrikkis

Klausees tikkai: Ne tabtu no mums weenà
nowaddà, fur Zeenigi Kungi arridsan, fà muhsu
pafchi, tahdi schehligi irr, fa tee par to gahda,
fawu tauschu behrnus no taunahm pakkahm glahbt,
tas us to derrehts Ahrsts nahf weenàs mahjäs,
stahda teem zitteem behrneem wisseem fargafcha-
nas-pakkas; tikkai weens weenigs puisens, jau
labbi peeaubsis, nemas to ne taujahs pee meefas,
brehz un blaustahs tik gauschi, un ar rohkahm un
fahjahm fitt un sperr aptahrt sewi, fa jaw ahrsts
tam flahru tapf ne warr, un arri wezzaki pafchi —
fas labbaki buhtu darrijufchi, kad, ja zittadi ne
warrejschi, to buhtu fahstijufchi — ahrstu luhds,
lai to nedehsticu paleef. Ro buhs ahrstam dar-
riht, kad jau neweens ne palihds? Arri paleef to,
un jahj prohjam. Lee zitti behrni wiffi sawas
fargafchanas-pakkas ittin weegli pahrzeefsch; bet
nule fagrahbj taunas pakkas to puiseni, fas ne
tahwahs stahditees, mohza to neschehligi, un
pehz leelahm mohkahm nokauj*). Nu wezzaki
gan buhtu wehlejschees, to ar warru pee stahdi-
fchanas peefpeedufchi; bet ne bija wairs laits. Tad

*) Tas irr it pateefi un pehz wahrdeem weenà schis sem-
mes nowaddà notizjis. Leem zitteem behrneem wif-
feem tas pafchäs mahjäs, tas jau tahs stahditas farga-
fchanas-pakkas weegli pahrzeetufchi, tahs taunas pak-
tas nemas wairs nau lippufchäs.

jau wiffi zitti laudis tur aptahrt luhgdami un
brehkdami pee ahrsta irr gahjufchi, lai jelle winnu
behrneem arri stahda, un, palbeews Deewam!
wiffur labbi gahjis.

Greeta.

Woi tas arri warr teefa buht? Ras sinn,
woi ne mello?

Indrikkis.

Gohdigs un labs man pafihstams wihrs man
to pateize, fas jau ne sawu muhschu ne mello.

Greeta.

Nu, es to wehl gribbu apdohmaht, un ar
Wezzu-Mahti un Saimneeku faspreestees. —
Bet nu jau man irr ja eet, behrni un saime gai-
da. Paleezeet ar Deewu, mihti Kaimini! Ee-
schu atkal us sawahm mahjahm. (labbas deenas
dewusi atwerr durwis un eet.)

Indrikkis.

Citat ar Deewu, mihta Kaiminene; bet jau
ne kaweejet ilgaki, sawus behrnus ne taunahm
pakkahm fargahf. luhgschu Ahrsta-Kungu, lai
pee Jums arri peejahj; jeb warretut arri sawus
behrnus schè pee manni atwest, tad buhtu Ahrsta-
Kungam weens darbs.

Greeta.

Ne fuhsteet wehl wiff ahrstu, kamehr sinuas
dabbuseet. Deews Juhs fwehti wesselus! (eet
prohjam)

Trefcha rahdischana.

Pehtera mahjäs.

Greeta. Wezza Mahte Babbe
un Pehteris.

Greeta.

Patlabban no Kaimina Indrikka mahjahm
nahku; gribbeju, lai Annite lihds ar man preeza-
jahs par to smuffku strihpainu drahnu preefsch An-
fici us dsimschanas-deenu; bet gann apbehdinata
tappu.

Pehteris.

Kas tad Lewi behdinaja, Mahte mihta?

Greeta.

Lè jau sahje man no pakkahm un mirschanas
runnah, un gribb, lai saweem behrneem farga-
schanas-pakkas leeku stahdiht; man jau ne patihk.

Wezza Mahte.

Neeki, neeki! Jau gann esmu fazzijusi, ne
klausi tahdus neekus. Tahda wezza esmu tappusi,
gan dauds pasaulé esmu redsejusi, bet tahdus nee-
kus wehl ne peedsihwoju. Deemschehl! jauni lau-
dis gribb allasch jo gudri buht, ne ka wezzi; pauts
gribb wistu mahziht! — Ne leez wiff stahdiht,
to Lewim falku.

Greeta.

Jau fazziju, ka ne tihk; un pawiffam, fo
Juh, Wezza Mahte, fakkeet, jau tizzu. Tahda
wezza tappusi jau wairak prattiseet.

Pehteris.

Irr gan teesa, Seewin mihta! Bet pasau-
le

tapat ar ween jo wairak mahjahs, jo gudra tohp.
Woi tad, mihta Wezza Mahte, ne atminneet,
ka wezzös laikös behrnus pakkäs weenmehr pee
karsta krahschna likke gulleht; bet nu jaw attappu-
fchi, ka nau labbi, jau magkeniht padsesträs ista-
bäs gulda, un nu irr behrneinem jo weegli pakkas
zeest, ir jo lehti pahrzeesch.

Wezza Mahte.

Eas gan warr teesa buht, jo peeminnu patti
jau redsejusi, ka winnös gaddös pee Kaspara behr-
ni pee karsta krahschna pakkäs gulledami gau-
schu gruhti zeete, arri trihs behrni nomirre. Bet pee
Udrikka, pee Behrtuta padsesträ istabä lehtakt
pahrzeete. — Bet ta jau zitta leeta! Eas jau
redsehts, arri pahprohtams. — Schè gribb it
fo no jauna — lohpu-pakkas zilwekam stahdiht!
Woi tad zilweku lohpu lihdsigu darrihs?

Pehteris.

Woi tad, Wezza Mahte mihta, zaur to loh-
pam tohp lihdsigs, kad to few par labbu bruhke,
kas no lohpa nahk? Tad jau gann drihs ne driht-
stetum ne lohpa galku ehst.

Wezza Mahte.

Eas irr zittadi, lohpa galku ehst, un lohpa
flimmibu zilwekam dehstihk. Deews pamett man
grehkus! kas sinn, tahdas flimmibas tè wehl
warretu zeltees!

Pehteris.

Ea jau newa gruhta flimmiba pee lohpeem,
no ka fargaschanas-pakkas zellahs. Pee jaunahm
gohwehm brihscham rohnahs, kas wiffas lehti
pahrzeesch; un teiz, ka jau fenn sweschäs semmès

lohpus kohpdamas meitas jaw attappufchas, ka tai, kurrat schihs lohpu-pakkas lippufchas, zilweku-pakkas ne sawu muhschu wairs bijufchas.

Bezja Mahte.

Neekus raksta grahmatneeki un laiku-grahmatas! Kursch to warr fapraft, ka tas fo lihdsehs?

Pehteris.

Dauds, fo ne faprohtam, un tomehr labs un lihd. Woi ne atminneet, mihta Bezja Mahte, ka, kad wezzakais dehlinsch leelâ karstumâ gulleja, kas no eekshenes zehlehs, mehs paschi, pehz ahrsta pawehleschanas, plahfsterus no finnepeem tam appakfch kahjahm likkam; un tudat labbaki tappe. Kas to fapratte, ka tas warretu lihdseht? Un tatschu lihdseja.

Bezja Mahte.

Zas jau zittadi, Dehlin, um to jau no jaunahm deenahm daudsfahrt esmu redsejusi, ka plahfsteri dauds lihd. Bet tahdas lohpu-pakkas, fo tahs warrehs lihdseht? To sawu muhschu, tif wezza tappusi, ne esmu dsirdejsi; kad tikkai jo wairak ne kait! Woi ne atminni, ka winnôs gadbôs sahze zilweku-pakkas stahdiht, fo tomehr jo eekam warreja zerreht, ka lihdsehs? — Kur tad palikke? Dafch ohtru reisi pakkas gulleja; nu jau nemas tahs wairs ne peeminn.

Pehteris.

Tomehr arri daschus glahbe. Bet schihs pakkas wehl dauds jo weeglas effoht zeest, neweens pee tahm ne mirstohht, nedf arri wairs pakkas ne gulloht.

Bezja Mahte.

Lebe irr, fo ne tizzu. Woi jaw effi panahzis? Es ne esmu!

Pehteris.

Arri gan ne esmu panahzis; bet dauds gudri laudis stahsta, un pats Zeenigs Mahzitajs —

Bezja Mahte.

Eij jel eij, ar Sawu Zeenigu Mahzitaju! Gan irr labs, gohdigs un gudrs wihrs, lai Deems tam nosuht labbas deenas; bet to jau pats ne proht. Neeku-grahmatahm ween tizz! — Un ar wahrdu: Es to wehl ne esmu redsejsi; jau ne gribbu Deewam pretti turretees, lai winsch darra, ka tihf!

Pehteris.

Mihla Mahmina! Woi Deewam pretti turrahs, kas preeksch laika fargajahs, lai kahda seherga to ne fagrahbj, jeb kas flims buhdams sahles eenemm? Mahzitajs fakka, un arri teesa irr, ka grehkojam, ja sinnadami ne gahdajam, un kad waijadfigs, sahles ne nemmam.

Bezja Mahte.

Arri brihscham gan sahlo, un tapat neeki irr. Kas wezzôs laikôs tif dauds sahlu nehme? Un tomehr bij weffeli.

Pehteris.

Arri mirre gann! Woi ne atzerratees, ka patti fazzijat: „Kad to brihdi, kad pirmais dehls man wehdera-sehrgâ nomirre, tahdi ahrsti buhtu bijufchi, ka taggad: dehls ne buhtu mirris. Jau

tapat aispehrn jaunaka behla behlinsch gulleja, bet muhsu ahrsts isglaube.“ — Tad jau tapat jaunõs laikõs jo gudri tappusch, un sahles arri palihds.

Bezza Mahte.

Palihds arr gan brihscham, tas nu gan jau redsehts. Bet kas to redsejs, ka lohpu-pakkas par zilweku-pakkahm farga? Tee jau neeki, tihri neeki! — Un es falku Jums, Behrni! atstahju no Jums nohst, ja saweem behrneem leezeet stahdihst.

Greeta.

Jau ne lifsim, Bezza Mahte mihta! Man jau paschai ne patihst, to jau fazziju. Paleezeet tikkai drohschi pee mums; gaidifim, to Deews darra.

Pehteris.

Kad tikkai labbi eetu! Es buhtu labprahst wehlejees, Mahzitajam klauhsht, gudram, gohdi-gam un mihligam Mahzitajam, kas jau ne run-nahs neekus.

Greeta.

Lai wehl paleek, Zehw! gaidifim wehl un redsefim, ka eet. Bezza Mahte jau ne weht, un man arri bail.

Pehteris.

Lai tad eet, ka Jums tihst! — Deewin mihto, grees tu pars wiffu par labbu!

Zettorta rahdischana.

Indrikka mahjäs.

Anne un Indrikkis.

Anne. (ee-eet pa durwim.)

Ut mans Deews, Zehw mihto! Ko dsirdeju taggadin no Kaimina Maijas, ka tur-slikti klahjahs.

Indrikkis.

Ra tad klahjahs, mihta Mahte? Tapat ne buhs kahds mirris?

Anne.

Deewam schehloht! Ta jaw irraid. Masa Rattite jau scho nakti pakkas nomirrusi, un Anstis gauschi slihts effus, jaw us paschu mirschanu. Deews sinn, woi wehl dsihwohs?

Indrikkis.

Ne buhs teesa! Zik fenn tur biju, tad tikkai magkeniht gaudahs, bet wehl ne gulleja. Woi tad tik ahtri jau mirf?

Anne.

Jrr gan teesa! Taggadin Maija attezzeja, gauschi luhgdama, lai patti pee saimneezes noemu; ta jau lihds ar wezzu mahiti ka ahrprahta effus. Gehrbschohs tudalin un eeschu.

Indrikkis.

Schelo, Deewin, tahs nabbadstes! — Kaut jelle Greetina muhs klauhsijusi, tad ne raudatu! Keds sche, ka muhsu Jannitis wessels un mohsch! Paldeews mihtam Deewinam par far-gaschanas-pakkahm! Paldeews mihligeem Zeeni-geem Kungeem un Ahrstam! Kas sinn, woi mums

tapat ne buhtu ja raub, tad ne buhtum likkufchi stahdih? — Eij, eij, Saimneeze mihta! Ras sinn, neggi wehl Anfitim warrefi lihdselt; ja arri ne warri, tomehr behdas weeglofi. Jau Sewi ne kaweschu; Eij steigdamees! Bet nu jel pahrrunna, ta tam stundam leef Ahrsta-Kungu luhgt, teem zitteem behrneem fargaschanas-pakkas stahdih.

Anne. (nu jaw apgehrbusees un apseggu apnehmufi.)

Zeikschu gan, nu jau klaufish. — Ar Deewu, mihtais Zehw! (eet par durwim ahrä.)

Indrikkis.

Eij weffela, Mahte mihta! Deews swehti Sawu palihdsibu ir Sawus wahrbus!

Peekta rahdischana.

Pehtera mahjäs.

Anne, Greeta, Pehteris, Wezza Mahte; wehl dauds zitti laudis, kas scheid ne runna.

Anne. (pa durwim ee-eebama eerauga wiffus bregzam un raudajam; Saimneeze Greeta gull pamirufi us benki; Wezza Mahte ta ahrprahä schkett.)

Al mans Deews! Ras të irr? — Drihs, drihs ettiki schurp! (us to pamirufschu faimneezi pagreesusees, fatwerr winnas rohku in atrohn aukstu; israujahs kahbus mattus no gakwas, un ar tahm tai pamirufschai pee deggana kuttina, to mohdinahst gribbedama. Pa tam atness to ettiki;

nu ta nemm brahnu, flappina ar ettiki, un turra appakich deggana, pabehrsch arri peeru in plahnumus, kamehr Greeta magenihst azzis pazell.) Mahsina mihta, mohstees jelle! Wehl irr behrnu, par teem ja gahda — ne mirsti jelle! rimstees behdäs! Ja gahda par atlikkufschem! (Pa tam Maija tai aufis fakka, Anfitis ar jaw effus nomirris. — Greeta slehds atkal azzis, bet Anne ta arri Pehteris to no jauna pamohdina. Patet raudadama Anne sauz;) Al manna mihta Mahfite, zeltees jelle! Raudasim abbas, bet Deewam tizjesim! Woi bes Deewa sinnas jelle mats isfriht? — Deews irr dewis, Deews irr nehmis, winna wahrds lai irr flawehts!

Greeta. (atmohdusees magenihst pazellahs un fakka:)

Winna wahrds irr flawehts! — Al, manna Mahsina, kaut jelle tewim buhtu klaufishi! — Kur nu Anfitis? — Kur nu dsimschanas deenas preeks? — Kur Rattite? — Abbi nohst!

Anne.

Nau nohst! Abbi pee Deewa! Tur weenreis atraddisim! — Zeetisim scheid rahmigi, tad sawä laikä tur arri tiksim.

Wezza Mahte (fajukkufschus wahrbus runnadama.)

Ko të redsu? Ko redsu? — Ne grabbsti, mellais! — Wai! — Tu jau tweri (behg, ta pa durwim gribbedama, laudis fatwerr). Behgschu, behgschu! — Wai mannim! — Ne esmu wainiga!

Pehteris (to fatwehris).

Mihla Wezza Mahte! Ne weens Juhs ne notwehrs, es par Jums turrefchohs, ne beh-dseet wiff.

Wezza Mahte.

Woi turrefees, Dehlin? — Wai! — jaw atkal nahk — grabbsta — twarsta! — Wai! — jaw ne esmu wainiga! Ne sinnaju! Zerrefju, labbi runnaht.

Pehteris.

Ne barrihs neneeka, Wezza Mahte! Dohba-tees meerà. Jaw arri pateesi ne effeet wainiga, labbu dohmajat, Deews to sinna.

Wezza Mahte.

Woi arri peedohs?

Pehteris.

Pateesi peedohs! Zilweki peedoht, Deews jo wairak! Jrr wiffuschehligais Lehws!

Wezza Mahte.

Mu palbees Deewam un Jums! — Bet manni behrni, manni behrni! — Kur Anfitis? mans preeks — manna luste! — Kur Rattite? — Nau wairs! —

Pehteris (pats raudadams).

Mums nau wairs! — Bet buhs atkal! — Deewinsch tohs mums debbefis glabba.

Wezza Mahte.

Bet kur irr Willitis un Rehrstina? Tapat wehl dsihwo? — Ze mums glahbjami!

Pehteris.

Dsihwo gan, ir tohs glahbsim.

Anne.

Ja, mihla Wezza Mahte! Tahdà prahtà jaw atgahju, Juhs luhgt, lai nu jelle ne kawejeet ne azzumirkli, bet teem fargaschanas-pakkas leejeet stahdiht.

Greeta.

At, faut Lew, Mahsina mihla, jaw fenn klausijusi! Duhtu wehl Anfitis dsihws! buhtu wehl Rattite! —

Anne.

Mu, mihla Mahsina! Kimstees! Jaw labbu zerrefju, tauns prahrs ne bij. — Mahzisees tik-kai, zittu reisi arri Mahzitajam tizzeht, un gudram padohmam klausih.

Greeta.

At! tas manwehl firdi kà schnaugtin schnauds, ka ne pasaziiu Wezzai Mahtei, fo Raiminsch no ta fweescha wihra dsirdejs. Tad winna teescham zittu padohmu buhtu demusi.

Wezza Mahte.

Ko tad dsirdejs?

Greeta.

Ka weenàs mahjàs puisens ar warru pretti turrejees un ne tahwees fargaschanas-pakkas stah-ditees. Zeem zitteem behrneem wisseem stahdi-tas tappuschas, un tee ir weegli pahrgullejschi; bet to puiseni taunas pakkas fagrahbuschas, gan mohzijschas un nokawuschas.

Wezza Mahte.

At, faut to fazzijusi! — Duhtu klausijusi!

Greeta.

Wai mannu fuhru deenizu! Jaw esmu wai-

niga (pakriht atkal us benki; Anne atkal ar etiki behrsich un mohdina).

Pehteris.

Wezza Mahte mihta! Apfchehlojeetees jelle par mannu seewinu! (lezz arri klacht un palihds mohdinaht; Wezza Mahte arridsan).

Wezza Mahte.

Mihta Meitina, Greetina! Jelle ne mirsti! Es jau weenigi ta wainiga, ne Lu! Buhru gan tapat spreedusi, ka papreeksch; jau tahdam prah-tam man bij useer! — Mihta Greetina, mohstees; jeb es mirschu pirma.

Greeta, (jau azzis pazehlusi, to fadsird).

Ne mirsti wiff, Mahmina mihta! (uslezz us fahjahm). Redsi, weffela esmu; paleezi, Mahmina, pee man un behrneem.

Wezza Mahte.

Palikschu labpracht, manna Meitina (to ap-kampdama butfcho). Palikschu gan, kamehr Deewinsch taus! — Bet nu, Meitina mihta, gahdasim tudalin, ka jelle Williti un Kehrstinu glahbjam.

Greeta.

Ja, Mahmina mihta, suhtisim tuhbalin pee Ahrista-Kunga! (us Pehteri greesusees, kas to mihtigi apkampj un pee sawahm kruhtim speesch) Saimneek mihto, luhdsams gahda nu, leez behrneem pakkas stahdiht.

Pehteris.

Jau likku, selta Seewina, jau likku siegus eejuhgt rattos, pars tudalin behrnus noweddifschu pee Ahrista-Kunga; tad ahtraki ees.

Greeta.

Paldeews, Zehw! ka Lu tahds labs gahdajats! Paliks man jelle tee diwi! — Anfitis ar Rattiti jau gull! — Kaut jel eekam Zew un Anninau klausstjusi! —

Wezza Mahte.

Ah, Meitina mihta! apfchehlojees par manni; jelle mannu firdi ne lausi! Es ween ta wainiga.

Pehteris

Neweena no Zums nau wainiga; jau ne sinajats labbaki, zerreat labbi darriht. Nu jau fanehmuschees atkal klausifseet gudram padohmam. Bet Deews skattahs us to firdi, ta Zums skaidra.

Wezza Mahte.

Klausifim gan gudram padohmam, un Deewam gohdu dohstim.

Greeta.

Pateesi, klausifim gan, un Deewam gohdu dohstim par jo gaischeem laikeem!

Pehteris (tamehr abbus behrnus apgehrbis, weenu klehpi nesdams, ohtru pee rohkas wesdams, eet pa durwim ahra, us Muifschu pee Ahrista-Kungu braukt).

Ar Deewu, Wezza Mahte, ar Deewu, Mahte, un Zuh's Mihti wiffi! Pahrweddifschu behrninus jaw ar eestahditahm fargafchanas-pakkahm, un ja titkai ne buhs taunas jau papreeksch lippuschas, Deews mums tohs usturrehs.

Greeta.

Ne buhs wiff lippuschas, Deews mannu gau-schu nopuhfchanu klausifis, Deews mums tohs

schinkohs (kriht tehnam ir behrneem ap eaklu, tohs ar affarahm butschodama un fazzidama).
Us labbu laimi! Deews Juhs pawadda!

Wegza Mahte (nahk arri drebbedama, un butsko ir behrnus ir Pehteri).

Deews Juhs pawadda! Un Deews usturr mums tohs behrninus!

(Pehteris ar teem behrneem aiseet.)

S e s t a r a h d i s c h a n a.

Indrikkis mahjäs.

Indrikkis, Anne, Jannitis; par kahdu brihdinu ateet arridsan Pehteris,
Greeta un Willitis.

Anne.

Wehl gull, mihtais Jannitis; ne sinn wiff, kahds tam schodeen preeks buhs. Gulli, gulli wehl, selta Dehlin, laiks irr; gan Lewi zeffim, kad buhs ja zellahs. — Paldeews mihtam Deewinam, ka mums to lihds scho deenu weffeltau-pijs, ka mahjijs, fargaschanas-pakkas stahdiht! Nu jaw ir tahs behdas wairs newa turramas. Deewinisch mihtais wehl jo prohjam lihdsch.

Indrikkis (no kambara isgahjis un tohs pehdejus wahrbus dsirdejs).

Lihdsch gan wehl jo prohjam, tizzesim un klausifim winnam, un gahdasim arridsan weenmehr paschi, ka prahta-taudim nahkshs.

Anne.

Pareisi! Tizzesim, klausifim Deewam, un

arri paschi gahdasim, ka Deews pawehlejs. —
Woi gull wehl Jannitis?

Indrikkis.

Gull gan. Det jau faule labbu gabbalu; woi ne buhs ja mohdina?

Anne.

Ra Lew patiht, Tehw! Det ko zerri? Woi ne likkim tam wiffas dahwanas us masu galdu pee gultas, ka lihds usmohstahs, lihds arri tudalin preeku reds? Pirma usskattischana, kad mohstahs, dauds ko paspehj par dwehsheli; un tad jo preezigs buhs wiffu deenu.

Indrikkis.

Pareisi, mihta Mahte! Atneff jelle tahs leetas, tohs jaunus kamschotus in bikkes, tahs bungas, un to farkanu pahdasinu pawiffam ne ais-mirssi, ar to smukko kohka-sirdsinu; par to pawiffam preeks buhs. Ra tad jahs un spridsinahs, arri brihscham pabungohs! Te buhs leela preeka. Nu, slawehts mihtais Deews, ka schodeen ta warram preezatees!

Anne.

At teefa irr: Slawehts tas Tehws, kas deb-befis, ka tas mums tahdu preeku fwehti! Jau muhsu mihti Kaimini tahdi preezigi buht ne warr! Kaut jelle warrejschi! — Det tomehr it pagallam newaid atstahzi; wehl irr diwi behrnini, tohs Deews wianeem glahbis: (eet nu pee skapja, nemm tahs leetas wiffas ahra, un atneffusi tehnam us galdu leef). Schè, mihtais Wihrin! Tu jau gan pats arri ko gribbessi uslikt; sirdei kahds preeks, behnam preeku darroht. Es likschu tohs

jaunus kamsobtus in biffes; Tu gan likfi bungas ar firdsinu in pahtheadsinu.

Indrikkis.

Dohd, dohd, Seewin, tohs ihsti gribbeju likf. (pantemis tahs bungas, to firdsinu in pahtheadsinu, ee-eet tai kambari, fur masais gull. Anne eet pak-tat, kamsobtus in biffes nesdama. Durwim pret-ti-fahw ta gulta, kurrà Jannitis gull. Pama-sam Mahte peezekt galbinu pee gultas, Zehws us-leef fawas dahwanas itrin tuwu pee gultas us galdu, Mahte fawas pa fahneem.

Anne.

Rà jaufi gull, mas Engelihst! Gan drihf schehl, to jau mohdinahst. Woi nau teefa, Zehw? Lai wehl fahdu brihdinu pagull.

Indrikkis.

Rà tu gribbi, selta Seewina! Lai arri wehl pagull! Zè jau redsu, bes mannis wehl ilgi ne taps mohdinahst, tapehz par masu brihdi atkal peeminneschu. Eefim nu wehl istabà. (iseet abbi un fataifa durwis.)

(Annei pee galda apfehshotees isbirst affaras.)

Indrikkis.

Ro raudi, Seltenire?

Anne.

Je no preeka, ir no behdahm. Pee muhsu Jannitsha tahs dohmas us Greetinas nelalku An-fiti allasch schaujahs prahta. Rahds tas arri labs puifitis bija! Rà ar muhsu Janniti mihle-jah? — Nu gull kappeni! — Gan nau bes Deewa sinnas notizzis; bet kas sinn, neggi wehl

bfihwotu, kad fargaschanas-pakkas buhtu likfuschj fahdihst? Gauschi man schehl par winnu.

Indrikkis.

Zeescham pakkas ne buhtu mirris, kad buhtu fahbdijuschj. Deews reds un sinna papreeksch wiffu, to tee zilweki darrihs, bet ikweenam paleef ta wakka, darriht, kà tam tihf; tomehr Deews wiffu, kas noteef, par labbu greesch. — Bet kà warram Deewa zellus isfihst? — Gan tee wez-zaki irr wainigi, gan arri newa wainigi.

Anne.

Rà tad tas faderr kohpà; wainigi, un tatschu arri newainigi.

Indrikkis.

Wainigi tee bija, jo tee ne klausija ir pascha Mohzitaja gudram padohmam. Bet arri newainigi, zaur to, ka tee fawai sinnamai firdet zerreja klausihst; ne tizzeja labbu effam, tapehz ne darrija. Prett sinnamas firds pawehleschanahm ne drihst darriht; grehkojahs, kas tomehr darra. Bet winneem papreeksch bij sawu prahtu in sinnamu firdi apgaismoht; par to tee wainigi, ka us to ne bij dohmajuschj. Bet tahdas wainas jau preeksch labba zilweka peedohfshanas atrohn, jo wairak preeksch schehliga Deewa. Tomehr kas, us to pakaudamees, tihschi ne zilla prahtu, arri tihschi grehzineeks tohp. Zà jau winni ne bij darrijuschj.

(Jannitis kambari druzin pakahse. Nu jaw uslehfuschi abbi wezzaki ee-eet kambari, Mahte pirma.)

Anne. (Ceeraudsijusi, kà magkeniht aztinas
sahf paplest.)

Labriht, Janniti! Skattees jelle, kas tè irr!
Jannitis (paskattahs ar plattahm azzim us to
galdu; brihndamees, bet preezigi, kahdu brih-
di kluffu paleef. Us reisi sahf eesauktees.)

Ak, Memmina mihta! Woi atkal Seemas-
Swehtti? Woi swehts Krists ko peeschlihris?

Anne.

Tawa dsimschanas-deena irr, Dehlin mihto!
(to apkampdama butcho un ar sawahm affarahm
flappina) Tawa dsimschanas-deenina! Schodeen
Tew fefchi gaddi! — Usturr in swehti Tew Dee-
winsch shehligais, mans Janniti, dauds, dauds
gaddus! Bihstees Deewu, effi labs, paklausigs
behrns un mahzees wiffu labbu; tad Tu wehl
muhfu wezzumà muhfu preeks buhfi, wisseem us
Tewi labs prahts buhs, un Deews Tewi tad pa-
teesi swehtih. — Nahz, Tehiti mihto (us In-
drikkis pagreesufees), swehti dehliu arridsan.

Jndrikkis. (Janniti apkampdams un pee
kruchtim speesdams.)

Augi, kà jaukais, salkais un kupleis kohks pee
uppmallahm, seedi eefsch mihslestibas un wisseem
jaukeem tikkumeem, preeks rehwan un mahtei,
atneff simtkahrtigus auglus, Deewa behrneem
pasaulè par labbu, in effi swehtih. no Deewa
lihds tuhktoscheem augumeem!

Jannitis. (Tehwu ir Mahiti ar masahm roh-
kahm apkampdams un teem rohtas butschodams.)

Mihto Tehiti! Mihta Memmina! Mihle-
schu Deewinu, mihsleschu Juhs muhscham in buh-

schu klausigs! — Bet kahdas brangas leetas!
Woi Juhs man tahs dohdeet?

Anne.

Dohdam gan, Janniti! Tawà dsimschanas-
deenà Tewi preezinahr.

Jannitis. (panemm to firdsinu in to pahtheadsinu,
(paspridsina, kampj tad bungas, pabun-o.)

Kà tas brangi skann! — Bet reds schè! Kas
tè wehl? — Ak! brangi jauni kamsohli, arri bit-
kes jaunus! Tahs jau tudat gehrbfchu. — Pal-
deews, ak paldeews, Memmina, Tehiti! — Nu
eeseet magkeniht ahra; gehrbfchohs!

Anne.

Nu gehrbjees drihs, mans Dehls, un tad nahz
istabà.

(Abbi wezzaki iseet, aisdarra durwis; pa
tam Jannitis gehrbjahs, masgajahs un fa-
taisohs iseet; bet ar weenu preeksch fewis
fauz, ko wezzaki fadsird: Kahdi mihti Wez-
zaki! Paldeews Jums! Deewinsch Juhs
swehti! Klausifchu Jums labpraht!)

Jndrikkis.

Labs puifis! Pateesi labs!

Anne.

Engeli debbefis par to preezajahs! (pa lohgu
skattidamees) Bet reds schè, Wihrin, kas tè nahk?

Jndrikkis (paskattahs arri)

A rè! Mihti Kaimini! Pehteris un Greeta
ar maso Williti. Nu eewaddisim istabà! (eet
abbi pretti. Anne kriht Gree. ai pee kruchtim, ab-
bas apkampuschees turrachs un rauda) — Labriht,
mihli Kaimini. Kà muhs preezinajeet argahju.

fchi. — Un Willit's lihds! (pazell to behrnu us rohfahm un butfcho) Nu flawehts Deews! Ka jau pakkas pahrgullejs un weffels effi! Wehlu Jums labbu laimu, mihtli Kaimini. Deews Juh's atkal eepreezinajs; lai fchehligais Zehws Jums wiffu Juhku muhfschu preeku dohd pee wif fahm leetahm, fewifchli pee Juhfu behrneem! (dohd Pehteram rohku) Nu effeet mau fweizina-ri, mihtlais Kaimin, ar wiffieem faweem Mihtteem! Ko tad darra Kehrftina? Un ka klahjabs wezzai mahrei?

Pehteris.

Labbi, flawehts Deews! Un arri Kehrftina weffela, gohds Deewam! Bet palikke pee Wezzas Mahtes, kurrat jau gruht bij, tik taht ateeet. Leef Jums labbas deenas fazzihet, Wezza Mahte; Weffela ar sawu Kehrftinu. — Mehs effam nahkufchi, lihds ar Jums preezatees tai dsimfchanas-deena Juhfu Jannifcha; mums gan pafcheem fchodeen nau wairs dsimfchanas-deenas preeks (affaras tam isbirft) — bet gohds Deewam! Jums irr, un tas mums arri preeks. Nu lai Deewinfch mihtlais Jums fwehti to dehlinu, Jums leef preeku ween pee ta redseht, un winnam felt un augt ohfolam lihds, un lai Juhfu fwehtiba paleef deenas us Juhfu behrnu-behrneem, kamehr pafaula pafahm!

(pa tam Greeta ar Anni iftabas widdu eegahjuschas un fahk tad arri runnahet.)

Greeta.

Ja, Deewinfch paklausa fchehligi, ko mans

Pehteris fche laimes Jums wehledams no Deewa luhdsehs! Amen, lai tas ta noteek.

Jndrikkis un Anne.

Paldeews! Simtureis paldeews mihtli Kaimini! Ir Juh's lai Deews fwehti eefsch tuhfto fcheem augumeem!

Jannitis (pa tam no kambara istezzejs)

Ah! mihtlais Zehw Pehteri, un mihta Mahte Greeta! — Arri Willit's mihtlais (pee ta tezzedams to apkampj; wezzaki ftarrabs ar affarahm ajjis, ka tee butfchojabs, un kad atlaidufchees nahk Greeta.)

Greeta (panehmufi Janniti us flehpi un to butfchodama.)

Ah, mihtlais Janniti, tu draugs un brahlis manna nelaika Anfiſcha! Effi man fweizinahts! Lai Deewinfch Zew audfina leelu leelu, fewim par gohdu, Zaweem wezzakeem par preeku! (to fpeesch pee fawahm kruhtim, pehz palaisch, un iswell no fullites rohs jaunus ftrihpainus fwahrkus, ko Anfiſcham bij likkufst pafchuhet.) Sché Zew, mans Janniti, fchee fwahrziri! Walku man un Anfitim par peeminneschanu. Bij taifiti Anfiſcham us fcho deenu; tas nau wairs! Caffaras tai isbirft) Kam mihtaki dohfschu, ka winna mihtam brahlifcham Jannitim. Walka weffels, Janniti mihto, un peeminni Anfiſchu!

Jannitis.

Paldeews, Mahte Greetina! Woi brahlifcha Anfiſcha fwahrki? (tehs butfcho un pee firds fpeesch) Nu tad mau itrin mihtli — mihtli buhs. E. Itas deenas apgehrtfchu; bet ir fchodeen gan gribberu.

Woi wehlejeet, mihti Wezzaki? Willfchu pahri par karnsohteem! Lai Zehws Pehteris un Mahte Greeta eeksch manni arridsan sawu Anfiti eerauga!

Jndrikkis un Anne.

Wehlejam gan.

Jannitis (knaschi lezz kambari, un azzumirkli tohs fwahrkus apgehrbis, nahk artal ahra, lezz pee Pehtera un Greetas, fazzidams:)

Sche, mihlejeet man arri, ka sawu Anfiti, es Juh's mihleschu, ka paschus sawus Wezzakus.

Pehteris un Greeta. (abbi to apkampdami)

Ut Tu mihlais Behrns! Ra tu muhsu firdi preezini! Mans Janniti! Mans Anfiti!

Jannitis. (teem rohkas butshojis un artal wakkam taifijees tekf pee Willischa)

Nu, masais Williti! Essi mans brahlitis; es buhschu Laws brahlitis, Anfischa weeta. Es tewi tapat mihleschu!

Willitis. (to apkampdams)

Bahlin mihto! — Laws bahlihts! (Wezzaki rauda wiffi, to redsedami.)

Greeta.

Nu flawehts tas Zehws, kas debbesis! Winsch muhsu grehkus mums peedewis! — Winsch Williti un Kehrstinu mums usurrejs, tohs glahbdams zaur fargaschanas pakkahm. Winsch atdohd zaur Williti artal Anfischu eeksch Jannischa; nu ics mums abbi dehlini. — Juh's mihti Kaimini, Jndrikkis un Anne! Nu effam ihsti brahti un mahses. — Bet mehs muhscham Juh's: parradneeki! Juh's mahzjeet pirmee, behrnius glahbt. Zaur Jums Willitis un Kehr-

stina mums dshwo. Dohdam Jums tohs arri par behrneem; muhscham Juh's pateizigi peeminnesim un mihlesim! — Ut zit dauds labba weens weenigs pahris audru in gohdigu zilweku pasau-le warr pastrahdabt! Deewin mihlais! dohd pafaulei dauds tahdus Jndrikkus in Annes, ka schee! — Bet Juh's wiffus, kas lihds schim ne gribbejat tizzeet, ir muhsu affaras, ir muhsu preeks lai mahza, ka fargaschanas. pakkas gau-schi derr, un ka Deewinsch mums leelu schelajribu parahdijis, tahdu gudribu starp zilwekeem sinna-mu darridams!

(Preekschkarrams auts friht, un ta spehle pagallam.)

16.

Pehz spehlehem, fo preekschlassiht.

Kad jau no kahdahm spehlehem peekuffuschi, un zittu lustu kahrojeet: tad pa starpam weens jeb ohtrs no teem wezzeem, kas nau lihds spehlejuschi, jeb arri, ja tihk, kahds no teem jauneem, kas labbi lassa, warr artal us kahdu brihdi kahdu grahmatu panemt, fur labbi stahsti, pasakkas, gudras mahzibas, dseefmas, jeb singas atrohnamas, un kahdu weenu, jeb pahri no tahm preekscha lassiht; kamehr atpuhtuschees artal pehz kahdas spehles kahro. Tahdu preekschlassamu stahstu atraddiseet nu arri scheit tanni Semmes-dshwies dseefma, fur ittin jaunàs un jauki skannedamas

dseefmu-rindinäs dauds no ta lassiseet, kà gohdigi weenteefigi laudis us semmes mehds dshwoht, un zaur kahdu lassifchanu firdi pareefi eepreezinatu manniseet. Zuhš to dallidami peh; tahm dseefmahm, spehlu starpäs, kad patihk, warreseet preekschlaffihk.

Semmes = dshwoes Dseefina.

Behrtulis-un-Maija.

Virma dseefma.

Behrnu lustes.

Trihnite! ne lau jel tà tam behrnam waktas; Tu sinni: Lehri ta mihibä seft, un aug; bet nahk tad ta wehtra, Pohja neween gallehtni, bet pafchu kohku, no fatnes Naudama, gahsch us semmi: kà buhs teem behrnineem mihteem,

Sehdameem pawehni? — Lai Behrtulinsch farga to firdi! —

Tà peefohdina Greeta, tahs aikas Maijinas mahte, Lai jel Behrtuli farga, kas Maijinu weenumehr mefle, Un bes wiwnas jau ne warr buht. — Bet Behrtula mahte,

Launa ne bihdamees: Ko, mihta Mahfina, bihstees? — Pretti runna — Kapeh; teem behrneem mihligi ne buhs Kohpä runnabt? In to tu bihstees, Behrtulis kad to Weiteni mefle, to mihle, bes tahs wairs turretees ne warr?

Woi tad wiwna nau wehtra, jeb wintsch tahs meitenes, Behrtuls?

Un woi deenäs ne warr lads pahris buht no teem behrneem? —

Tà jau, Mahfina, nau faprohtams, ko es tew fakku! Atbild Greeta, — Jau patri gan wehletu, dehlu to no fauft

Deenäs. Bet kas sinna, ko Deews gan gudrafais prahtä Par to spreedis? Tu sinni, kà draugs man tahlumam zehlees,

Bahrgam Kungam aisbehdhis! — Nu prattlfi, ko no ta kohka,

Sazziju, ko no wehtras. — Kad Kungs to sinnamu dabdu, Kur tas miht, kà seewa tam irr, kà behrnini mihti; Kad no scheijenes rauj muhs wiiffus, tahku muhs nowedd: Woi ne laufihš ta wehtra tahs mihibas kohku? Woi ne truhks

Behrneem mihteem ta firds, kad schkirs tohs zitu no zitta? —

Jau tà ne buhs; kapeh; buhs bailigahm dohmahm muhs pahrneem?

Atbild mihligi Trihne; — Jau fenn aismirfufchi Kungi! Kur tee gaddi, kà Greete atgahhis un meerigi dshwojs?

Un lai buhtu, tapat ne schkirs tahs mihibas firdis. Lai tee behrnini spehle; kad laiks buhs, turrefim kahfas. —

Tà tahs mahtes! — Jau Greetina zeefch, gan wehletu teefu;

Bet jo preezatees gribb, jo firdi gruhtina dohmas. — Pa tam Behrtulite tà, kà Maijina mihibai kaujabs; Zittam preets par zittu, jau ne warr schkibrufchees dshwoht.

Tomehr ne proht neka, ta effus mihibä, kas tohs Kohpä fawedd; tas prahts ir schkirts un nenoseedfigs; Ugguns firdis degg, tik fraidrs kà faulite gairds.

Maijina kad pabarro tohs zahlifchus: Tschibbite, Tschibbin!

Saukdama: tudalin Behrtuls jo knaschi, ne kà no lakta Zahlifchi nolezz, jau klagt, dohd maifi, meeschus, ir straus

Maijinai rohkās, pats tiffai paffattahs, fmaididams preefā,
 Ra tee zahlifchi ehd, to miħka rohziņa kaiſa.
 Tad pabutscho to rohku, nemm mutté maiſi no rohkās,
 Ehd ar pats; — ak žit falds, kas naht no Maijinās rohk-
 tas! —

Žitabu kad eet mehst un pohst, un mahtei to darbu
 Weegloht: Behrtulis klaht, neff uhdeni, flohtu, jau pa-
 lihds;

Azzumirklis — un darbs paſtrahdahts, iſtaba ſkaidra;
 Mahtei preeks un tehvam. — Nu noeet aral, ir fa-
 weem

Wezzakeem lihdsiht un ſtrahdaht, dohd labbas deenas tai
 meitai;

Un tā putnini ſfreen, tā darbs ſfreen tſchaklam us
 preekſchu.

Mihliņa jau to ſild; peeminēdams Maijinu miħtu,
 Tſchakli wiſſu padarr, tas darbs eet ſchigli no rohkās.

Kad ta deena tai naht, kur Maijinai ja dſenn irr awis
 Gannōs: Behrtulis jau no tehwa luhdsahs un mahtes,
 Lai tam arri leek eet, us gannibahm aitiņas iſdſiht,
 ſaulitei tik to lezzoht jaw irr tas ſchnitis laukā,
 Dſihš tahs awis jo tuwu pee Maijas ſehtas; nu gaidihs!
 Bet ko gaidihs? jau ſenn ta dſinnuſi patti tahs awis,
 Gannibu ſinnadama; tur Behrtuls, Maijina faeet.

Labbu rihtinu, Maija! — Tā bildina Behrtulis wiſſu.
 Labbu rihtinu, Behrtul! — Tā runņa pretti ta meita.
 Jau tee rohziņas dohd, jaw apkampjahs, arri butſcho;
 Skaidra teem irr ta ſirds; ir Engeli lihgfmojahs paſchi
 Dar newainigeem behrneem, kam ſirdi debbes ir azzis.
 Waizahst faht tad: Rā duſſeji tu? Woi ſaldati ſapni
 Mihzinajahs preekſch azzim? — Es tewi redſeju ſapni!
 Behrtulis atbild, — tu bij iſgahjuſi, zahlifchus barroht;
 It tā ſlawetu ſchee, pabriſcham ſtattijahs azzis;
 Un tas gailis, ko tew jau ſchekinſoju moſu pagallam,

Jau tew audſinahts leels, palehze wirf rohziņu tewim,
 Ehde no rohkās ohtras, tad ſtattijahs ſlawedams miħlai
 Azzis; tu pabutschoji nu to gailiti: Behrtuls —
 Gazzidama — tew man eedewe, tew Behrtuli faukſchu;
 Tad jo miħkſch man buhſi, jo ſalda peeminēſchana! —
 (Peedohd! — Lepniba nau; tā pats jau ſapnis man
 rahdij?)

Azzumirklis! un es lihds putniņam, ſfreedamam gaiſā,
 Tew pee kruhtim, un tu man miħli ſpeedi pee kruhtim.
 Tad atwehrahš man debbes, tur redſeju Engelus ſwehtuſ,
 Sirdi gaiſch man tappe, weens Engelis pahehle tewi,
 Behle man arri; — Deews ſwehtiņa pats; tad atlaide
 ſemmē;

Bet ta gaiſma no debbes apſpīhdeja dwehfeli wiſſu,
 In atmohdees drebbeju wehl no preeka; tu biji
 Dohmas weenigas man, un Deews un debbefu draudſe.
 Rohpā tee nu man ſahw weenmehre, ar tewis es tikſchu
 Deewam un wiņka ſwehteem, un kluhſchu debbefu-
 walſtā. —

Tad ta meitene ko pee ſirds, apkampdama, ſpeede:
 Ar tew dſiħwoſchu ſwehta, tew lihds es ſwehtigi miħſchu! —
 Wairs neneeka ta ſalka, bet azzis affaras ſchahwe.

Nu jaw aitiņas wadda pee ſkaidras uppites, dſirdiht,
 Padſirdiſchi: Tē jauks, tē miħliga leiņa, tē ſahles
 Deews gan; reds arri kalni, tē diſites, preedules ſtarpā!
 Rā tē ſkannetu jauki, kad dſeeſmas dſeedatu ſkalkas! —
 Maijina tā! — Jau Behrtulis dſired, gan wehlejees
 buhtu

Rahdu dſeeſmiņu jauku no galwas ſinnajis, miħtai
 Sirdi lihgfmitbu zelt; jau ne ſinn, grahmata mahjās
 Schodeen ſteigſchanas dehl aiſmirſta, kad iſdſinne gannōs. —

Sirds tam filft, apkattā to weetu, to jauku, ta jilla
 Prahtus us augſchu; tee putnini dſeed, kas meſchus ir
 kruhmus

Mecke; lakstiggalla zell mihlu skannigu balsi,
Leet atskanneht teem mescheem un kalneem, un zillina
firdi.

Jr neredfami fivelpj un trallina zihruki gaisfös. —

„Das tam firdi fakampj, ta mihliba mahza to dseedah, ta
Ro fajuttusi firds no Deewa schellegeem darbeem;
Zilla balsi tas sehns, tai skaidreem wahrdineem dseedä:
„Zaukas leijas un kalni! tahs pufkes kohschas mums
fmeijahs;

„Bet jo jauki tew waigs, at Maijina! mihligi fmeijahs!“ —
Un tee kalni wiffur tai rinke skannahs un leijas! —

Lihgma Maijina palezz, fahf arridsan muttiti paplest:
„Zauki skannahs tee kalni, tahs leijas, putnini lihbs
fivelpj,

„Kad tu dseedi; bet man jo jauki Behrtulits atskann!“ —
Eä ta meita; jau Behrtulam lezz ta firfina preekä,
Un apffaidrohts, zillahts us debbesim, skannigu balsi.
Pazelt atkal un fahf no jauna dseefminu dseedah.

„Ehdeet, aittinas! ehdeet, un dseereet no uppites skaidras,
„Preezajatees, ka dshwi; juhs putnini! flawejat Deewu!
„Jr es flaweschu Deewu, ka meerä dshwoju faldä;
„Bet jo skannigi teizu tew, Deewin! — Maijina man-
na!“ —

Eil ko dserdejfi Maija, fahf arri fillusi firdi:
„Teiz tu Deewinu, teiz, tu lakstiggallina mihla!
„Pohga rihlite masa, juhs zihruki, putnini wiffi!
„Bet ar prohtameem wahrdem un tomehr skannigu balsi
„Slaweschu Esj to Deewu, kas mannim Behrtuli de-
wis!“ —

Gaulite spihdeja gaischa no rihä, preezigi wiffi;
Nu jau mahkonu schurp in turp irr redfami, faule
Paleen brishscham ais to, tad atkal ais zittu; nu spulgo
Mahkonu sturpā gaischi, te atkal tumfiba fafeds.
Bet jau Behrtula firds un Maijinas allaschin gaischas;
Laid arri duhz pabrishscham, jo wairat Augstaka gohdu,

Kas pahf fauli, pahf debbes weens walda, mahkonus fa-
well,
Un tohs, gribbedams, schkire, fajubr un skannigi flawe.

„Ruhzi, ruhzi, tu pehrkons, un sibbeni, skraideet
pa gaisfeem!

„Zatschu Weens pahrwalda; tam skakti dseedajet flawu!
„Pats winfch ugguni dohd, pats gaischumu behrneem par
labbu!

„Bet jaw ugguns jo gaisch eelsch mannis degg, un es
redsu

„Prahtä Deewinu paschu, man firdi mihliba flida;
„Un kad Maijinu mihlo, tad firds man Deewinu gohda!“ —

Eä jau Behrtulis dseed; tam atbild Maija, ta skaita:
„Puhfcheet, wehji, juhs wehtras, faweljeet mahkonus
tumfchus!

„Birfsteet affaras no tahm debbesim, truhreji Dabba!
„Zatschu walda weens Deews! tas gaismo dwehfele mannu
„Das ispuschko zaur leetu to semmi, dohd fahles un pufkes,
„Druwas baggati dohd, ir dahrsös augligus laikus;
„Un pehz behdahm ir man ta mihliba faldaki fmeijahs!“ —

Eä tee garwile Deewam, un mihlibas preezajahs fawas;
Laid arri pehrkons ruhzi, lai schaujahs sibbeni schurp, turp;
Sirds beswainiga drohscha, lai semmes dibbeni kustahs! —

Bet jau leetus jo smags, jau rihb no tahkenes krusfa,
Schurp in turp ar jau kriht, ka sirau graudi pee semmes,
Un jau glahbjamas irr tahs aittinas, jehrini, kuhri. —

Sedfahs galwinu Maija, to apfeggu wilkust pahri;
Ehnä buhtu labpraht to Behrtuls weddis, lai ne lihst
Zauri; bet aittinas glahbt, ir fawas, ir Maijinas waijag.

Lai tad it pats tohp flapsch, winsch dsenn tahs airtinas mahjās;

Tahs fahhdufchas schahwe tahs flapas meefinas kuhiti. —

Behrtulits bet wehl flapsch eewedd to meiteni mahjās,
Luhds tahs mahiti, lai schello, lai faufas drahninas eebohd;

Taisahs tad arri pats us mahjahm, gehrbjabs no jauna,
Slave Deewu, kad balta jau tohp ta semme no kruffas,
Ka to meiteni glahbis, ka jehrinus; eet tad un palihds
Tehwam kohptees ir mahtei pee mahjahm, darbu pastrahda,
Un kad grubti fahf tapt, peeminn tas Waijizu: — weegli
Wiff no rohkas tam schkirahs, un darbi labbaki weizahs.

Opra dseefma.

Netti redsehts weefis.

Daschus gaddus tee tā, tai mihlibai dewufchees, dshwo,
Tai beswainigai; zits par zittu preezajabs, palihds,
Un tahs deenas jo weeglas, jo jaukas mihligeem aiskreen,
Samehr auguschi gann. — Jau wedd pahrlaufinacht winnus
Mahjitajam; ar fwehtu prahr, ar tizzibu firdi
Sohla tee pestitajam paklausicht, un Debbefu Tehwam.
Swehteem Engekeem lihds gribb dshwoht; mihliba schkist
sta

Zilla prahtus us angfchu, no semmes neekeem irr schkist;
Waigs us waidstinu skattahs, un nenoseedfiba skaidro
Azis gaischas, us debbesim tahs paskattahs, un Deewinsch
Swehti behrninus schohs, speesch sehgehi derrribai fwehtai. —

Nahf ta fwehdeena, jaw ar zitteem galda pee fwehta
Eet apstippinacht to, to Deewam fohlischees, zittu
Zits pazillina fwehti; jo debbes gaisma tohs apspihd;
Azis stahsta, to firds, to prahtinsch Deewinam sohla.
Greeschahs fwehtiti tad us mahjahm; wiff, to tee darra,

Leezibu dohd no ta, to firds un mutte pasohla.
Mihlestiba tohs wald, un taifni, scheligi rahdabs
Wisseem zilweeem lihds; kas nahfahs, darra tee labprahr;
Deewam klaufa, tam tizz; Jkweens tohs mihligi gohda,
Silda firdi pee teem, un mahjabs prahtinu zillabt;
Un par mahzibu tee wiffwairat jaunibas - laudim.
Mihle gan arri zits zittu, bet schkistā behrninu prahtā.
Engels stahwa pa fahneem; un nenoseedfigas paleek
Sirdis, gohdigi dshwo. — Du reds to Behrtuli Kund-
sinsch,

Rahds tas labs un lautrs, un mohsch pee darba wiffada;
Ka tas klaufa teem wezzeem, ka wiffu gudri pastrahda.
Augums arri jau labs, pilns spehka, weffels un rohschu
Sarkanums atspihd no waiga; jau tahdu retti kur trahpish.
Prahts tam greeschahs us to; jau Tehwu luhds, lai to
puifi

Tam par fullaini wehl, ja laidihš wezzaki muischā,

Tehws, labs, mihligais Kungs to sohla, ja wezzakk
meerā,

Ja pats puifis arr gribb. — Eek fedloht fewim ir deklam
Staltus sirgus, un jahf us pascha faimneeka mahjahm,
Stunnaht, woi nahzejs buhs tas puifis, woi labbaki pa-
lisk.

Ne bija wiff tahds Kungs, kā daschi, kas bahrgi ween
pawehl,

Prahtā ja kas teem nahf; kā tehws ar behrnineem mihkeem,
Tā tas zeenigais Kungs ar faween lautineem dshwo.

Schtā tappusch, tee lahpi semmē; — faimneek
paschi

Klannidamees nahf pretti, fajnemm, wedd istabas gohdā.

Labbu deenu, Juhs Draugi! Kā klahjabs, faimineek
mihlo!

Saimineeze tapat! Juhs Gohda - laudis, kā klahjabs?

Tà tas zeenigais Kungs. — Tam atbild semmigi
 faimneeks:
 Paldeews firtureks, Zeenigais Tehws! — Gan labbi,
 fur walba
 Tahdi Tehws un Mahte, ka Juhs mums Debbeſu-Tehws
 dohd.
 Tè, kad pats tikkai ðſennahs us preekſchu, labbi ware
 klahtees. —
 Paldeews, Tehrin! ka gohdajeet muhs, tohs semmigus
 laudts,
 Mahbdami paſchi pee mums, taſ ſemmâ kautinu buhdâ;
 Det lai buhtu jo ſemma, — ſchê meers miht, taifniba
 mahjo.
 Un ja, Zeenigais Tehws! wairs ne, kâ gohdigu prahtu
 Mekkleeet ſcheit: tad arri, lai buhdâ, buhſeet ar meeru. —
 Ko parwehleeet, Zeenigais Tehws! paſakkait, es klaufu!
 Det papreekſch, apſchehlojatees, apſehdat ſchê krehſli!
 Diwi lihðſi mums irr; ſchê Jums, ſchê jaunajam Kung-
 gam! —
 Un tu, Seewina mihta! neſſ Kungam ſchehligam meddu,
 Allus ar meddu! — to labbaku dohd! — Juhs nemſeet par
 labbu! —
 Nedſ, tè jaw irr! — Juhs wehleeſeet gan, pehz wezzaku
 tehwu
 Seraddumu laid uſſſerru Jums: — Deews ſchehligi
 fwehht,
 Ko ſchê ðſerſeet, jau labba firds dohd; — ne nemſeet par
 launu! —
 Pateikſhanu Jums, gohdigais Bihrs! Tas allu-
 tinſch labbais,
 Smekkiſs ar meddu; — ſchê, Dehlin, tew arr, jau
 Saimineeks wehlehs! —
 Ak mihtſch Zeenigais Kungs! Juhs luhðſu ja ſmekk,
 jelle ðſerreeet! —
 Un tas jaunafais Kungs ðſerret arri, tad bewejam pateiz! —

Kahdâ prahtâ nahzis, to, mihtlais Saimineek, tudak
 Gribbu fazzih: Man preeks par Jums in behrnincem
 mihtem;
 Abbi, Dehls ir Melta, tohp audſinati Jums gohdâ;
 Un kad gulleſim mehs jau fenn tahs ſemmites klehp,
 Wehl Juhs peeminnehs gan pehznahkami; — behrni
 Jums labbi! —
 Es gan ſinnu, Juhs Dehlu few audſinajeet par labbu,
 Lai, kad wezzums Juhs ſpreekſch, jeb Deews par ðſihwiwu
 noſpreekſch.
 Juhsu pehdinas minn, in tam tâ teeſcham buhs notikt,
 Ja jo turpam Jums tiht, laid es, lai dehls man ſchê
 walda.
 Det jau labbi gan proht Jums Dehls, kas pee tohpſcha-
 nas peedert,
 Woi pee mahju - jeb lauku darbeem, wiſſ tam irr ſinnams.
 To nu gan aiſmirſtne warr, lai gaddus arr no ta ſchêſtres;
 Deenas faimineeks buhs labs, gudrs, kaut zittadi deenejs.
 —
 Du ſchis Dehls — tam Behrtulim wahrs? — ſchis
 Behrtulis abbeem
 Patihſ, Dehlam ir man; mans dehls to gribbetu mihtli
 Sew par fullaini nemt, kas deenetu winnam to gaddu.
 Dakſtiht mahſ jau, to leeku tohs behrnus nowadda - ſkohlâ
 Mahziht, arri ko rehkinahſ, zif jaw arraja - wihram
 Waijag; bet ja jo wairak no leelahm rehkinafchanahm
 Gribbetu mahzitees klaht, ja gudrus klaufitees ſtahtus
 Daſch-daſchadus: to gribb tai ſkohlâ Students to mahziht,
 Kas to dehlu man mahza. — Det kad jau Wahſſemmi
 redſeht
 Jaunam Kungam buhs eet, ir ſkohlâs mahzitees augtâs:
 Tad jau Behrtulam lihðſ ſchohs trijus gaddus buhs ja eet.
 Irr tee tſchettri gaddi pagallam, tad irr winſch Jums atkal.
 Warr tad palikt pee Jums, woi eet, un zittu ko uſfabht.
 Juhs gan ſinnat jau fenn, ka brihw Jums wiſſeem, fur
 gribbeet,
 Doeet; tahdi man tiht, kas mihtli paſchi man paleet

Behrni. Det kam zits prahts, peespeest neweenu jau gribbu.
Dohmu gan teefu, kam waijag, ir dehlis, pehznahtami wiiffi
Ne warr darriht kam pahri, neds dehlam gohbdigam atnemt
Mahjas, tehws ko jau walddis, neds ismest abran no
mahjahm,

Kas jau gohbdigi dshwo; bes teefu ne warrehs aistitt
Nei to masaku - kalpu. — Det tatfchu wiiffeem irr wakas,
Ja kam ne tihk pee man, turp greestees, kur tam jo labbi.
Tomehr shehligais Deews patš darr, ka muhsyam ne-
weens man

Atstahj, bet jo wairak man nahk to brihwu no wiiffahm
Tautahm, luhgdami, laid usnemmu tohs arri starp manneem.
Kaut tik warrejis wiiffus, kas nahk, par behrneem man
usnemt! —

Scheblastiba schi man no mihla Deewina noteek;
Ne biju winnas wehrts! — Ka nahkaks, wiiffeem irr
ja darr,

Kas grihb gohbdigi buht; ir es to weenigi darru. —

Mihlais Zeenigais Kungs! ne nemmeat par launu, —
tas fainneeks

Sahk jau fazzihk, — kas ne nahks pee Jums? Juhš
wairak, ka Kungs mums,
Juhš arri Tehws mums effeet. — Gohds Deewam par
shehligu Tehwu!

Irr weens wehrts, ka to gohda: Juhš effeet wehrti
pawiffam! —

Ne npteizat par dauds, ka lepns ne tohpu; jo, wairak
Ne tohp darrihts no man, bes ween, ko sinnama firds
weht.

Masak woi gan warr darriht, ka to, ko sinnama firds
leek? —

Ta tas mihligais Kungs; un abbeem affaras isbirft. —

Det jau greefsimees us pirmaju leetu, ko fahkam,
Sakta tas Kungs. — Jau lohnis tam waijag, ir doh-
fchu, zil spehju,

Dohfchu tam appatu dahleru katram gaddam trihsdefmits,
Swahrkus in drahnas wiiffas bes tam, un kas tikkai
waijag.

Un kad gohbdigi deenejs, pahrnahkuscham dohfchu peezdes-
mits.

Winfch man gaufschi ko tihk; tapehz ne taupifchu naudu. —

Det ja, Saimineek mihko, ja, Saimineeze, Jums
netihk,

Ja to labbaki grihbat pee few paturreht, lai mahjas
Sirdi preezina Jums, un kohpt libds; ja gan ir pascham
Labbak tittu, pee mahjahm palikt, pee wezzakeem mihkeem:
Jau to ne grihbu dshbt; lai paleek, gohbdigi dshwo,
Ka jau raddis ar Jums; tam tehws es buhfchu, ta pirmak,
Arriksan Jums. — Nu stahw pee Jums; ta darrat, ta
redseet.

Zeenigs Shehligais Tehws! — tam atbild gohdi-
gais fainneeks. —

„Juhfu prahts un Deewa!“ — Jums fazzita, kad, ka
gan daschi,

Buhtut arriksan, kas ne weht teem lautineem runnahk,
Det ko spreedufchi, ta, ka Deewa wahrdu grihb turrak;
It ka sinnatu wiiffu, — ka zilweezineem ne muhscham
Gadditohs misfetees, kaut arr jo augft, jo gudri.

Det jaw ar Jums, kas Tehws mums effeet shehligais
wiiffeem,

Un to mihlibas bausli ne mutte ween, bet ir darbds
Nahdeet, runnaschu jau, ka firds to mahja, pateesi.

Teefcham, Shehligais Tehws! tas dehlis mums
mihlfch, un no winna

Zekaks preeks mums itdeenak, to gohda stajagam redsoht,
Un jau gruhtu mums nahks, no winna schkirtees us gad-
deem.

Det lai buhtu! Jums, Mihligais Tehws ne leegfim to
dehtu. —

Kanda, Mahmina, gan! — Es tatschu sinnu, ka dohfi!

Sirds tew mihliga gan, bet arr pateiziga Tehwam! —
Teescham, atbild ir ta, lai vaudu, tatschu gan dohfschu;
Abbi Kungi jau labbi, ta wezs, ka jaunais; — es doh-
fschu! —

Bet, fahf atkal tas tehws, Juhs paschi jau wehlejat,
praffiht
Paschu dehlu, woi grihb? — Ja ne grihbetu, ne nem-
tut! —

Dizzeet teescham, ja ne grihb, ir es ne speedischu
Dehlu!
Ta tas mihligais Kungs atfakka; tee wezzaki drohfschi. —

Pa tam nahf ir tas dehls pa durwim, Behrtullis,
eefschâ;
Noleezahs preeksch Kungeem, teem butschodams rohkas
un fwahrkus.

Un tas tehws: Woi sinni, mans dehls! tee shehligi Kungi
Grihb tew fullaini nemt eefsch muishas, jaunajam Kun-
gam

Deeneht. — Woi tew gan tiftu, tur gaddu klaufiht, ir
flohla

Mahzitees wairak, un dauds to gudribas mahzibu nemtees?
Tad pehz gadda jau mihligais Kungs tew, Wahsemmit
redseht

Eedams, ferwim grihb lihds; trihs gaddus tur ja paleef,
tad jau

Jaunajais Kungs pahreedams tew atkal weddihs us mah-
jahm.

Zeenigais Kungs par gaddu dohd dahlerus tewim trihsdes-
mits,

Un kad gohdigi deenejs, pahrnahkufscham atkal peezdesmits.
Apzerre pats, fo tu darri; jau tauj Tehws shehligais
wallas.

Es un mahte, mehhs abbi, jau meera, ka tu to redsi,

Woi sheit palikt pee mums, muhs preezinahst deenu no
deenas;

Jeb arri muishâ tift, tur deeneht, mahzitees arri,
Sweefchas semmes tad redseht, un gudraks pahreht us
mahjahm.

Mihlais, Schehligais Tehws! — ta fahf nu Behr-
tullis runnahst —

Un Juhs, Jaunajais Kungs! kas man par fullaini grihb-
beet:

Simtu, tuhstiofschu reis paldeews! Sirds semmigi pateiz
Par to shehligu prahtu, fo gohdam parahdeht mannim!
Bet mans prahtinsch irr mass: pahrdohmahht ahtri to
wiffu

Ne spehdams, Juhs luhdsu, jel taujeet pahriju deenu
Mannim wallas, papreeksch ka warretu runnahst ar wezzeem,
Tehwa ka mahtes un draungeem, ir pats isdibbinahst fewi,
Woi gan spehfschu to wiffu pa gohdam padarriht, fo Juhs,
Kungi Schehligi, grihbbar? Woi spehfschu schkirtees no
mahjahm?

Woi no wezzakeem mihsteem, no draungeem, kas te man
paleef? —

Trefschâ deenâ buhfschu pee Jums pats, fazzidams wiffu,
Apnemtees woi warru, jeb peedohfschanas woi luhgfschu. —

Labbi, mans Behrens! — tas zeenigais Kungs at-
bild — es tew dohmu

Divoi deenas, jeb grihbi jo wairak wallas; man patihf,
Ka Tu ne behrnam lihds, bet gudri fahzi, fo darri.

Runna nu pats ar firdi, praff wezzakeem, praffi teem
draungeem;

Kurfch tas gudrakais padohms, tam klaufi; sinni, ka,
jepfschu

Labpraht grihbetu Tew par fullaini dehlinam mihlam,
Tatschu Tew mihlinaschu, kaut arri Tu grihbetu palikt,
Wezzakeem mihsteem par preeku, teem mahju - fohpfschanu
weegleht. —

Paleez ar Deerw, mans Dehls, Juhs abbi, Saim-
neek mihtl!
Dshwojeet weffel, Deerw lai fwehti Juhs paschus, ir
behenns,
In tahs mahjinas arr; lai labbi Jums weenumehr klah-
jahs! —

To pafazzjis, zekahs tas Kungs, ir zekahs tas Jau-
nais;
Abbeji speesdami rohtas, ta fainneekam, ka tai mahtei,
Tenzinadami, ka meeslojschi tohs, ka paklaufijusch, i,
Ka griib dehlinu doht labpraht. — Jau ahran pa durwim
Jseet, kahpj us teem sirgeem, un fwehtidami tohs paleek.
Saimneeks pats un ta mahte zell rohjinas abbas us debbes,
Deerwinu teiz. — „Tas Kungs, Tas Zehws! ta Deer-
win! dohd wisseem!
Un ar meerigu firdi, ne ta, ka plehsigais junkurs
Daschreis mahjas astahj ar kaunu sinnamu firdi,
Det ar preezigu firdi jahi schehligs Kungs ar to dehlu;
Apfpihd faulite waigu, jo galscha spihguto firdi!

Trefcha dseefma.

Bruchdgans un Bruchte.

Kungi kad greesufchees bij us fawu muifchu, jan
Dehrtuls
Sakampj tehtinam rohtas ir mahtei, butschodams karsti,
Luhdsahs padohmu teem wiffpreekscha, sinnadams labbi,
Zehwam un mahtei ka mihtliga firds, ka gudri no prahta.

Zehws un mahte jau raud, raud mahfina Lihsite masa,
Dehrtulam peestahdama: Ne, Zehin! brahlisham ne
kauj!
Ne jelle, Memmina mihtla! ja schehlo firds Zew par
meitu,
Ne kauj brahlitim eet, lai paleek, jeb man irr ja mirst;

Kaddusi winnam, tam mihtam, bes wizna dshwoneeze ne
buhš
Subfu meitina; woi tai griibeet aztinas aisdpreest? —

Ea jau Lihsite mihtla; bet tehws tai mihtligi pretti:
Ne buhs wiff tew mirt, ne speedisim aztinas tewim,
Labbaki pats es mirstu, ne ta tu, Lihsite manna!
Det kad brahlisham labbi gan buhtu, to pafauli redseht,
Mahzitees arri wehl gudribas dauds, un pelnitees naudas,
Ka pahrgahjis jo prahtigi tad; jo weegli warr walbiht
Lihdseht mums tahs mahjas, un gohdä wezzakeem dsh-
woht,

Jr tew, Lihsite manna! gan arridsan fristigai draudsei
Upfahrte mums: ko tu tad, tu mihtla meitina, fakk?
Labbata tew allaschin firds, ne tewis labbad to brahli
Griibese dshwojam ween; irr laime tam zittur, tu wehli;
Zew jau weenigi preeks par to, ka labbi tam brahtam.
Neds jel, meitina, meh, tee wezzaki paschi, tam aiseleegt
Ne griibetum to laimi, kaut firds mums fahpetu gauschi.
Zeescham fahp mums ta firds, to weenigu dehlu jau pa-
laist,

Affaras birst, paturretum gan; bet irr winnam labbi,
Nessahs prahts tam pascham, us muifschu dohtees un
zefku:

Jau ne fazzisim wahrdu: Deerw lai to schehligi wadda,
Kas ta taklumam walda, ka mums schai seemeka-semme.
Kungi labbi mums abbi, ta wezs, ka jauns, kam tas
deenehs;

Deerwinfch Kungu ka kalpu gan fwehtigs, weddigs us
mahjahm,
Un mums preeks buhs jo leels, kad fweiks un weffels
mums pahrees. —

Darri, brahlin, ja tish, Juhs mihtl Wezzaki! darreet,
Prahta gudri, to griibat; jau wihleschu brahlinu wiffur.
Wizna laime jo mihtla man irr, ne paschas, es wehlu

Winnam gan eet. — Red! oztinas man jau flaidrakas mettahs!

Ne raudu wairs. — Eij, brachli, ja tihl; bet Maijinai ne lauj

Raudaht, runna papreeksch ar to; tad darri, ja t a wehl.

Sird? Behrtulis irr fatrizhinahts, ne sinn, ko fazzihl, Apkampj mahsina mihtu, to speesch pee kruhtim un rauda; Dutscho wezzakeem rohtas un kahjas; Ko tad man weh-leet?

Mihli Bezzaki, fakkat; no Jums es gaidu, ko darriht! —

Runna papreeksch, — ta fakka tas tehros, ta fakka ta mahte —

Runna papreeksch ar firdi, praff tai; ja firfina pawehl: Eij ar Deerou, mehse fwehtijam tew, Deerws luhgfschanu klauhs.

Gan fcho gaddu wehl redsefim tew; kad fweeschumu buhfi Redseht gahls, tad luhgfin par tew; Deerws shehligi fargahs,

Pahrweddihs-fweifu pehz gaddeem; tad buhs mums lihgf-miba firdis! —

Runnaschu gan ar firdi, to jautaschu; bet arri wehleet, Mihli Bezzaki, ka pee mihtas Maijinas eemu, Ar to runnaht, un redseht, woi ne raud? — Affaras winnas

Jan ne warretu zeest; ja ne lauj, paleeku mahjas. Ja, tu lishite manna, jau ne buhs Maijinai raudaht.

Sazzis to, eet, Bezzaki wehl, grihb Maijinu mehleht;

Eet par wahrteem, gare schohgu. — Ne funninsch, it gauschi tam mihtais,

Lezz tam stahwu pee fahneem, un peeglauschahs, arri laisa Rohjinas, smilkstedams, tam. — Bet jepfschu to mihtligi tudaf

Mehdse paglaudeht ar rohku: „Mans Pohgt!“ fazzidams: taggad

Sirds tam pilna, pilns prahts ar dohmahm, mannidams ne mann.

Un tas funninsch faskummis, ka Behrtuls dufmigs, ne funkst wairs,

Galvou nolezzis it pamas us mahjahm atpakkaf dohdahs. —

Behrtulis eet ar ween par tekku, zaur grahwjeem un kruhmeem,

Kur tas ihfakais zelsch; ne reds, ne dsird, kas tur apfahrt, Buhru labpraht, tam putninam lihds, kas taggad in ais-fkreen,

Zappis pee Maijinas flahht. — Nu fahht ne sinnadams tezzeht,

Tekk gare beesaku kruhmu; prett ohtru gallu: „Mans Behrtul!“

Atskann flakki tam pretti. Winsch pazell azzis, un — reds fche!

Maijina stahw preeksch azzim, jau meklejfi Behrtuli patti. —

Ne, mans Behrtul! Ko dsirdu no tew? — Ta fakka ta meita,

Kriht tam ap fakku, jau raud: Ko dsirdu? Terwi grihb muhscha,

Grihb us Wahsemmi nemt, man atraut Behrtuli mannu? —

Zaisi tik sahrku papreeksch! — Ne warru pagallam to pahrzeest! —

Behrtulis speesch to pee kruhtim: Jau ne schfirs zits, ka ta nahwe,

Manni no tewis — ne ta! Lihds tewim debbesu walsta Kluhfschu, tur mihsleschu tew wehl — tawes es muhschigi buhschu!

Ja! to juhtu nu flaidri — lihds pascham firdsdiabinam flaidri:

Tew peederru pagallam, tawes esnu, tawes muhschigi buhschu!

Maijina mihta, ſchē rohta! ſchē firds! — Ak! kahds
tas irr ugguns,

Jauns un ſkaidrs, ko mannu? — Lai, Maijina, dſhwo-
jam weenreis

Tā, tā Tehws un ta Mahte, no weenas blohdinas ehdam,
Dſerram biſſ'ra no weena! Lai muhſcham paleekam kohpā,
Mihlejamees un preezajamees, un dſhwiwibū weeglu

Darram zits tam zittam! — Ko ſakki, Maijina mihta? —

Sakki jel: Muhſcham es tawa! — Un: Muh-
ſcham es tawa! — tas atſkann

Lehni, lehni no muttites tai, tik ko dſirdeht to paſpehji;
Bet tas puifis, ir dwaſchizu tahs wiſſmaſaku lemdams,
Un to ſahrigahm luhpahm eefiſhdams, dſirdeja ſkaidri,
Un to lihds matteem us peeri noſarkuſchu meiteni butſcho. —

Schi, tā rauta wirs debbes, no jaunahm juſchanahm pilna,
Wahrdū ne ſakka wairs, tik paſkatt us debbesim, ſpeeſch to
Sew pee firds, un Wehrtulis kleeds: Deewes! Maijina
na manſa!

Muhſcham buhſi tu mannim, un muhſcham buhſchu es te-
wim! —

Engeli dſeed to tai debbes, un Deewes ſcho derribu ſwehti! —

Kluſſa ta dabba wiſſapſahrt, ne wehſſch, ne lappina
kuſtahs;

Ewinn tahs miſhlibas ſwehtkus, jo ſkaidra faule no debbes
Spihd us ſwehtitu ſemmi, ſpihd us to kruhmū, pee kurra
Dwehſeles miſhledamas wehl turrahs ar miſhligahm rohkahm
Zeeti ſatwehruſchees. — Klau! Laſtigalla ſahſ pohgahſ,
Tepſchu wehl waktars tahſ, tai paſchā beesūma-kruhā,
Kur ſaberreti ſahw; ta jauka ſkanniga riſſle
Sluddina ſwinnedamai tai dabba derribas ſwehtas! —

Wohſti no ſkannigas balſ, tee pazell azzis, un waigi
Slapji no aſſarahm! — Kriht abbi, teikdami Deewu,
Zekōs, ſwehredami, no gohda ſchirtees ne muhſcham,
Palikt tizzami katram! — Un laſtigallina pohga. —

Woi tad nu buhs tem tas prahts, wehl eet us muhſchu,
tam jaunam

Kungam deeneht, un eet ar to lihds Wahſſemmes galleem?
Woi palikſi nu Maijinu ſchē? — Woi raudaſchu tewi? —

Ne palikſchu! ne buhſchu nekur, kur Maijina ne grihb!
Muhſcham buhſchu nu taws, tu muhſcham buhſi jau mati-
na! —

Bet ja wehli man runnaht: — Wehs abbi jauni wehl
eſſam,

Eſchettri gaddi papilnam, kamehr ſaprezetees warram;
Un jamahzahs man dauds wehl irr, ka ſtanu pa gohdam
Dſiwoht, ir tahdu ſeewinu kohpt, tā Deewes man grihb
eedoht.

Tatſchu jau ne warram wiſſ ikdeenas ſaeet un ſapreest;
Darbi darrami gan! — Kā buhtu, kad raudſitu, gaddu
Weenu tam jaunam Kungam parraktam deeneht, un patikt
Muhſu zeenigam Tehwam, kas muhs tik miſhligi walda?
Zē jau warru par neddeku gan woi weenu, woi diwi
Neiſes ateet pee tew, pee miſheem wezakeem arri;
Un tā preezafimees wehl daſchu deentū kohpā;
Un ko mahzijeos es tai ſchōlā, mahziſchu tewi,
Zitew grihbahs; un gudribas man, tew luſtes gan peeangſ.
Irr, kad gads jau pagallam, taws prahts, ka palikt buhs
mahjās:

Palikſchu gan, un zeenigais Kungs to ſchehligi wehlehs.
Bet ja patti tu redſi, ka labbi man eet pee ta jauna
Mihliga Kungā, ka miſhe tas man, ka grihbetu labpraht
Nemt us Wahſſemmi lihds, ir man, kas gudribas metle,
Gan tas prahts us to greeſchahs, jo wairak mahziteos,
redſeht;

Ja tu tad wehl eewehro, ka preeſch trim gaddeem jau ne
warr,

Jaunibas dehl, muhs laulaht, ka tatſchu ja gaid tik ilgi;
Un ka pelnitees man ko waiſag, ſeewinu mihtu
Gohdam turreht, un pahritikt, ka wezgeem preeks irr muhs
redſeht:

Kas sinn, neggi taws prahts, kas gribb man gudrafu
redseht,

Gribb, ka pahrtikkuschi jo labbi meh's warretum dshwoht,
In no pilnibas fawas ir nabbadsineem fo peemest,
Wehlehs arri schohs gaddus. — Es muhscham peetizzigs
tewim,

Un tu, Maijina mißka! tu man peetizziga bußfi;
Jo, kad ne buhtu ta, tad mirtu, kaut kur es arr bijis. —

Ne buhs, Behrtulit, mirt; tew weenmeh'r tizzama
buhßchu,

Tewi mißleßchu muhscham, kaut semmes gallus tu redseht
Gahjis. — Bet kad tikkai ne to Kundßinu mißleji wairak,
Ne ka manni? Kam gribb, ar Kundßinu Wahßemmi re-
dseht? —

Kad tu zerreji to, tad, Maijina, paleeku mahjäs.
Deewinßch weenigais man jo mißleßch pah'r tewi, pah'r
wezzeem;

Bet starp zilwekeem tu, ka tehws un mahte, tee pirmi.
Engelis effi tu man, tas weenigais zilweka meefäs;
Ka ne mißletu tad pah'r wißfeem Engeli meefäs?
Tikkai tewis es wehrts, tik gudrs un pilnigs es labpraht
Buhtu; tapeß; gan ectu, ja laißtu, pee Kundßina deeneht.

Mißlakais effi tu man! — Ak, Behrtuli! ne nemm
par kaunu,

Ka jau tehrseju tew, fo prahtinßch pamasais mahza,
Jeb fo ta firds ween mahza, pah'rnemta no mißlibas kar-
ßas. —

Gan atrohnu jau pattl, ka gudri prahts tewim dohma,
Mißlibas ka ne truhßt, bet wairak mahzitees gribbi,
Pelnitees arri, laid irr jo wairak, behdigeem lihdseht.
Eij tik drohßch us to mußchu, tam jaunam Kungam tur
deeneht;

Un kad gaddam irr gals, eij lihdß us Wahßemmi winnam.
Zertißchu gan tohs gaddus, ta mißliba peeminnehs tewi;

Garrä runnaßchu daubs ar tew, ir fapni man rahdihs,
Ka tew tablu no mums gan klahjäh; Deewinu luhgßchu,
Weffelu tas tew taupihß, un weffelu pah'rweddihß mahjäs.
Tad jau palikßi man, kamehr Deews wehle, mums dsh-
woht,

Tad bes tewi nemaf ne suddihß, kamehr es mirtu,
Dihtinßch, waktarinßch man. — Tu pehdigi flehgßi man
azzis! —

Ak! ne peeminn jel to! Woi gribbi man affaras is-
speest,

Jr man dshwibu neunt! Deews usturehs abbus muhs
kohpä;

Un kad ja mirt irr gan: Deews aiginahß abbus muhs
kohpä! —

Ea tai Behrtulits pretti: Ka Deews redß! fakka ta
meita,

Dohßimees winnam, kas wald, un darrifim abbi, kas
nahkäh! —

Dohßimees Deewam labpraht, un darrifim allafch,
kas nahkäh.

Atfakka Behrtulis arr. — Un lakßtigallina pohga! —

Bet nu, Behrtulits faßß, pee wezzakeem taweem
mums ja eet,

Ja luhßß fwehtibu mums no teem, tad eesim pee manneem;
Tee jau mannißßchi gan, tee fwehtihß behrninus labpraht.

Dohdahß ahtri par teßku; mas brihßß, te wezzaku
mahjäs.

Mahte Greetina pretti, jau Maijinai steigdama praßa:
Zella fatikkatees, juhs mißli behrnini? Jeb woi
ßiji, Raija, pee tehwa, pee mahtes Behrtuka mißka?

Satiffu gan to nahkam, un redseet, dehlu Jums
weddu;
Meitinas ween Jums irr! Woi gribbetut dehlu scho us-
nemt? —

Kad wehl runna, pats tehws isgahjis arridsan flau-
fahs;
Grihh jau prassibt. Te kriht ir Behrtuls, Maijina kohpâ
Tehwam un mahtei ap zelleem, tohs butsho, flappin' ar
ass'rahm,
Lubdsahs, swehtigt tohs abbus, par dehlu Behrtuli tur-
reht. —

Affaras birst ir tehwoam ir mahtei, behrninus redseht,
Afkampi abbi tohs behrnus, tehs pazell, stuhpsta tehs,
swehti:

Effeet swehtiti mums, juhs abbi, behrnini mihki!
Behrtulit! effi mums dehls, fem miblejam, dohsim tew
labprakt
Muhfu Maijinu; preeks mums buhseet, wezzi kad tiksim.
Dohdatees rohtas, ja paliks tas prahts jams, mihliba
zeeta,
Kamehr pilnam buhseet-paangufchi; preezigi kahsas
Turrefim-jums. — Pats swehti juhs Deews! pats lai-
mi jums peeschfir! —

Paldeews, Wezzaki mihki! — ta Behrtuls, Maijina
fakka. —
Muhsham paliks tas prahts, ir muhsham mihliba weena!
Gohdafim mihligi Juhs, in kohpfin, wezzi kad buhseet!
Paldeews, Tehtin un Mahte! Lai Deews Juhs baggati
swehti! —

Dutscho tad atkal tee behrni teem wozeem rohtas un
kahjas;
Un tee wezzi tohs zilla, te scho, te winnu pee sirds speesch.

Sahf tad arr runnaht no ta, fo dsirdejschi, Behrtu-
kam muishâ
Buhshoht eet un deeneht tam jarnam Kungam, un zellu
Tablu noeet ar winnu. — To wiffu stahsta tee behrni,
Ka tee par to falihgufchi jau, ka kad beigti tee gaddi,
Behrtulis pahrgahjis, dauds eemahjizees, pelnijees, nem-
fchoht
Maijinu tad par feewu, ka lihgfmi, gohdigi dsihwohs. —

Wiff tas tiht teem wezzakeem arr. — Nu, behrni!
mehs eefim
Kohpâ wiffi, fakka tas tehws, pee Behrtula tehwa,
Mahtes arri; tad dsirdefim tur, fo wezzaki fakka,
Woi gan ar meeru buhs, woi Maijinu gribbehs par-
meitu. —

Tehtit mihlo! jau fenn tehws, mahte man Maijinu
mihle
Peels buhs abbeem tas preeks, kad dsirdehs, derretu bruhiti
Efsam Maijinu man; tee pateiks Jums, ka to dohdeet,
Pazels rohtas us debbes, un swehtigs abbus, un luhgsees
Deewu par Jums in par mums! — Nahz, Maijina!
eefim pee wezzeem!

Sahf jau skreet, driht vutrineem lihds, kaut tappu-
fchi mabjâs.
Behrtula tehwoam un mahtei to gohdu doht; bet jau tee
wezzee
Ne warr tik schigli tapt us preekschu. Jau pastahio tee
jaunee,
Stattahs atpakkal, reds, ka wezzaki pamafu ween eet,
Greeksahs mihki jaw atkal pee teem, eet pamaf ar win-
neem;
Un ka jel garfch teem ne tohp tas laiks, sahf runnaht ar
wezzeem,
Jepfchu mihlafi buhtu starp few farunnajschees kluffu.

Mahfufchi nu pee wahrteem, jau tehws, jau Behr-
tuka mahte
 Mahf teem mihligi pretti, tohs sweizina, rohkas dohd wez-
zeem,
 Maijinu, Behrtuli glauda. — Ee Behrtuls, Maijina
pakriht
 Zeem pee kahjahm, apkampj: Tehws! Mahte! fauz
 Maijina, mihki! —
 Tehws un Mahte! fauz Behrtuls, fche weddu Zums
 meitu wehl weenu,
 Ihtenu, Zums peeberramu! — Maija man derreta
 bruhte!
 Sinnu, Zuh mihlejeet to jau fenn; af, fwehtijeet behrnus,
 Swehtijeet abbus! Kad laiks buhs, weddtschu weddtsk
 mahjas. —

Pilni preeka tee wezzi zelt rohkas us debbefim, flawe
 Deewu, tad apkampj behrnus, tad but scho weenu pehz
 ohtru:

Sweizinata tu mihka! — ta fahf tehws Maijinai
 fazzihf.

Sweizinata tu mihka! — no mahtes muttes teem atskann.
 Redfu, jau wezzaki lihds; nu sinnu, tohs wehlejam ab-
 bus!

Nunna wairak tas tehws. — Nu fwehti, Deewin! tohs
 behrnus!

Tawa mihliba tohs faween! mihliba tawa
 Swehti jo prohjam tohs! Lai, Deewin! labbi teem klah-
 jahs!

Lai tee pilnibu reds, lai behrnu behrni tohs gohda;
 Un kad beigufchi fcheit, tad wedd tohs debbefu preeka;
 Det pehznahkameem wehl to wahrdi fwehti lai paleek!

Paldeews, Tehin un Mahte! par fwehtibu mihku! —
 tee behrni

Sakka, but scho teem rohkas. — Tee wezzi speesch tohs
 pee kruhtim;

Eet tad, flehds arri few pee fids tabs Maijinas mihkus
 Wezzalus; wedd eetsch namma, tad fchdina istabas gohda.

Ee nu, ko farnnajschi tee behrni, dsird, un ka dees
 neht
 Behrtulim eet buhs pee Kunga, ka fwefchumu winnam
 buhs redseht
 Lihds ar to jaunnu Kungu, ka mahzitees gudribas wairak,
 Zu to pelnitees arr, ka wairak labba warr darriht.
 Un ka Maijina grihb tohs tschettrus gaddinus zeestees,
 Kamehr pahrgahjis buhs. — Ee Lihsite, bijufi lauka,
 Eetscha nahdama reds tohs wiffus preezigus; padfied
 Bruhti ka Behrtulis fauz. — Nu teescham brahls man
 paliks! —

Kriht ap faklu tai Maijinai, but scho, flawe to gauschi;
 Apkampj brahli tapat, fchis mahfi. — Nu dsird ta, kas
 nofpreests,

Grihbetu raudaht — bet ne! — zeefch arridsan; Mai-
 jina ne raud!

Meera dohdahs tapat. — Det firds jau tehwan un mahtei
 Lihgfma, ka Deews to wiffu tik schehligi lihdsjeis fapreest,
 Ka nu Behrtulam irr ta mihka Maijina drohfscha,
 Ka tas zeenigam Kungam warr klaufiht, patift, ir gudru
 Mahzibu wairak nemtees, ir pelnitees, pilatbu redseht.
 Un tee fwehti to dehtu: Nu drohfsch eij Kundsinam
 muishä

Deeneht, Deews irr ar tew! Eij drohfsch us Wahzsemmi
 pafchu!

Deews tew Maijinu dewis, tas fweifu pehrweddihs atfal.

Zettorta dseefma.

Laiks garfch; ihfi stahfi.

Ohtru deenu pehz tam jau Behrtulis noet us muishu,
 Sakka zeenigeem Kungeem, ka labpraht nahfchoht, un
 luhdsahs

Tikkai neddeku weenu, kamehr to mahte gann avkohps,
Un pats teiwam wehl buhs pee meeschu fehfschanas lihdsjejs.

Labpracht Kungi to wehl, nu Behrtulis tehtinam pa-
lihds,
Strahda tfschalli, kad beigts, us wakkaru Maajinu rauga.
Tà jau deenu no deenas; un mahte drahnas tam fakohpj.

Muifschâ tizzis, tas deen ar gohdu, Kungeem labs
prahts irr
Wezzakeem preeks, ir Maikai; zik wakkas, Behrtulis mah-
zabs

Stohlà, Studentam luste to mahzih; labbe tam galwa,
Un pats dsennahs pehz ta, ka daups in labbi to mahzabs.
Pahru reisi par neddeku neet Maajinas raudsiht,
Arri gan wezzakus mihsas; to mahzijeas, stahsto teem
wezzeem,

Mahza to Maajinu, to ta labpracht sinnajsi buhtu.
Iepfchu rakstih; jau mahf, bet labba ki mahza to rakstih,
Rehkinah; arr, zik waijag, un stahsus gudrus tai stahsta
Kas wiiff wairak to derr pee mahju kohpschanas wiiffas,
Ka, kad faimneeze buhs, dauds leetas lehtaki weiktohs.

Tà fkreem deena pehz deenas, un neddekas, mehne-
fchi wiiffi,

Behrtulis deewabihjigs; ne tà, ka darbi tam truhktu.
Deewu bihtees, un tomehr to labbu ne darriht, kohpâ
Ne pastahw, irr tas pats, tà: spih; oht faule par nakti.
Staidra gaisma woi warr ar tumfibu faderreht kohpâ? —
Zaisna tam irr ta firds, eekfch dsihwofchanas irr gohdigs,
Kohfch irr, deeneht pareisi; tahds kohfch arr, mahziteas
labbi,

Kohpj tam Kungam tahs leetas, ir fawas paschas pareisi;
Turra meeru, labpracht ir lihds, kam warredams, muif-
schâ;

Un tur padohmu sinn, wiiff wairak wezzakeem, stahsta.

Tà par nowaddu wiifu, tà muifschâ mihsinahs tappe,
Un tur padohma truhkte, woi paliga; Behrtulis palihds.

Jau tas gads us gallu, nu neet, wezzakeeni nodedht
Labbas deenas, ir Maikai tapat, tahs wezzakeem arri.
Tehws to fwehti, tà mahte, gan Maikas wezzaki tif pat,
Weht us zekku tam laimi, dohd mahzibas, drohfschina
prahtu.

Mauda wiiffi, pats Behrtulis arr, luhds wezzakus, labbu
Prahtu turreht us to: Nu greefschabs, Maajinai fazzih
L. abas deenas; bet reds! jau Maajina farrabs pee katla,
Xpkampufi to speesch, un speesch, tà mehma jau paleet,
Wahls tas waigs, tahs rohjinas drebb, tahs luhpas un
azzis.

Glehdsahs, kamehr jau kriht; wairs ne warr turretees
Behrtuls,

Etipri turredams brehz: Bai magna Maajina pamirft!
Welt us benki, fauz, uhdeni nest, apflacka to waigu,
Wutscho luhpinas bahlas, kamehr filst atkal, un azzis
Pazell pamasam. — Xpkamp; to no jauna, tad palaisch
Wutschodama wehl weenreis, un fakka: Deewinisch tew
fwehti!

Eiji nu weffels, peeminni man, rakft arri pabrischam-
Mannim grahmatu, tizzi, ne muhscham warru tew ais-
mirft.

Deews lai glabba juhs abbus, lai pahrewedd weffelus mah-
jâs!

Al tu, firfnina mihta! — tà fakka tai Behrtulit at-
kal; —

Nimsteas behdâs, tizzi, ka Deews muhs scheligi glabbahs!
Dshwo weffela, mihta! Tew rakstifchu, rakfti tu man
arr!

Allasch peeminnu tewis, taws buhfschu lihds pastaru deenu!
Mahjâs tkuis, tad muhs faweenohs altara preekschâ;
Tad jau palifschu taws, kamehr mums faulite spihdehs!

Paleez ar Deewu! tas preezinahs tew, tas weffelu taupihs!
Redsami schkirrohs no tew, bet firds jau muhscham pee
tewis! —

To pafazzijis ranjahs tas nohst; jau faulite noeet,
Un ta meitene lauz to wakkam; issteepufi rohas
Abbas, wehl fauz: Tu paleezi mans! Deew's swehti tew
wiffur! —

Tà tee schkirrah's; ta faulite dseest ais juhras, ais semmes.
Bet ta zerribas faule ue dseest, faut tumfiba fegtu!
Laima ta behdulischeem; ka ne sinn nahkamas behdas;
Zerriba tahs aisfebs, un zerriba labbu leef gaidiht! —

Aggri no rihta tee zekahs, tas jaunais Kungs un tas
wezzais,
Zeeniga Mahte tapat; bet Behrtulis ne bija duffejs.
Duhtu labprah't aigahjis pee Maajinas mihtas no rihta;
Bet fataifamas jau bij daschas leetas papreekschu,
In ta duffa par nakti tahs behdas lehtakt weeglo,
Ne tà gaifina tahs deenas, kad rihtòs affaras ja raub.

Nu jau atraida jaunu Kungu tee wezzakti pafchi,
Gan ar affarahm schkirrah's it karstahm, wezzi no jauna,
Gan arri rauda tas jaun's, no wezzakeem mihtligi sweh-
tihts. —

Diattòs schnukskedams fehd; nei jauki lehfdama faule,
Nei tà mahleta dabba, no Deewa brihnumeem pilna
Nei tahs dseefmikas swehtas, kas stann no zihrukeem
gaifòs,

Je no putnineem fuints, kas kruhmòs dseeda jeb meschòs
Mohdinahs jaunu Kunga, jeb firdi Behrtufam preezahs!
Kluffi jellu tee brauz. — Tee kohki, tee kalni jau aiskreen,
Un jo stundas, jo wairak teem swefchas muishas un
fehtas

Pilsfah'ti gan arr pabrihscham parahdahs; tad zekahs par
uppehm

Mafahm un leelahm. Jau Swentai tohp klah't, jau roh-
beschi tuwu,

In jo rohbeschi klah't, jo firds faskummuffi schehlo.
Tad apfkattidances wehl weentreis ar affarahm azzis,
Tehwu - semmiti mihtu jau arstahi swehtijoh't. — Pastneeks
Papuhfch tauriti; reds! jau Palangas Kasaki preekschâ,
Nolaisch schtehra - wahr'tus, un: Tur r! — fauz pastnee-
kam pretti. —

Sche nu gan ismekleti tohp kuppuri, schkirstini, ratti;
Pafchus gan arr iswaiza, woi nau teem aisleegtas leetas,
Woi to grahmatu naw, ar sehgeleem speestu, pee ferwis?
Un kad wiffu pareis atraddufchi, wehle teem aisbraukt.

Pastneeks preczigi puhfch; reds! skreen tee kohki, tee
filli!

Pilna firfina teem; ne apfkattahs, kamehr jau Pruhshòs
Gebraukufcheem ne tah't, jau Pruhshu pastunams klah'tu.

Atkal ismekleti tur, palais'ti, brauz knafchi jo tablu,
Un tà brauka tee wehl zaur Klaipe'tu, pilsfah'teem zitteem
Daschas deenas ir nakt'es, kamehr jau Kensberg'es leclam
Pilsfah'tam eekschâ klubst. — Tur kahdas deenas jau
duffa,

Tur apfkattahs, tur draugus atrohn, tur pasih'stams da-
schais

Jaunam Kungam; to luhds, lai kahdu brihdi wehl paleek;
Un tee paleek turpat wehl kahdas neddektas treijas.

Te nu Behrtufâ firds, jau weenmeh'r pilna tahm doh-
mahm,

Râ teem wezzakeem eet, tà mihtai Maajinai klahjahs,
Jer jau padohmoiffi, teem wiffseem rakstih't, ka labbi
Pafcham klahjahs ir Kungam. — Reds! atueff grahma-
tas Kungam! —

Tahs attaisijis, fauz: Nahz, Behrtulit! grahmata te-
win! —

Preekâ drebbedams kampj tas grahmatu, pateiz tam
Kungam,

Ëet, attaisa, tē lassa: „Deew's dohd tew deeninas labbas!
„Mihkai's Behrtu'it: Es un wezzaki tawi kâ manni,
„Un rahs mahfinas mihkas, un wiſſi raddi, kâ draugi,
„Wiſſi weffeli; tew peeminam, Deewinu luhdsam,
„Lai tew ſwehti, tew lihds! — Un jepschu wehl daschu
brihd raudu,
„Tatſchu jau meeriga firds, us Deewu man zerriba ſtipra.
„Paleez weffels, un rakſti man drihs, un turri man mihku,
„Alaſch tapat, kâ jau fenn, un kâ tew, kas to tew
rakſta,
„Sirtnigi mihko ſcheit un muhscham Maijina tawa!“ —

Riht us zelleem nu Behrtuls, un flawe Deewinu
mihku;
Dutſcho tad karſti to grahmatu, butſcho wiſſwairak to
weetu,
Kur tahs Maijinas wahrds usrakſtihts: Swehta tu man-
nim,
Kamehr diſhweneeks es, tu mihka Maijina, muhscham! —
Un tahs affaras pill, kâ debbes leetus, par waigeem. —

Ëet, pafakka nu Kungam to preeku, ka rakſtijſi Maija,
Ka ta weffela, ka tee wezzaki weffeli wiſſi,
Un tahs mahfinas arr, un raddi wiſſi, kâ draugi;
Ka tai meeriga firds, un ka bes galla to mihle.

Kungs no mihligas firds papreezajahs lihds, un tad
fakka,
Paſcha wezzakeem arri, kâ raddeem wiſſeem un draugeem
Labbi klahjotees, ka pats tehws, ir mahte, kâ mahſe
Weeniga mihka, tee wiſſi tam rakſtijſchi; farkanas azzis
Affarahm jau no pirmahm, faht atkal pillinaht preekam.

Behrtukam pilna firds, zeest ne warr ilgaki, runnaht
Labpraht gribbetu, ko ta firds preet Maijina fajuh.

Det ko runnahs, kad ne dſied? — Ja rakſta grahmatu
mihkai! —

Apſehd tad, nemm ſpalku, nemm papiri; blaſka jau
galbâ
Stahw; nu rakſta: „Paldeew's! Tu Seltenite, ko Dee-
winſch

„Man tik ſchehligi dewis! par tawu grahmatu mihku;
„Ka tu peeminni man, kâ preozini jaukakeem ſinneem!
„Ihſti gribbeju pats tew rakſtiht, atgahje tawa
„Grahmatina man mihka; to laſſijs ſehdohs un rakſtu
„Tewim arri, lai ſinni, ka Deew's muhs weffelus tauwijs,
„Ka lihds Kensbergi weddis it labbi, kâ labbi ſche klahjahs,
„Ka palikſim wehl ſcheit lihds pahru neddeku, ka tad
„Dohſimees atkal us preekſchu, kamehr us Berlini toſham,
„Kur jau ja paleek mums, to brangu pilſſafchu paſiht
„Labbu brihdi. — Tad eefim us ſkohlahm flawetahm
augſtahm.

„Ro ſcheit redſejis eſmu, ir redſefchu, rakſtiſchu zitreis,
„Det jo pilnigi weenreis ar wahrdeem ſtahtſiſchu mahjas. —
„Rakſti man, Maijina mihka, jei rakſti man grahmatu
jawnu

„Us pilſſafchu, ko Berlini ſauz, par neddeku weenu,
„Kad jau grahmatu ſchi tew rohkâs rikkuſi; ſtahtſi
„Mannim no jauna, kâ klahjahs, ko tu, ko wezzaki darra,
„Ko tahs mahfinas mihkas, un wiſſi raddi, kâ draugi? —
„Sinni wehl, Engelits mihkſch, tahs dohmas us tewi
man ſipro,

„Kad firds wahjibu mann, un affaras aztinahm isbiriſt
„Zilla prahtu man atkal, ka wehrt's tahs buhtu: — jau
meerâ

„Dohmoſhs, pawehstohs Deewam, un Deewinſch ſchehligi
palihds. —
„Kamehr dwaſcha ſchi mannim, es tewi mihleſchu Sirt-
nin!

„Un kad nolikſchu meekas, wehl mihleſchu — Behrtulis
tawais.“ —

Grahmatu scho tam Kungam tas dohd, ta tiffe ta
teescham

Maijinas rohkās; scho dohd atkal grahmatas farwas
Wezzeem Kungeem; un ta nekad tahs grahmatas sudde. —

Bijufchi neddekas trihs Kensberge, dohdahs us
preekschu

Gan zaur pilsfahsteem, meicheem, par kalneem eeleijahn
brauka;

Skann ta pastneeka taure, juhds abra sirus, ir eekschā;
Brihscham par deenu par nakti brauz, tikkai pasnauda
rattōs;

Peeckuffufchi tad tohrteli nemm par nakti; no rihta
Skreen us preekschu tad atkal, kamehr jau Berlines pils-
fahst,

Brangais, leelais teem rahdahs, ar augsteem tohrneem
un nammeem.

Un tur tikufchi, reds tee simts neredsetas leetas,
Paleek mehnefschu trihs tur, lihgsmojahs, pasauli mahjahs
Pasih, zilwekus arr daudstahrtigus, raksta, kà dabbu
Grahmatas schuro in turp; ir Behrtuli preezina Maijas
Grahmatinas, kà scho no Behrtula rakstitas mihlas.

Bet ko mihledami jau fakkahs, paschi gan sinneet;
Tapeh; ne gribbu wiffus schē stahstih, neds arri minneht,
Ko no redsetahm leetahm gan Behrtuls Maijinai raksta.
Jau ne meklejam schein, kà to, kà Behrtulim gabjis,
Kà tai Maijinai mihlat; jits wiff warr neminnehts palist.

Us tahm angstahm skoblahm aisgahjufchi, mahzijahs
jauns Kungs

Augstas gudribas sinas; ir Behrtulis lassija daschu
Labbu grahmatu, klausijahs arr pabrischam, ko gudri
Kohpā spreede. No wiffa tas nehmehts mahjibas labbas;
Un pawiffam tas darrija tā, kà gohdigam nahkabs,
Deeneja labbi tam Kungam, un winna leetas nokohpe,
Diija prett wiffseem taifns; ikweens to fullaini teize.
Diwi gaddus tee palikke tur, tad greesehts tas jauns Kungs,

Zittas semmes wehl redseht, un kà tee fweeschneeki dsihwo
Sawās semmēs, eerafshas fahdas, likkumi kahdi;
Ka no wiffa, ko reds un klausahs, mahjibas nemtobs.
Da tam, kà jau papreeksch, daudf mihlas grahmatas nahze
No tahs tehwu-semmes, no Kungeem, Maijinas, raddeem.
Un tas Behrtula Kungs, tas jauns, kà Behrtulis arri
Rakstija daudsfreis faweem us mahjahm; preezigi wiffi! —

Bet jau weenreis nekas tam Behrtulim atee no
Maijas;

Zeenigi Kungi paschi gan rakstijischi deklinam mihlam,
Bet jau Behrtulam nau nekahda grahmata dohta.
Eas gann skumbina to, winsch jaunu Kungu gann janta,
Gann ir luhds, lai fakka, lai buhtu notizzis, kas buhdams.
Jau ne fakka ne ko, tik to, kà rakstijischi schoreis
Newa Maijina tam; kas sinn, woi walkas tai bijshas? —

Behrtulis raksta, nu luhds to jaunu Kungu, lai suhta
Grahmatu lihds ar farou; tas suht. — Bet ohtreuis
atkan

Ne nahk grahmata tam. — Nu fahk jau bihtees, woi
flimma,

Woi pagallam buhs mirufi ta; — pilns affaru waid;
sinsch;

Mahk pee zeeniga Kunga, luhds atkal, lai taifnibu jelle
Tam pasakka, lai buht, kà bijs, kaut sinnajis tikkai;
Desinnaschana jau mohza jo wairak, ne kà pats launums!

Jaunais Kungs tam fakka, to sinnus, kà dsihwa pa-
teeki,

Ka tee wezzi tapat, kà labbas deenas tam fakka,
Ir kà flimmi neweens; bet wairak ne warrns fazzih.
Jo tas leedsahs tam fazzih, jo wairak Behrtulis skum-
migs;

Un tā mehnefschi tschettri pagallam; bet grahmatas ne-
waid.

Veekta dseefma.

Behdas un preeks.

Ka jau kahrojahs gauschi, tapt weenreis atkal us mah-
johm,
Muhfu Behrtuls, to gau ikweens bes wahrda man tiz-
zesh.
Skummias gaidija tas, ka pestifchanu tas wehdsinfeh,
Ko tee laupiraji par iuhru twehrufchi, mohza
Vendeem lihds; tahds skummias un behdupilus gaidija
Behrtuls
Trefcham garram gaddam to gallu; bet ilgi bij ja gaid.

Bet tam brihscham kas tizzis tai Maijinai, gribsefet
sinnahrt;
Kapehz ne rakstiji tam mihtam Behrtulin? Woi to
Niemirufi pagallam, un zittu fahufi mihtehr? —
Ka kahds saltis, kas niknaki kohsch, jo finuks tas irr red-
seht; —
Woi to krahpufi gan ar mihtibu, lai to jo nikni
Mohlakam dohtu, tad kautu; ka pamafschm tikkai mirtu?

Wiff tas ne bija ta, wehl nenoseedfisa Maija,
Un ka mihtefi pirms, ta weenumehr Behrtuli mihtle.
Bet atminnefeet gan, ko Trihnitei, Behrtuka mahte,
Kad schihd dseefminas fahzam, jau Greeta, Maijinas
mahte,
Sazzija, bahrgam Kungam ka Geerts aisbehdsis fenn
gaddds,
Un ka behdinajahs, ja Kungs to sinnamu dabbu,
Kur tas miht, ka feewa tam irr, ka behenini miht,
Ka no teijenes rautu tohs wiiffus, tahku tohs westu. —

Drewam schehl! wiff norikke ta, ka Greetina bihihds.
Bahrgais Kungs pehz gaddeem isklauschinajs tshigganeem,
kas tur

Wafajahs apfahrt un laudis ar malnifchanu, ka laimes
Sazzifchanu gann krahpe, ka Geerts, kas pasuddis fenn
jau,

Schinni nowadda, ka feewa, behrni tam irraid.
Weena tshigganu mahte, par sifhneezi litdamees, bija
Greetinas mahjas bihi; schi mulka wiltneezei tizzahs,
Sahf few laimi litt fazzibt, un daschu wahrdinu runna
Neapdohmiga, ka ta wiltneeze pamanna labbi,
Ka jau behgki te buhs; ta klaufina wairak, un dabbu
Sinnamu wiffu. Tad eet pee dsimta-kungo, tam stabsta,
Maudas ja gribbus doht, tam rahdih, kur tam irr behglis.
Kungs to naudu tai dohd: tad pasalka wiffu; tad fuhda
Geertam pakka, un paschu, ta feew' in behrninus ais-
wehd.

Bet kalabhad tad tur ne rakstija Behrtulin Maija?
Warreja rakstibt gan! — Woi meiteni zectumain eedohs? —

Zectumain gan ne derwe, bet niknaki mohzija bahrgs
Kungs.

Dindejs bija no tahs — ir to ta tshigganu mahte
Dij isklausijfi gan, un Kungam teikufi fleppen —
Ka ta meitene bruhde, ka bruhdgans fainneeka dehis irr
Weenigais, jaunam Kungam lihds gahjis us Wahsemmi;
bet kad
Pahrees, buhschoht tahs kahsas; ta norunnaischi tee
wezzee.
Ta pats zeenigais Kungs, kas brihwu zerreja Geertu.

Ko nu dufnigais Kungs eeksch fawas bahrsidas dar-
rihs?
Ne dohs meiteni turp! — Tas jau bes tam gan irr sin-
nams.
Bet wehl wairak: winfeh dsird, ta meitene warrus arr
rakstibt
Tudak fuhda tas strehli, gan niknu zifweku, lai tas
Blacku, papiri, spalwas, un kas tik rakstami rihti

Atneimm nohst, ismekle, woi nau wehl zittur starp drab-
nahm

Slehptas rakstamas leetas; tahs wiffas us muischu buhs
noneft,

Un peekohdinabt affi, ja meitene raudsihs, fur dabbuht
Zittur rakstamus rihsus, jeb laudis walkas tai laidsihs:

Dabbuhs meitene rihskes, un wiffi laudis, kas sinna.
„Kapeh; arraju-kaudim — ta bahrgais dusmojahs dsimts-
kungs —

„Kapeh; arraju-kaudim gan waijag rakstih? — Tas ne
derr!

„Un wiffwairak tahm meitahm, kas neeku-grahmatas
rakstih!

„Gewischki meitene schi! — Sahls rakstih bruhdgans
nam sawam!

„Pag, pag! Bruhdgannu dohschu! — Tas ne buhs
muhsham taws bruhdgans!“ —

Det ka ne dabbutu ta meitene grahmatas patti
No ta bruhdganna: Kungs leel affi peefazziht, lai ta
Ne nemm grahmatu wiff bes Kunga sinnas no pastes,
Jeb no zilweta zitta, pee geuhtas strahpes; ja zitti
Atkal grahmatas fleppen tai neffih, jeb arri paslehps,
Diedsejschi tai: teem buhs it affi schausteem to makfah.

Waijina ta pufmirrufi tohp, kad rakstamus rihsus
Atneimm wiffus, peekohdina ta, no ribkistehm tai runna,
Ro pee schehliga Kunga ne muhscham dsirdejsi bija.

Du stahw schehligais Deews man klah! Gan ir
Behrtuli panems!
Tad lai dschwibu man panemm; jau ne spehju dschwohr! —

Ro wo Behrtula runna? Tas saglis ne muhscham
teiw dabbuhs! —

Ta tas breefmgais zilwets, puff swehris, tas strechlis,
tai fakka. —

Un ta randa, ta brehz: Deews! mannu dwehfeli pee-
nem! —

Wisseem sehkas-kaudim, fur kalponi nobewe wiannu,
Gauschi bij schehl par to meitu; tee buhtu lihdssejschi lab-
praht.

Det ko darriht pee Kunga, kas pats puff swehris, ir tahdus
Paschus turreja dauds, kas ar fimts azzim tam gluhne,
Lai jelle taunais prahts tam noteek, ne zilla laudis
Prahtu, nebs baggati tohp, det wiffu Kungam ween
eepeln! —

Serretu, tahdam Kungam gan kaudim apzeetinateem,
Winnam lihds, bija buht; jo bahrsiba dusmibu dsemde.
Det jau ne bija ta! Gan labbi kaufti winnam,
Kas padewufchees Deewam, ir winna liffumeem klaufahs,
Un rahmsirdigi neff to krustu, kas tomehr jau ne nah
Des ta Tehwa sinnas, kas pahrwalda debbes un semmi.
Serreja weenmehr us to: tas wiffulabhaki darrihs!
Un Deews klaufija tohs, jau ne bij zerriba welta!

Wehl tas ne bija gann, ko bahrgais Kungs ar to meitu
Darrija; gribbeja to peepeest, laid apnemm ta wihru
Zittu! — Puifis it smuks gan raddahs, kas buhtu to
labpraht

Nehmis; un fadsirdsejs, ka pats Kungs gribbus tai wihru
Dohr: ne sinnadams, ka jau bruhte derreta zittam,
Nah, un luhdsahs to Kungu, lai tam dohd meitinu daiku.

Un tas zeenigais Kungs: Ta meita gan tahda nau
wehrta,
Det ja gribbi tik gauschi, jau tewim dohschu to paschu! —

Es tik luhdsu, lai wehleet man prezzeh, fakka tas
puifis;
Eeschu nu, runnaschu pats; fimts paldeewos, ka Zuchs to
kaujeet,

Zeenigais Kungs! — Ne tà, tas atbild, likschu to atwest.
 Daleezi, mulkiti, sché; pats rohkâ dohschu to bruhti!

Èà tas fakka, fauz waggaru schurp, fuht, eet pee tahs
 meitas,
 Un to pascham atwest; winsch gribbus, jepfchu to ne peln,
 Tatschu to gohdu tai darriht, un doht pats puifi par wihru.

Waggars eet, wedd meiteni schurp; eeraudstjis kad to:
 „Teescham, daika ta meita!“ — tà Kungs teiz; „ne
 buhtu dohmajs!“ —
 Wet apgreeschahs, nu peeri farauj, eet tad pee tahs meitas,
 Sakka gan bahrgi: Sché, reds! labs puifis, tam dohmu
 nu tewi,
 Tas tewi gribb par feewu; tu ne dohma zittu, bet nemm
 sché! —

Zeenigais, schehligais Tehws! — tà fahk ta meitene
 runnahé —
 Labprahé klausitu Juhs, to darritu, fo Juhs man weh-
 leet;
 Wet man irr jau weens draugs, tam esmu fohlita fenn
 jau.
 Wehneschu pahru, tad buhs winsch atpaffak, darrihs, fo
 gribbeet,
 Kad tik dabbutu manni; Juhs, bihdamees Deewu, gan
 dohsfeet.

Ko tu tè fakki: Bihdamees Deewu! woi ne sinni, ka
 man
 Bakka dahsa no Deewa, tew darriht, ka tik man patihk?
 Woi ne Dsimts-Kungs tew esmu? Woi Dsimts-Kungs
 ne likts no Deewa?
 Un lai darru nu labbu, lai kawnu teem, kas man irr dsimti,
 Deewu bihstohs es allasch; tas Kungus lizzis ir wehr-
 gus! —

Warr gan buht, bet Zeenigais Tehws! ne nemfeet
 par kawnu.
 Woi mehs nabbadstni, kas Dsimti-kandis Jums effam,
 Woi tad ne buhsim arri gan zilweki? Woi tad nau zilweks
 Zilwekam tuwaks? In woi Kungs Kristus mahzibu ne
 dohd;
 „Tuwaku buhs tew mihleht, ka sewi paschu?“ Woi ne
 fall:
 „Ko juhs gribbat, ka kaudis Jums darr; to darrat teem
 arri?“ —
 Woi tad nu gribbetut, Zeenigais Tehws! — ne nemfeet
 par kawnu!
 Woi gan gribbetut, ka peespeksu Juhs, darriht, kas ne
 geld?
 Darriht wehl to, kas grehtis irr? — Wet man tas grehts,
 kad es zittu
 Nemmu, ne fohlitu draugu. Woi, Zeenigs Tehws! tas
 nau teefa? —

Kungs jan magkeent kluff eetsch dohmaim; — fahk
 bet us reisi,
 Saraut peeri, preet meitent streeet, to draudeht, un fazzih:
 Drihksti tu runnahé man tà, no wehrqu zehlupees kahrtas?
 Nutti turri! Ko gribbu, to darr! Par dsimtu man effi!
 Woi gan wehrgi buhs tahdi, ka zitti zilweki wiiffi?
 Jeb woi mihlibu leedsu, kad meitai leedsu to wihru,
 Ko ta gribb? — Deews mannim gan wehl, tam Kun-
 gam, ar faweam
 Faudim darriht, ka tik. Ar meef un dwehsele wiiffi
 Tee man peedere! Es darru, ka patihk mannim, ar wisseem.
 Kas leet sirgu few nemt? — Èà pat man peederrat wiiffi!

Daleek kluffu ta meite. — Ko tahdam atbiddehs wairak,
 Kas to fwehtigu dabbu pee zilwekeem — prahtrigu dwehskli
 Jschkirt ne sinna wairs? — Irr mums fassummuschas
 firdis,
 Zillajam atkal tahs, kad klausamees, puifis fo runna,

Kas to meiteni prezze. — Satruhzees, bſirbedams taſdu
Saimoſchannu, kà fatrihzinàhts zaur meitenes wahrdeem,
Kà jau zits tai irr bruhdgans, kam ſohljuſi, to nemtees:
Jepſchu gauſchi to mihle, ſahk tomehr Kungu pars luhgtees:

Zeenigais Tehws! peedohdeet, jau ne gribbu wairak to
meitu,

Jepſchu wiſſu, kas irr, labpraht gan dohtu par winnu,
Arri dſihwibu paſchu; — Deews ſinn, kad warretu peſtiht
Winnu no nelaimes: tudak es mirtu par winnu! —
Bet ta ſohlita bruhte! Zaur grehtu ne gribbu pelniht.
Mannis pehz paleekat drohſcha, Juhs, mihla meitina
ſweſcha!

Ne prezzeſchu Juhs wairs. Deews dohd Jums labbaku
laimi! —

U, apſchehlojatees, Tehws Zeenigais! ne bij Jums teeſcham
Sinnams, ſohlitu eſſam; jel dohdeet winnu, kam pee-
derr! —

Kam? Ko pluſti tu mulki? Kam zittam peederr ta
meita,

Kà man weenigam, kas tai Dſimts-Kungs, waldineeks
eſnu? —

Tas nu teeſa gan irr, atſakka tas gohdigais puiſis;
Bet jau zittabi prohtu: Kà bruhte zitta jaw irraid.

Dabbuſi kuſlenu, prahtneek! Woi dſimta meita bes
mannas

Sinnas warr zittam buht par bruhti, par ko tu ween
gribbi? —

Eij, tu mulki, man nohſi! Patenzina Deewam, ka taupu!
Ne dabbuſi to meitu; bet ta to bruhdgannu tapat
Ne dabbuhs, ko ta zerre, gan dohſchu zittam par ſeeru.

Schehligais Zeenigs Tehws! wehl weenu wahrdin
kaujeet,

Weenu weenigu ſozziht! — Eſ raggutinus in waſchus,
Nattus in rihtus fenn taifu, kà tehws mans nelais arri.
Ko man palizzis tehws, ko pats eepelnizees eſnu,
Wiſſ eekſch dahlereem irr peezdesmits; kas irr mans pa-
dohms,

Mabbadſiba man wiſſa! — Bet Zeenigs, Schehligais
Tehin!

Nemmeet tohs par to meitu, lai draugam peepilda wahrdu,
Laid eet laimiga dſihwoht ar to, kam ſohljizees patti;
Lai Juhs ſwehti, lai ne lahð! — Tee lahſi ne darra
labbu!

Un kaut mihliga ne lahð; apſinnafchana jau mohza! —

Tik ne pahrunna manni, ka tahdeem labbaka ſirds
irr! —

Tà preekſch ſewis tas Kungs. — Ta meitene mihligt
ſtattahs

Us to gohdigu puiſi, pateiz ar ozzim, un rauda!
Un ſchihs aſſaras krabj weens Engelis debbeſu-walkà,
Neff preekſch Deewa; tur leezibas dohd preekſch mihliga
puiſcha,

Un apſkaidretahm ozzim redſ debbes-durwis tas wal-
lam! —

Teeſcham Deewinam irr, lai kahretà buhtu jekahdà,
Iſredſeti few behrni, kas, kad arri paſaule niſna,
Swehti dehma, kà darr, to mihleſtibu parahda
Darhòs, Deewa gihmi paſluddina, ſwehtigi prahtà
Zilwezigu pazilla; tà Deewa gohdu mums iſteiz! —

Bet ta mehdinaſchana tahs ſirds, ko mattija Dſimts-
Kungs,

Ne bij pee tahdas ſirds, apzeinata kas likſahs,
Stipra ganna; tik duſmigs gan wairs ne bija, bet tatschu
Palikke launumam wehl. — Eij, fakka tas puiſim, eij
prohjam!

Jau ne runnaſchu wairs ar tew, nefſ meiteni kauſchu!

Bes tam wiſſi tee rihki, fo tu, fo tehws tew irr talsijs,
Irr no kohka, fo nehmat no manneem mescheem, man
peederr!

Schehlastiba, ka wehl tew ſauju paturehst naudu.
Eij ar Deewu, man ne runna wairs no meitas, no nau-
das! *)

Un tas aigahje nohst, ne fazzidams wahrdu. — Ko
fazzih

Jaw us tahdu, fo mihligâ firds ne spehjuſi atgrees? —
Ko us tahdu, kas fakka, tam teefas effus pee ſawa
Wibra pelnumu? — Kas, kur meschu pilniba, ſaudim
Sawa nowadda grihb, tapehz, ka tee nowadda meschds
Nehmuschi rihku kohkus, kad aigleegts ne bija, pelnu
Atraut, jeb to spreest par ſawu, jo meschi tam peederr? —

Bet to meiteni lifke tas Kungs zaur waggaru probjam
West us mahjahm, un peekohdina, lai bruhdgannu wairak
Ne peeminn ta nemas; jau ne dabuhs wiannu, bet ja nemm
Zits tai buhs, kas nowaddam ſchim peederrams, un fo tai
Pats Kungs dohs. — Za kluffu paleek, us mahjahm
eet, randa,

Pavehltahs Deewam un jette: Nemas tas gohdigus at-
stahs! —

Pa tam raddahs te wihrs, jau wezs, bet fahrige pehz
Majjas

Nejants gihmis, jo nifns no firds, negaufigs un plehsejs;
Zas peeluhdse to Kungu, jo liſchfis runna pehz ſurtes;
Un pehz fattamu wahrdu, jau tahds ar tahdu ſarehnahs.

Kungs it lihgfms, nu warrehs pee drohſchas meitenes
reebtees,

*) Tahdi zeeti un bahrgi Kungl wezjds laifds gan warreja
buht; bet muſſu laifds, flawehts Deews! wairs ne
tohp redseti.

Pavehlt waggaram eet, to muishâ west; bet nu waggars
Vahrneſt ſinnu, ne ſenn aigahjuſchu meiteni, ne ſian,
Kurp? Gan flehpufees buhs, woi meschâ, jeb te pat
krubmôds;

Sakka tas waggars. — Nu rihſtes jau grees, un darb-
neetu ſchurp faukt,
Leek tas Kungs, tahs rihſtes fanemt, eet pakka tam
Kungam.

Pats leek fedloht few ſirgu, ſkreen aulifku probjam us
fehru. —

Gan ſkreen ſchigli tas ſirgs; nau gann, wehl pee-
ſchus tam peeleek,

Lai jel ahtri tur tohp, lai beede laudis no mahjahm.

Bet ſirgs pakluhp un kriht! — Pats tik ne faklu few
nolansch

Ne warr zillatees wairs, tohp rattds nowests us muishu,
Un trihs deenas pehz tam mirst nohst gan breeſmigi behdas. —

Jaw atgahjis tam dehls, lihds ſchim kas nowaddu jittu
Waldijs bija ka tehws; tapehz to nihdeja bahrgais.

Bet us mirſchanas-gultu labs dehls, ka gohdajis allasch
Tehwu, lai bahrgu, to kohpe, to grihbjeja gauſchi wehl dſee-
deht. —

Lihdſeht ne warr tam wairs! — Dehls mirruſchu tehwu
gan apraud,

Pehdigu gohdu tam dohd; us winna pehdahm bet ne eet.
Mihligi walda, ka tehws, tohs laudis; klauſahs, kur ja
lihds;

Un ta fajuhst arr drihs tahs Majjnas behdas un mohſas.

Zai man ja lihds, ka fakka labs Kungs, to preezinahst
wajjag! —

Zahj pats us fehru, to reds, ka noſkummufi ta melta,
Dahla no waiga, ka buhtu tik ko pahzreetuſi gruhru
Mahwes-gultu: Man ſehel par teui, tu Weittaa labba! —
Za tas fakka. — Za meitina butſcho tam rohſas, bet ne warr

Gazzigt wahrdu. — Tas Kungs fahf atkal: Meitina
mihla!

Dfirdu, ka bruhdgans tew irr; to buhs tew dabbuht pas
teefi!

Veedoht tehvam to grehfu, jau mirdams zittade bij tappis.
Keds! Tew bruhdgannam rakstihet irr brihw, un darriht,
ka gribbi;

Dabbusi rakstamus rikfus, tew palihdseschu, zif warru,
Jau ne kaweschu tewi no tarwas laimes un precka!
Dohfchu tew dahleru fimts par tarwahn behdahm un
mohfahm,

Lai tee lihds derwe tew, fo mihlam neffisi wihran,
Un fo raudassi fcheit, to Deews lai preezina tewi! —

Zeenigs, Schehligais Kungs! atbild ta meitina, nu jau
Saulite man atspihd, nu zelschohs, dshweschu jauna!
Paldeews Schehligam Tehvam, kas nabbadfiti man schelho!
Simtu reisi paldeews! — Ak fwehti, Deewin! to Teh-
wu! —

Bet apschelofatees, ja wehlat man pilnigu laimi,
Paujat, ka tee fimts dahleri, fo man tik schehligi dohdeet,
Sche pat paleek pee Jums — ne fimahdeju dahwanas tee-
scham! —

Bet lai paleek pee Jums; ustaiseet nammu preeksch
fkohtas,

Ka tee lautinu behrni pee Jums fahf mahzitees arri. —
Ka pee pirmaja Kunga leels jankums! Behrniini wiffi
Lassih mahzajs ir rakstihet, un rehkinahet arri, zif wajjag;
Mahzajs Deewina wahrdu jo labbaki. — Gudriba wiffur
Nohnahs wezzeem un jauneem, un taifnas mihlibas wairak.

Gan jau — to sinu — bes tam to fkohtu zehlfuchi
buhtut.

Bet par schelastibu to ween Juhs semnigi luhdsu —
Pahrtikfuchi bes tam mehshuhfim; Deews muhs irr
fwehtijs!

Dauds ne gribdam! — Ir buhs, teem nabbadfiteem fo
peemest —

Nemmat to naudu par sismi, ka firde juhtu to labbu,
Ko Juhs darrijat man, ka Juhs man dshwibu dewat;
Un ka lautinus schohs, tik gohdigus, mihleju gauhschi,
Ka pateikschann teem par mihlibu gribbetu rahdiht.
Juhs, ak Zeenigais Tehws! kas man tik schehligi zeffeet,
Juhs peeminneschu muhscham, par Jums es Deewinu
luhgfschu. —

Ak tu, meitina labba! — ta fahf tas Kungs — nu
jau redsu,

Rahda gohda tu weheta, ka firde tew mihla, ka mihlta.
Nemfchu gan to naudu, fo dohdi, lai fkohtu sche zellu.

Un jo fimti no tew eedohti dahleri wairak,
Teescham dauds wairak makfa, ne daudreis tuhstoschi,
fo tas

Baggatais dohd: es gribbu to fkohtu fauzamu: Maijas!
Maijas fkohtla ta buhs! — Tew wehl pehznahkami
gohdahs,

Stoklas wahrdu peeminnoht: „Ja bij wehl Meita, kas
dauds geld!“

Gazzigs tee behrnu behrni; no tew tad mahzifees wiffi. —

Zeenigs schehligais Kungs! Pahr dauds! Ja fkohtla
nan mans gohds!

Jums tas weenam peederr! Zif irr tas masums, fo
dohmu!

Kad farehkina to, fo fkohtla wiffa Jums makfahs.
In to paschi wehl dewat, gan baggatu schelibas sismi! —

Ihsti jo wairak tapehz, ka tu gann zeetusi pee mums,
Ko ne makfatu tuhstoschu dauds to dahleru; tewim
Peederr jo wairak tas gohds; lai paleek: Maijin as
fkohtla!

Un sche waffaru pat — man balku gann! — fahfchu
jau buweht! —

Paldeew's! Schehligais Tehws! ka schehlastibu teem
 behrneem
 Tahdu parahdat leelu! — Nu, ta Jubs gribbat, lai pee-
 minn
 Manni, ka wehlejufi labpraht scho laimi teem behrneem.
 Jufu waheds bet pawiffam lai skohla spigulo pirmas:
 Ewals Maajinas Skohlu! La raksteet; wiffi tad
 sinnahs,
 Kam it ihsti tas gohds. — Pahr dauds, ka tik Maajinas
 peeminn! —

Gann buhs: Maajinas Skohla! — Kas pee-
 minn, dshfees tew paffak!
 Un jo lehti jau pat's pee draudses redsefchu auglus.
 Kungam lihdsi tapt, ne tizz; pehz baggatibas ween mehro,
 Kas teem newa. — Bet Maajina lihdsi tapt, jerre jo
 lehti. —
 Nakti nu, Maajina, Draugam! — Deews fwehti Jubs
 wesselus wiffas!

To pafazzijis, ideet tas Kungs; tee gohdina wiffi,
 Pawadda to. — Tas kaphis us sirgu, dohdahs us mah-
 jahm;
 Meeriga firds to preeza; tee lautini wiffi to fwehti. —

Sesta dseefma.

Zauka faeefhana.

Pa tam Behrtulam tatschu gann gaidita deenina rah-
 dahs,
 Kurra jaunajam Kungam, kam deen, us mahjahm buhs
 greeftees.
 Kuesch bij schiglak's, ne Behrtuls, us pastu nofreet un
 fazzicht,
 Ehd's ar gaismu lai riht tohs sirgus gattawus turra?
 Nakti ne wart jau gulleht, tahs fundas pamasam aisleen,

Un tas ajzumirkli's, fo, preeku mattidams, ne man,
 Tohp par deenu, par gaddu! — tik tohti jaw ilgojahs
 Behrtuls.

Galla nahk tad tas rihts, ar farwu mihligu gaismu;
 Jaw us rihta puffes mas rohschu farkanums rahdabs,
 Zeltahs augstati tad — jau gaischaks! — Swaigsaites
 zittas
 Suhdahs! — Seltita nu ta debbes magkeniht pahri,
 Pahr to weetu, kur lehks tai semmei faulite mihfa. —

Nu jau nahk arri sirgi, jaw ectahku tauriti padfid,
 Ko gan lihgfmi tas pastneeks, kam preeks irr, dseeramu
 naudu
 Dabbuht, brishcham jo skalki, tad atkal lebninam papuhfeh;
 Ka no debbesuwalst's tahs Engeku dseefmas tam atstann.

Kungs arr gattaws irr gann, tee rasti fenn gattawi,
 leetas
 Usfeetas wiffas; nu makfa, kas tehrehts; Behrtulim
 degg jau
 Weeta! — Nu labbas deenas nobohd tam trakteeram,
 eet tad,
 Nattos fehdahs; — Trarara! tas pastneeks, un sibbinam
 lihdsi
 Skreen tad tee sirgi, tee ratti par almineem, dsirksteles
 palezz
 Appaksch pakawa sirgeem; tee lustigi sweeks; — un pa
 wahrteem
 Tappuschi, Behrtulis dseed: „Noteizeet skannigi Deewu!“
 Dseed scho dseefminu wiffu, pee ka dauds affaras isbirt
 Behrtulim gan ir Kungam; ta firds pazekahs us debbes!

La tee steigdami brauz, tohp atkal zaur pilsfahstem,
 fehtu.
 Zeemcem, paturra sche, tur ischahp, paleet ir deenas
 Rahdas, kur pilsfahs irr leels, kur jaunus redsamas leetas.

Bet jau Behrtulis luhds, un Kungs ne kawe wairs ilgi;
Pafcham arri tas prahs us tehwu, semmi nu dohdahs.

Tehp tad ir tai, firds preeziga lezz, tee kahpj no teem
ratteem,

Zells mettahs un teiz us tehwu semmites Deewu,
Pafkattahs augfcham us debbes, un pateizigas tahs azzis!
Kunna fcaidri tam Tehwam, kas firdis reds; un ir mutte
Werrahs, flaweht un teikt; tam atfkann debbesu-welwes!

Nu jau fahf pamasahm jauns Kungs tam Behrtulim
fahftr,

Ka ta Maijina zittur, ka weffela gan, bet jau zittur;
Tomehr drofchjadams, ka Deews us labbu to greefhs,
Ka ta Behrtuli mihle, ka muhscham ne paliks winnu.
Wehl ne fakta tam wiffu, bet pamasahm wehl jo wairaf,
Allasch preezinadams, ka tehws, ka pats par to gahdahs,
Ka to meiteni tam ne leeds. — No nescheliga Kunga,
No tahm leelakahm behdahm, kas Maijinai zefchamas bija
Ne fakta tam neneeka. — Gan pats ne finnaja wiffu!
Bet to zerribas leesmu, to tam eededsina firdi;
Jo gan sinnams, zaur to meh's wiffi d'fchwofam drofhschi. —

Labbi gan bij, ka papreefch jau Behrtulis dabbuja
finnahf,

Kas tur bija, kas Maijinai fait: jo buhtu to reise'
Wiffu d'ftrdejs, kas sinn, woi luhfufi ne buhtu firds tam.
Taggad jau magkeniht aprohn ar tahdahm dohmahm, un
daschu

Gudru padohmu nemm. — Girds kad jau weetu dohd
prahram,

Ne luhst wairs no tahm behdahm. —

Nu preeks jau wez-
zajeem Kungeem

Ka tam jaunam gan buhs! Schis pahrnahf weffelais
mahj.

Bet ir aggru no rihta, kad wezzaki mihli wehl duffa.
Bija gan rakfij's, ka buhs eefsch fchihm trim deenahm,
bet fcaidri

Deenu ka fundu nemas. — Jau nahf ais wahrteem, un
Paffans,

Am! am! am! pareedams, tekt ratteem pretti, jau pafchro,
Pafkattahs — jau pafihst, lezz fmiilfbedams fchawu pee
ratteem

Geleht gribbedams. — Turri! ta fawz, leef paturreht
jauns Kungs,

Paglauda funni: Mans Paffan! woi pafihfi manni
wehl? — fakta;

Un tad pamasam brauz par wahrteem, preefch durwim,
un iskahpj.

Jau pamannijfi melte! Schi: Jauns Kungs
flahru! — fchee wahrdi

Atfkann par iftabu muhritu, fkann lihds kambari pafchu,
Kur tee Wezzakt gull. — Gan jauns Kungs fihme, lai
kluffa;

Bet jo fi! fi! kluffu! ar rohtahm mesdams ir azzim
Sihme; jo wairaf to meitu, to puifchu fatekt; tee Kungi
Sadfird trohfni, gan juht, ka dehlinsch pahrnahjis mahjas.
Behrbufchi drihs natts-drahnas, tekt mahfe, tekt tehws
arri, raudfihf,

Un ta mahfe, tas tehws kriht abbeji dehlam ap faktu,
Aptampufchi to fpeefch pee frubftim, burfcho, tad fwehri,
Glawe Deewu tur klahr; un ta tas dehls te buhs nehmees,
Ko teem wezzakeem fazzij's, to mahfitei mihlai, to fchi
tam:

To bes wahrda gan wiffi jau pafchi warrefeet dohmaht,
Kam Deews mihligu prahru, prett farwejeem firfnixu
mihftu

Dewis! — Lai greefchamees nu pee Behrtuka, mihligi
kas arr

Usnems tappis no Kungeem, ir gohdu pats firfnigi
dewis.

Jau firds begg, pee wezzakeem eet, tohs redseht, un
dsirdeht,
Kà tai Maijinai klahjahs. — Bet wiffu pirms tam tahs
leetas
Kohpjamas farwa Kunga; to wiffu padarrijs gohdam,
Luhdsahs to schelastibu, ka kantu tam eet pee teem wezzeem
E aweem, pee tehwa, pee mahtes! To kauj labpraht, leet
arr sirgu
Nemt, ka jo muddigi tohp. — Nu jahj kà putni streij
gaifa,
Un preeksch wahrteem jau fatohp, wezzakus abbus, katin
sinna
Tudal no muishas atgahjusi bij, ka jaunais Kungs mah-
jäs. —
Lihsite jau pee wihra! Tam nahfoht ne bija teitan. —

Kriht no sirga tas dehls, kriht tehvam un mahtei pee
krutim;
Kunnaht ne warr neweens, tik affaras abbejeem isbift;
Tee tee kluffajee tulki, bet lehti faprohtami sirdei,
Dauds ka firfnina juht, ka flawe Debbefu-Zehrou!

Zittai par masu brihdi, kad mihligi jautajschees wiffi,
Kà lihds schim teem irr gahjis: Ko Maijina mihla man
darra?
Kà tai klahjahs? — Èa jauta nu Dehrtulies. Wezzaki
fakka:
Gan Deeros lihdschs, mans dehls! Tik labbi gan taggad
tai ne eet,
Kà, kad pee mums wehl bij; bet Deewinsch lihdschs gan
attal! —
Ne grihb tam wiffu teikt; bet dehls jau mihligi luhdsabs:
Teizeet man wiffu, ka sinnu papreeksch; bes tam es jaw
eeschu,
Winnas raudsiht tur pat. Ja ne sinnu wiffu, jo leelas
Man tahs behdas, kad redsu: jel, luhdsami, fattat man
wiffu! —

Wezzakeem bail, ka, ja noees tas dehls us Kundfina
nikna
Nowaddu, warretu to, kà launa nahkufchu prahta
Sanemt, dselès likt, un Deeros sinn, launu wehl kahbu
Darribt. Nu stahsta tee tad tam wiffu, kà Maijinai gahjis,
Ka, deemschehl! wehl eijohr, kahds nifns un bahrgais
tas Kungs tur.
Luhds, lai ne eet jel patš (Jo bahrgu mirruschu ne sinn)
Luhgs tohs zeenigus Kungus, tee rakstihš, gahdahs par
wiffu. —

Bet jau Dehrtulis atbild: Ko warr tas niknais man
darribt,
Kad ar grahmatu nahku no manna Kunga? — Tad teescham
Labbi tam ne klahtohs, kad muhsu zeeniga Kunga
Gullaini grihbetu ween aistift, un darribt tam launu.
Bet lai buhtu tas arri, lai Kunga grahmatu neko
Ne rehkinatu, lai man faxemtu, lai mohitu, kà tam
Lihš; ir kad ja mirst buhtu: no Maijinas ne warru
schirtees.
Nemm man dsihwibu labbat; no Maijinas ne warru
schirtees! —

Nu gan jau paschi reds, tee wezzakt, ne buhs nemeeka,
To noturreht, to kaweht; jau ne runna pretti, jo sinnams,
Gribbi, lai muddigais zilweks ko padarra: — runna tam
pretti!
Atsiht ir paschi: Ja tà, tad ja eet Dehrtulim pascham,
Zittai to grahmatu lai pagaida, ka rakstia, lai tad
Kungu luhdsahs to ween, ka dohtu tam wihru weenu
Lihds, ka, ja bahrgais aistiftu, schis warretu Dehrtulam
peestakt,
Un to paglahbt! — Tas ne buhs it labs, fahf Dehrtulis
pretti. —
Kaut arri spehjuschi mehs, kas diwi ween, pretti to pulku,
Ko tas bahrgais pateesi tad prett mums zeltu — bet ne ko
Spektrum, to redsat ir Juhs! — tomehr kad diwi mehs
nahktrum

Stipri wihet: tas Kungs gan warretu fazzib: Tee sagli,
Laupitaji tee irr, tee griib ar warru to meitu
Panemt, un tad it pateef ar teefu fanehmis schkistohs,
Kad arri manni, to wenu, fanemtu, palaištu wihru
Ohtru! — Ne! pascham ween ja eet, lai darr, fo darri-
dams, bahrgais! —

Kad tad gan eefi, mans dehls? — tà fahf tas tehws
nu to jantahr. —

Schodeen pat es jaw eefchu; tà warru gan ilgati palikt
Mohlàs mihletu meitu, nedf raufsiht pestiht, zit spehju?
Schodeen pat, tà Jums fakfu: Juhf teescham darritut
tapat! —

Lai tad tas noteef, mans dehls, atfalka tam tehwa-
firds mihla.

Bet woi sinni, pats jahfchu tew lihds; un ka ne zerre
laupam,

Jahfim papreefch pee ta Kunga, to luhgfm, tam grah-
matu dohfm,

Kas sinn, neggi ta firds pee tehwa, pee bruhdganna raubahm
Mihlsta tam ne tohp! Jau zilweks tas irr, buhs zilweka
firds tam! —

Lai tad tà paleef, mans Tehiti! ir jahfim abbi tur tohpà!
Mihlba Juhfu man firdi falausch, ne warru Jums pa-
teift,

Ko fchi firds man te juht; bet muhscham rahdichu dar-
bds. —

Ees nu wezzaki paschi, tà Behrtuls, us muischu, tur
luhgfees

Grahmatas bahrgam Kungam it mihligas, lai jelle klaufa.
Pats tehws labbaku sirgu nemm, jahf ar dehlu; ta mahte
Dartòs kahpufi brauz; ta tohp us muischu, pee Kunga.

Schehligais Kungs dohd labpraht to grahmatu, jau-
nais Kungs zittu,

Ko, kad ne lihds ta pirma, tam bahrgam Kungam buhs
nodohf.

Gan, ja ne klaufa tehswam, ta firds us mannu tam fa-
truhks,
Nu es zerreju teescham, ka dehs Jums Waijinu mihfu.

Tà tas jaunajais Kungs! — Nu jahf tee, tehws ar
to dehlu,

Luhds to mahti, lai firdi dohd meeram, lai greeeschahs us
mahjahm;

Un jau kaiminennes tai mihlas, kas tur sagahjahs.

Pawadda to lihds mahjahm, pee tahs griib palikt, lihds
pahreet

Tehws ar to dehlu. — Schee wehl tai deenà ne warr tur
aistkuht,

Ohtru deenu prett waffaru tohp. — Nedf preezigus waigus
Wiffur, pee stakka, garr ehtahm! — Ko fakfa tee laudis
no bahrga

Kunga? — fakfa tas tehws. — Tè lihgfimus laudis
ween redsam! —

Schjufchi sirgus pee schohga, griib eet us kalnu; —
tam tehswam

Tatfchu wehl patrihz ta firds. — Mahf ehrmans pretti:
Labdeen jums! —

Sakfa tas; — Eefet pee Kunga? Nu preezastees, scheh-
ligs mums Tehws irr! —

Nomitre wezzais; un dehls, tas irr, tà faule pee debbes,
Labs un lehns un mihligs, tas fanems juhfs, pascha tà
behrnus! —

Kà, kad pehz nifnaka pehrkona, kas ar sibbeni lihds
speer,

Mahfoni behg us reift, jau faulite mihliga waion

Parahd, apspihd un preeza to zekawihritzu bailu,

Zilla tam firdi, ka gawiledams to Tehwu. kas walda

Wiffas leetas, noflawe, ka glahbis un schehlojis atka!

Tà pee scheem wahrdeem tam tehswam! Kriht zekòs, pa-
zilla rohkas,

Slawe Deewu; tas dehlinsch tapat! — Jaw eeranga
pats Kungs,

Lohgâ ffattidamees; nahk lautâ: Labbi schee laudis
Teefcham buhs! tâ fakka; pats eet, tohs usrunnaht mihti.

Gohdigi Wihri! — tâ fakka teem Kungs, — man
firde par Jums mihtfa,

Ka Juchs pakrittat zellôs, rohziņas zehlat us augfchu
Teefcham Deews Juchs irr schehlojs; ja warru preezinahht
wehl Juchs,

Darrifchu labpraht. Nahzeet us istabu! Deewu kas bih-
stahs,

Gohdinajami; ja warr, tohs arri preezinahht, nahkafs. —

Zeenigais Schehligais Tehws! — tâ fahk tas wezzais
nu runnaht;

Slawojam Deewu par Jums, kad dsirdejam, schehligu
Tehwu

Effam teem laudim eefsch Jums. — Lai Deews Juchs
baggati swehti!

Nu meh's sinned, ir muhs ka klaufifeet, schehligi prahtâ. —

Webd nu tohs Kungs us istabu: Nahzeet tur runna-
fim wiffu! —

Eegahjufchi, tas Kungs fahk jautahht: Ko tad man teif-
feet?

Kunnajeet drohschi, man preeks, ar gohdigeem lautineem
runnaht;

Un ja warru Jums lihdsicht, jau fazziju: lihdseschu lab-
praht. —

At! Juchs, Zeenigais Tehws! — pats Behrtulis
peegahjis, eefahk; —

Juchs, tas weenigais, warrat muhs preezinahht, dshroibu
jaunu

Eedohht mannim, kam ja mirst, ja Juchs to ne gribbat
schehloht;

Juchs muhs preezinahht warrat, man laimoht, pahrinu
wahrdu

Sazzidami; tad muhscham Juchs flawefim, preeku kas
dewat!

Man irr bruchte pee Jums, schim nowaddam atwesta tahfu
Majjinai wahrds tai irr; bes tahs —

Jau sinned mans

Mihkais!

Parradneeks leels Jums esmu! Ta meitina labba, kâ
Engels!

Buhs gan Juhfu, mans Draugs, papreezajtees! bet tik-
kai fakku:

Gauschi ta zeetufi scheid bes wainas, Engela firds tai;
Un kad gribbeju gan tai bebdas magkeniht maffahht,
Zell ta ffohlu lai draudsei, wairs ne luhgdama, kâ draugu!
Behr t ulis Jums irr wahrds? — Irr gan! — Juchs,

Behrtuli, peeminn
Muhscham Engelis tas! — Tas Juhfu! Jums parrad-
neeks esmu.

Dabbuseet tudalin to; bet ka par ahtri tas preeks tai
Ne nahk, ka ne pahrdauds to mihtstu firdi fatribze:
Jahfchu papreekschu jau pats; zits warretu runnaht pahht
ahtri!

Pamasam fahfchu tai teift, kamehr Juchs pahchi tur buh-
feet.

Jahfchu tulihht, reds sché firgs! Par kahdu puffstundu
Juchs arri! —

Eik to fazzjis, jau fehd, uskaphis firgam, jaw aisjahh,
Un ne pagaid nemas us flaweschannahin to wihru
Zaisniba jau to dsenn, gribb labpraht parradus maffahht,
Preezinahht arri to meitu, to puifi, to tehwu — tohs wif-
fus —

Bet schee, jo tam ar schheet, to weent, kas waisadstigs,
darrohts:

Jo tee firdsbibbenam lihds fatribzinati zaur tahdu
Labbu, mihtligu prahtu; to firdi flawe, to wahrdôs! —

Maijina fehd pee galba, jau rakfa Behrtulim farvam.
Nahf tas Kungs par durwim: Jau, mihta meitina, rakfi?
Labbi! — tà fakfa tas Kungs. — Bet ne rakfi us
Bahjsemmi wairak!

Grahmata taggad atgahje, fa Behrtula jaunais Kungs
nu jau

Klaiptai zanri brauzis. Nu tam jau Kursemmes klebpi
Waijaga buht, ir Behrtulam lihds. Pagaidi wehl deenu;
Kas sinn, neggi tee jau, ja ne buhs zaur Leepaju gahjfschi,
Pat scho deenu pee tehwa; bet riht pateefi buht waijag.
Subtrifchu riht jau pats to grahmatu lihds pat tai muifchai;
Teefcham ta rohkas tits riht pat tam Behrtulim, ja pats
Schodeen jeb riht ne nahf; warr buht, fa pats winfch
tew atskreen! —

Lihgma ta meitina zekahs, grahbst wahrbus, ne warr
tohs atrast,
Pilna no preeka, no pateizibas; nemm rohku ta Kunga,
Welf pee muttes; tas ne lauj, to butfcho us waigu, tai
fakfa:

Mihla Maijina! fanemmes jel, tu gudra tà mohdra!
Wehl nau fcheitan, bet warr, drihs buht; jif tablu ta
muifcha!

Desmits juhtsu! Tas bruhdgannam irr, tà fakfifcham
lehzeens!

Labbi firgi tam Kungam, un mihtfch tas fullainis win-
nam! —

Nu jau manna, fo fazzibt tai grihb: — Woi ne buhs
jau fcheitan? —

Sakfa ta meitene mihta; — Nu warru to fanemt it
drohfschi! —

Warri pateefi? — tà fakfa tas Kungs. — Nu re-
dsefim! — Eet tad,

Atwerr durwis. — Jau Behrtula tehws preekfch dur-
wim tai rahdabs;

Pats tad Behrtulis arr, kas magkeniht fahwejs ais tehwa,
Metledamahin tahm azzim jau rahdabs, kriht tad pee
kruhtim:

Manna Maijina mihta! — Mans Behrtu-
lits! atskann us reifi.

Ne warr wairak fo fazzibt. — Afpampufchees turra jits
jittu. —

Tehws nahf, abbas leef rohkas tam deklam us galwu,
tai meitai:

Swehti Deewinfch Juhs abbus! Kas, kad pahrzeestas
tahs behdas,

Juhs it brifhnifchki pats, kad pafchi ne dohmajat, fawordd!
Slawehts irr winna wahrds! Tas swehti Juhs abbejus,
usturr

Taifnu prahtu Jums allafch, un mihtlibu weenumehr ftipru,
Preeza, laimo Juhs arr lihds firmam wezzumam; ka
mums,

Kamehr dshwneeki, preeks; fa behrnu behrni Juhs flawe,
Ka pee wiffem irr gohds, fa Deewa behrni Juhs!
Amen! —

Amen! fakfa tas Kungs, un: Amen! atskann no
wiffabm

Pauschu luhpahm tur apfahr! — Paldeews! — tà fakfa
tee jaunee —

Swehti fchehligais Deews Juhs, Zeenigais Kungs, kas
muhs laimo!

Tehrin, paldeews! fa fwehtijat muhs! Ak, Amen!
paklauf!

Schehligais Deews! schohs wahrbus; lihds firmam wez-
zumam fwehti

Wiffus tohs mihtligus fcheit, kas preezina, labbu mums
nowehl

Prahta mihti! — Kad titfim tur augsta debbefu-walsta,
Slawefim Juhs preekfch Deewa; tas muhscham Juhs
augstaki fwehtis. —

Da tam bija tašs meitas eelehufčas, pukkes nest,
 dahsā;
 Tašs fafehufčas kohfchas ir wainazineem it vufchkeem
 Eefchā nahf pa tahm durwim. Ta leef fehē bruhtei, tē
 draugam
 Galvā wainazinū; ta butschodama weht laimes;
 Zittas wiffas apberē tohs mihlebamus ar pukkehū,
 Lihgo! faukdamas bruhtei tā bruhdgannam: Lihgo!
 Lihgo!
 Un wiff apfahrt atfkann. — Ta lafstigalla tē krumā
 Tuwu pee lohga fahf pohgahf! — Sau fwehtas dohmas
 teem wisseem
 Prabhā schaujahs; nu kluffu paleek, fahf affaras pilleht! —
 Bet weens Engels ta preeka tai fwehtai debbesu draudsei,
 Kluffumu juttufchāi, fakka: Nu fwehts preeks dwehfeles
 fkaidras
 Leija tur wirt semmes eefsch wehsminas pazell us deb-
 bes! —
 Un ta flawe nu Deewu. — Ta lafstigallina ween dšird,
 Pohga no jauna pee lohga! Tad mohstahs wiffi, fahf
 dšeedahf:
 * Deews Kungs! flawejam tew! ar wiffu debbesu
 draudsi!
 Deews Kungs! pateizam tew! Tu fwehti wiffus, kas
 dšihwo!
 Deews Kungs! klaufšim tew! Tad muhšam behrni tew
 buhšim! —
 Un tad greešchs ūs mahjahm ikweens; Deews fweh-
 tija wiffus.
 Rahšas preezigas bij! — Jauns pahris laimigi dšihwo;
 Behrnus fwehtitus reds, tā labbus, taifnus, tā gudrus;
 Wiffi gohdina tohs. — Ta Deewinšch taifnibu fwehti!

526648

